

Kulturnämnden

Tid: 2017-10-12 09:00-16:00

Plats: Aniara, Konserthuset, Växjö

Ledamöter

Ragnar Lindberg (S), ordförande
RosMarie Jönsson Neckö (S), vice ordförande
Pernilla Sjöberg (M), 2:e vice ordförande
Ann-Charlotte Kakoulidou (S)
Sara Rosén Andersson (S)
Kerstin Axén Krag (MP)
Kenneth Görtz (M)
Vidar Lundbeck (C)
Lennart Adell Kind (L)

Ersättare

Pontus Samuelsson (S)
Sonia Muhlethaler Salsamendi (S)
Wirginia Bogatic Citron (V)
Maria Svensson Lundin (KD)
Sonja Emilsson (M)

1. Justering av protokoll

2. Fastställande av dagordning

3. **Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige** (17RK89)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att notera informationen till protokollet.

Sammanfattning

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbetsorgan för de sex sydligaste regionerna i Sverige; Blekinge, Halland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg och Skåne. De sex regionerna samarbetar inom områdena regional utveckling, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur samt hälso- och sjukvård. Målet är att skapa en hållbar utveckling i Sydsverige (för mer information se www.regionsamverkan.se).

För varje område finns ett politiskt utskott och en arbetsgrupp på tjänstemannanivå. Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott har sedan cirka ett år tillbaka arbetat med ett gemensamt kulturpolitiskt positionspapper. Den 7 september 2017 tog kulturutskottet beslut om tre gemensamma kulturpolitiska prioriteringar och det kulturpolitiska positionspapperet ska beslutas i Regionsamverkan Sydsveriges styrelse 2017-11-23. Därefter fattas beslut i respektive medlemsorganisation.

Regionsamverkan Sydsveriges kulturpolitiska prioriteringar har även integrerats i förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut - Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige
- Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige 2017

4. Månadssammandrag juli 2017 (17RK110)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att godkänna Månadssammandrag juli 2017 samt att överlämna den till regionstyrelsen för information.

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet för juli 2017 uppgår till +1,308 tkr, vilket beror på att utbetalning inte skett till ungdomsorganisationerna eller studieförbunden och egna medel inte har utnyttjats.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Månadssammandrag juli 2017 KN
- Månadssammandrag KN juli 2017

**5. Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning
augusti 2017 (17RK733)**

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att godkänna Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning augusti 2017 samt att överlämna den till regionstyrelsen för information.

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet för augusti 2017 uppgår till +1 437 tkr. Överskottet beror till största del på att utbetalningar ej gjorts till ungdoms- och studieförbunden samt att egna medel ej nyttjats.

Prognosen för helåret är att resultatet ska följa budget.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning augusti 2017 KN
- Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning för kulturnämnden augusti 2017

6. Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 (16RK1603)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden föreslår att regionstyrelsen rekommenderar regionfullmäktige besluta

att godkänna förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020.

Sammanfattning

Kulturplanen är styrdokument för det kulturpolitiska området och omfattar hela det regionala kulturansvaret inklusive den regionala kulturverksamhet som får statsbidrag i enlighet med kultursamverkansmodellen. Arbetet med regionala kulturplaner styrs av en statlig förordning *Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet* som har förtydligats av Kulturrådet genom *Riktlinjer för arbete med regionala kulturplaner*. Under 2017 har kulturplanen reviderats i enlighet med *Processplan för att revidera Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020* antagen av Kulturnämnden § 55/2016.

Förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 syftar till att uppnå den kulturpolitiska visionen *ett kulturliv med bredd och spets* genom fem prioriterade utvecklingsområden som kommer att styra det regionala utvecklingsarbetet på kulturområdet 2018-2020 och kompletterar den ordinarie verksamhet och utveckling som sker.

Förslag till kulturplan innehåller även tre fördjupningar. Fördjupningarna behandlar kulturplanens sammanhang, den kulturella infrastrukturen i Kronoberg samt metoder för att forma och genomföra kulturplanen. En layoutad version av förslag till remissutgåva presenteras på kulturnämndens sammanträde.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020
- Förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020
- Beskrivning av revidering Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018 - 2020
- Processplan för att revidera Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020_Fastställd
- Förordning 2010 2012 om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet
- Riktlinjer för arbete med regionala kulturplaner

Kallelse
Utskriftsdatum: datum

7. Verksamhetsplan 2018 för kulturnämnden (17RK1591)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att fastställa verksamhetsplan för kulturnämnden 2018.

att godkänna fördelning av kulturnämndens budgetram 2018.

Sammanfattning

Enligt arbetsordningen ska kulturnämnden, efter regionstyrelsens anvisningar, utarbeta förslag till verksamhetsplan för verksamheten inom nämndens ansvarsområde. Region Kronobergs verksamhetsplanering och uppföljning bygger på metoden balanserade styrkort.

I samband med beslut om verksamhetsplan 2018 föreslås kulturnämnden besluta om en fördelning av nämndens budgetram 2018.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Verksamhetsplan 2018 för kulturnämnden
- Verksamhetsplan KN 2018
- Fördelning av kulturnämndens rambudget 2018
- Bilaga 1. Översikt kulturnämndens rambudget 2018
- Bilaga 2. Tabell över fördelning av Kulturnämndens rambudget 2018

8. Förhandlingsframställan till Kulturrådet inför 2018 (17RK1514)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att godkänna förslag till förhandlingsframställan till Kulturrådet inför 2018, med reservation för redaktionella ändringar.

att skicka förhandlingsframställan tillsammans med förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 till Kulturrådet under första veckan i november 2017.

Sammanfattning

Kronobergs län ingår sedan 2012 i den statliga kultursamverkansmodellen. Kulturnämnden ansvarar för fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med den statliga förordningen 2010:2012. Kulturrådets styrelse tar årligen beslut om storleken på statsbidrag till respektive län, med utgångspunkt i de regionala kulturplanerna och de behov som beskrivs i dialogen mellan Kulturrådet och regionerna. Inför beslutet finns möjlighet för regionerna att inkomma med revideringar av sina regionala kulturplaner.

Kronobergs län har inte gjort årliga revideringar av den regionala kulturplanen, utan istället formulerat en förhandlingsframställan till Kulturrådet inför beslut om fördelning. 2017 resulterade Region Kronobergs förhandlingsframställan i en utökad fördelning av statsbidrag, utöver ordinarie uppräknings. Inför 2018 skickas förhandlingsframställan in tillsammans med förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020. Detta sker under första veckan i november. Region Kronoberg kompletterar med slutgiltig kulturplan efter beslut i regionfullmäktige 8 november.

Förhandlingsframställan till Kulturrådet baseras på förslag till regional kulturplan samt förslag till verksamhetsplan och budget för kulturnämnden 2018. Den beskriver prioriterade utvecklingsområden och ekonomiska förutsättningar inför 2018 samt behov av utökad fördelning av statsbidrag.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Förhandlingsframställan till Kulturrådet inför 2018
- Region Kronobergs prioriterade utvecklingsområden och ekonomiska förutsättningar inför 2018

9. **Fördelningsprinciper för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018 (17RK1515)**

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att godkänna föreslagna fördelningsprinciper och hantering för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018.

Sammanfattning

Kronobergs län ingår sedan 2012 i den statliga kultursamverkansmodellen. Kulturnämnden ansvarar för fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med den statliga förordningen 2010:2012.

I kulturnämndens reglemente står det att kulturnämnden ska fördela statsbidraget enligt regionstyrelsens anvisningar. Regionstyrelsen har beslutat om anvisningar som ska gälla för kulturnämndens fördelning (RS §176/2017).

Kulturrådet är samordnande myndighet på statlig nivå. Kulturrådets styrelse tar årligen beslut om storleken på statsbidrag till respektive län, med utgångspunkt i de regionala kulturplanerna och de behov som beskrivs i dialogen med mellan Kulturrådet och regionerna. Kulturrådets beslut om statsbidrag fattas i slutet av januari för innevarande år och meddelas regionerna omgående.

Region Kronoberg betalar ut statsbidraget till berörda verksamheter kvartalsvis, i enlighet med ordinarie rutiner för utbetalning och enligt de fördelningsprinciper som kulturnämnden i förhand beslutat. Summan regleras i efterhand beroende på beslutet från Kulturrådet.

I beslutsunderlaget lämnas förslag på fördelningsprinciper för kulturnämndens fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018. Fördelningsprinciperna behöver bygga på en beredskap inför de olika beslut om fördelning av statsbidrag som Kulturrådet kan fatta. Fyra möjliga utfall sammanfattas i beslutsunderlaget, tillsammans med förslag på hantering för respektive utfall.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Fördelningsprinciper för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018

- Fördelningsprinciper för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018
- §176 RS Anvisningar inför fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen

10. Kulturpriser och stipendier 2017 (17RK61)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att utnämna NN till årets kulturpristagare

att utnämna NN till årets kreativa entreprenör inom kulturområdet

att utnämna NN till årets bubblare

att utnämna NN till mottagare av årets arbetsstipendium

att utnämna NN till mottagare av årets ungdomsstipendium

(Namn presenteras vid kulturnämndens sammanträde)

att bjuda in expertgrupp för stipendierna och kulturprisgrupp till prisutdelningen

Sammanfattning

Region Kronobergs årliga utdelning av kulturpriser och stipendier syftar till att främja den kulturella infrastrukturen i länet. Kulturpriser och stipendier tar sin utgångspunkt i Regional kulturplan för Kronobergs län 2015 - 2017. Förslag till kulturstipendiater och kulturpristagare tas fram av en expertgrupp för stipendierna och en kulturprisgrupp. Priserna delas ut vid regionfullmäktiges sista sammanträde 2017.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Kulturutmärkelser 2017
- Kulturpriser och stipendier i Kronobergs län 2015-2017

11. Konstprogram nya vuxenpsykiatri (17RK1299)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att godkänna förslag till reviderat konstprogram nya vuxenpsykiatri.

Sammanfattning

Region Kronobergs inköp av konstnärlig gestaltning styrs av *Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg § 80/2016* samt av *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg*.

Vid upphandling av konstnärlig gestaltning tar kulturnämnden beslut om ett övergripande konstprogram. Konstprogrammet för nya vuxenpsykiatri fastställdes i juni 2017. Med anledning av behovet av så kallad lös konst till Nya vuxenpsykiatri och Habiliteringen samt den diskussion som varit gällande utbildningsnivå hos professionella konstnärer föreslås vissa förändringar i konstprogrammet.

Förändringarna är markerade i gult och innebär bland annat reviderade krav på de konstnärer som lämnar anbud i kommande upphandling. Förändringarna gör att det är möjligt för konstnärer som inte har konsthögskoleutbildning att delta i upphandlingen. Ett annat förslag är att anbuderna hanteras i två led, där konstkonsulten gör en första gallring av anbuderna. Anbuderna hanteras sedan av juryn. Detta förslag är ett avsteg från Riktlinjen för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg. Riktlinjen fastslår att två personer med konstkompetens ska göra konstnärliga bedömningar.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut Revidering konstprogram Nya vuxenpsykiatri
- Förslag till reviderat konstprogram Nya Vuxenpsykiatri och Habilitering Sigfidsområdet
- Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg_fastställd
- Riktlinje hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg_fastställd

12. Studieförbundens tematiska utvecklingsbidrag 2018 (17RK1836)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att fastställa övergripande tema för år 2018 kopplad till studieförbundens utvecklingsbidrag är breddad delaktighet, vilket inkluderar bland annat integration, jämställdhet och delaktighet i samhället.

Sammanfattning

Kulturnämnden har fastställt ett nytt bidragssystem för studieförbund i Kronobergs län (§24/2017). Region Kronobergs avsikt med bidragssystemet är att skapa ändamålsenliga former för dialog och samverkan med folkbildningens aktörer och därigenom utveckla förutsättningarna för det civila samhället att delta i planering och genomförande av lokalt och regionalt utvecklingsarbete.

Bidragssystemet beskriver roller och ansvar, regionala målsättningar, grundläggande villkor, fördelningsmodell samt modell för uppföljning, dialog och lärande. Nytt i systemet är att 10 % av det totala bidraget fördelas som ett tematiskt utvecklingsbidrag. Syftet med det tematiska utvecklingsbidraget är att främja förnyelse samt utveckla dialog och samverkan med utgångspunkt i Gröna Kronoberg 2025.

Utvecklingsbidraget fördelas till de studieförbund som tackar ja till att aktivt bedriva utvecklingsarbete i enlighet med temat och utifrån sin profil.

Enligt det nya systemet så träffas Region Kronoberg och studieförbunden för dialog under kvartal tre. Syftet är dels en gemensam uppföljning av det arbete som genomförts inom ramarna för bidragssystemet, dels att ha en dialog inför kommande års tematiska utvecklingsbidrag. Det årliga verksamhetssamtalet för 2017 ägde rum den 26 september 2017 i Växjö. Under mötet presenterade studieförbunden exempel på de aktiviteter som genomfördes under 2017 kopplat till temat integration. Dialogen visade på en bred tolkning av integrationsbegreppet och med det en stor bredd av aktiviteter. Samtalet visade dessutom på ett behov av att fortsätta prioritera området och vidga begreppet från integration till breddad delaktighet.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut - Studieförbundens tematiska utvecklingsbidrag 2018

13. Kulturnämndens årsplan 2018 (17RK876)

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar

att fastställa årsplan 2018 för kulturnämnden med beredningstider i enlighet med upprättad skrivelse.

Sammanfattning

Regionfullmäktige har beslutat (§ 97/2017) om sammanträdestider för Region Kronobergs politiska organisation 2018. Kulturnämnden beslutar om sammanträdestider för presidieberedningen.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut - Kulturnämndens årsplan 2018
- Sammanträden 2018 Region Kronoberg kulturnämnd med beredningstider

14. Återkoppling från möten och konferenser

Sammanfattning

Mötesanteckningar finns (i förekommande fall) tillgängliga i netpublicator.

- Aktuellt i bolagsstyrelser: Kulturparken Småland, Musik i Syd och Regionteatern Blekinge Kronoberg
- Presidieöverläggning Växjö kommun, Växjö 6 september
- Besök av Kulturrådets generaldirektör, Ljungby 6 september
- Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott, Karlskrona 7 september
- Sydostkultur, Karlskrona 7 september
- Avtackning Magnus Holm, Växjö 8 september
- Medverkan vid jurybedömning skissuppdrag Nya vuxenpsykiatri, Växjö 15 september
- Verksamhetssamtal med studieförbunden, Växjö 26 september
- Att arbeta med litteraturområdet i samverkansmodellen, Malmö 4-5 oktober

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar att notera informationen till protokollet.

15. Kurs och konferens 2017 (Politik) (17RK111)

Sammanfattning

- Folk och kultur, Eskilstuna 7-10 februari 2018 -
<http://www.folkochkultur.se/>

16. Anmälningssärenden

Sammanfattning

Nedanstående ärenden anmäles till kulturnämnden för kännedom.
Handlingar redovisas i särskild mapp i netpublicator.

- Kulturrådets yttrande över "Kultursamverkan för ett Sverige som håller ihop (DS 2017:8)
- Förstudie gällande förutsättningar för operaverksamhet i Kronobergs län
- Förstudie Filmfond Blekinge och Kalmar län
- SKL cirkulär 17:43 Museilag (2017:563) – ny lagstiftning på kulturområdet

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar
att notera informationen till protokollet.

17. Redovisning av delegeringsbeslut

Förslag till beslut

Kulturnämndens presidieberedning föreslår att kulturnämnden beslutar
att notera delegationsbesluten till protokollet.

Delegationsbeslut

- 17RK28-4 Kulturnämndens ordförandes delegationsbeslut nr 4/2017 Resursfördelningen till projektet Nya Småland 2 (17RK1001)
- 17RK28-5 Kulturnämndens ordförandes delegationsbeslut nr 5/2017. Ett konstprogram har tagits fram för den konstnärliga gestaltningen på Nya vuxenpsykiatri. (17RK1299)
- 17RK23-2 Ansvarig konsthantare i Region Kronobergs delegationsbeslut nr 26-41. Inköp av konst under perioden 2017-03-01--2017-06-30.
- 17RK28-6 Kulturnämndens ordförandes delegationsbeslut nr 6/2017- Region Kronoberg har ansökt om 200000kr för projekt Kronoberg utvecklar en internationell arena för muntliga berättandet
- 17RK28-9 Kulturnämndens ordförandes delegationsbeslut nr 9/2017. Beviljande av medel för projektet Konst och kunskap (17RK1579)
- 17RK7-10 Regional utvecklingsdirektörens delegationsbeslut nr 10/2017. Ansökan av medel till Kulturparken Småland (17RK1575)

18. Övriga ärenden

Ett enat Sydsverige skapar ett
starkt kultursverige

3

17RK89

Kulturnämnden

Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

att notera informationen till protokollet

Sammanfattning

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbetsorgan för de sex sydligaste regionerna i Sverige; Blekinge, Halland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg och Skåne. De sex regionerna samarbetar inom områdena regional utveckling, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur samt hälso- och sjukvård. Målet är att skapa en hållbar utveckling i Sydsverige (för mer information se www.regionsamverkan.se).

För varje område finns ett politiskt utskott och en arbetsgrupp på tjänstemannanivå. Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott har sedan cirka ett år tillbaka arbetat med ett gemensamt kulturpolitiskt positionspapper. Den 7 september 2017 tog kulturutskottet beslut om tre gemensamma kulturpolitiska prioriteringar och det kulturpolitiska positionspapperet ska beslutas i Regionsamverkan Sydsveriges styrelse 2017-11-23. Därefter fattas beslut i respektive medlemsorganisation.

Regionsamverkan Sydsveriges kulturpolitiska prioriteringar har även integrerats i förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige
Positionspapper Regionsamverkan Sydsverige Kultur 2017

ETT ENAT **SYDSVERIGE** SKAPAR ETT STARKT **KULTURSVRIGE**

POSITIONSPAPPER
REGIONSAMVERKAN SYDSVERIGE
KULTUR

2017

ABF • Art Inside Out • Berättarnätet Kronoberg • Bibu – nationell scenkonstbiennal för barn och unga • Bilda • Blekinge Hemslöjdsförening • Blekinge Läns Bildningsförbund • Blekinge museum • Blekinge Släktforskarförening • Blekingearkivet • BoostHbg • BUFF • Byteatern Kalmar läns teater • Capellagården • Clownronden • Dans i Blekinge • Dans i Sydost • Danscentrum Syd • Dansstationen • Designarkivet • Det fria ordets hus • Drömmarnas hus • Expressteatern • Falkenbergs museum • Filmbyn Småland • FilmCentrum Syd • Film i Glasriket • Film i Skåne • Folkets bio Malmö • Folkteatern • Folkuniversitetet • Föreningen Norden • Form/Design Center • Författarcentrum Syd • Glimmingehus • Hallands bildningsförbund • Hallands konstmuseum • Hallands kulturhistoriska museum • Harp Art Lab • Helsingborgs museer • Helsingborgs Stadsteater • Helsingborgs Symfoniorkester • Hemslöjden i Kronobergs län • Historiska museet vid Lunds universitet • Hällevik Tradjazz festival • Ibn Rushd • Inkonst • Internationella gatuteaterfestivalen • Isildurs Bane • Italienska palatset • Jönköpings läns arkivförbund • Jönköpings läns folkrörelsearkiv • Jönköpings läns Hemslöjdsförbund • Jönköpings läns Konstförening • Jönköpings läns museum • Kalmar konstmuseum • Kalmar läns arkivförbund • Kalmar läns hemslöjdsförening • Kalmar läns museum • Kalmar läns musik stiftelse • Kivik Art Centre • KKV Grafik Malmö • KKV Monumental • KKV Textiltryck Malmö • Klostret Ystad • Konst i Blekinge • Konstfrämjandet Skåne • Konsthantverkscentrum Skåne • Konstitutet • Konstnärscentrum Syd • Kultur i Halland • Kultur och utveckling, Region Jönköpings län • Kulturens Bildningsverksamhet • Kulturen i Lund • Kulturparken Småland • Kulturverket • Landskrona museum • Lilith Performance Studio • Linneateatern • Litteraturuppdrag Vimmerby • Ljungbergsmuseet • Malmö Arabfilm festival MAFF • Malmö Konstmuseum • Malmö Museer • Malmö Opera och Musikteater • Malmö Stadsteater • Malmö Symfoniorkester • Medborgarskolan • Mediaverkstaden • Memory Wax • Mjellby konstmuseum • Moderna Museet i Malmö • Moomsteatern • Musik i Blekinge • Musik i Syd • Musikcentrum Syd • Månteatern • NBV • Nordisk Panorama • Reaktor Sydost • Regionmuseet Kristianstad • Regionteatern Blekinge Kronoberg • Riksteatern Blekinge • Riksteatern Halland • Riksteatern i Jönköping län • Riksteatern i Jönköping län • Riksteatern Kalmar län • Riksteatern Kronoberg • Riksteatern Skåne • Romska Kulturcentret • Rum för Dans • Sensus • Seriefrämjandet • Share Music & Performing Arts • Signal – Center för samtidskonst • Sjöfararkusten • Skådebanan • Skånes Arkivförbund • Skånes Bildningsförbund • Skånes Dansteater • Skånes hemslöjdsförbund • Skånes Föreläsningsföreningar • Skånes konstförening • Skånes Näringslivsarkiv • Skillinge Teater • Skrivarklubben i Blekinge • Slöjd i Blekinge • Smålands konstarkiv • Smålands Musik och Teater • Smålands spelmansförbund • Staffan Björklunds teater • Statarmuseet i Skåne • Stiftelsen Vandalorum • Studieförbundet Vuxenskolan • Studiefrämjandet • Svensk-Polska föreningen • Svenskt Rockarkiv • Sveriges Konstföreningar Blekinge • Sveriges Konstföreningars riksförbund distrikt Jönköping • Sydöstra Folkets hus & Parkregion • Teater 23 • Teater Albatross • Teater Allena • Teater Halland • Teater Sagohuset • Teatercentrum Södra • Teateri • Teatersmedjan • Teckningsmuseet • The Glass Factory • Tjolöholms slott • Trans Europe Halles • Trelleborgs museum • Uppåkra Arkeologiska Center • Varbergs fästning • Virserums konsthall • Wanås konst • Ystad konstmuseum • Ölands Dramatiska teater • Österlens museum • Östra Skånes Konstnärsgille • Bygdegårdsdistrikt • Hembygdsförbund • Folkhögskolor • Regionbibliotek

ETT ENAT SYDSVERIGE SKAPAR ETT STARKT KULTURSVENIGE

Konst och kultur är förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling och för samhällets och enskilda invånares möjlighet att skapa en identitet, känna tillhörighet och gemenskap. Konst och kultur skapar sammanhang och mening och kan få människor att se världen och sig själva genom andras ögon. Yttrandefrihet, konstnärlig frihet och varje människas rätt till kultur är kulturpolitikens grund. En mångfald av uttryck, verksamheter och aktörer är basen för ett rikt kulturliv som måste värnas, lyftas fram och utvecklas.

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbetsorgan för Sveriges sex sydligaste regioner. Vi arbetar för långsiktigt hållbar utveckling för Sydsverige genom strategiskt kunskapsutbyte och främjande av inter-regionala och interkommunala samarbeten. Vi sex regioner vill, i ett öppet och tillåtande klimat, samverka med staten, kommunerna, det professionella kulturlivet, det civila samhället, näringslivet och

akademin. Vi har gått samman för att kunna verka som en enad kraft och vara en dynamisk bas för kulturell och regional utveckling.

Målsättningen är att skapa en hållbar utveckling i Sydsverige till förmån för hela landet. Regionsamverkan Sydsverige arbetar tillsammans med staten för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen och verkar dessutom för att Regionsamverkan Sydsverige ska få ett större ansvar för nationella kulturpolitiska uppdrag. Genom att överbrygga administrativa gränser och samverka tar vi tillvara kulturens potential och betydelse för utveckling och en god välfärd.

För att nå målen har Regionsamverkan Sydsverige enats kring **tre kulturpolitiska prioriteringar**. Vi utgår från dessa i vår planering, våra regionala styrdokument samt i dialog med nationella aktörer.

SYDSVERIGES TRE GEMENSAMMA KULTURPOLITISKA PRIORITERINGAR:

■ SYDSVERIGE LOCKAR

DYNAMISKT OCH ÖPPET MED INTERNATIONELL LYSKRAFT

■ SYDSVERIGE SAMVERKAR

EN KULTURPOLITIK SOM STIMULERAR SAMARBETEN

■ SYDSVERIGE TILLGÄNGLIGGÖR

ETT GRÄNSLÖST SYDSVERIGE TILLGÄNGLIGT FÖR ALLA

Mats Eriksson
Regionstyrelsens ordförande
Region Halland

Anna Fransson
Regionstyrelsens ordförande
Region Kronoberg

Henrik Fritzon
Regionstyrelsens ordförande
Region Skåne

Malin Wengholm
Regionstyrelsens ordförande
Region Jönköpings län

Christina Mattisson
Regionstyrelsens ordförande
Region Blekinge

Anders Henriksson
Regionstyrelsens ordförande
Landstinget i Kalmar län

PRIORITERING 1

SYDSVERIGE LOCKAR

DYNAMISKT OCH ÖPPET MED INTERNATIONELL LYSKRAFT

Vi förstår och värdesätter att kulturen lockar besökare, utövare och nya invånare från hela världen. Det rika och varierande kulturutbudet bidrar starkt till Sveriges attraktivitet. Kulturell utveckling innebär regional utveckling.

För kulturskapare och konstnärer är Sydsverige bra att leva och verka i. Vi arbetar kontinuerligt med att stärka kulturskapares och konstnärers villkor. I Syd-

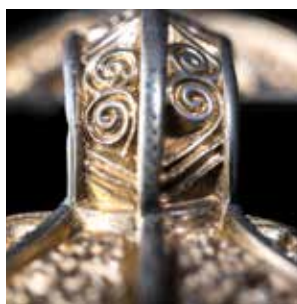
sverige finns det en god tillgång till kultur – både i städerna och på landsbygden.

I detta öppna och dynamiska klimat är det gynnsamt att etablera kulturella och kreativa näringar. Här finns resurser, kunskap och ett ständigt pågående utvecklingsarbete med starkt fokus på forskning och högre utbildning.

INSATSER

KULTURPOLITIKEN I SYDSVERIGE SKA:

- stimulera konstnärligt skapande i hela Sydsverige
- visa öppenhet för nya konst- och kulturformer
- stärka samverkan mellan högre utbildning och kulturverksamhet
- lyfta kulturens potential i utvecklingen av innovationer och näringsliv
- ta tillvara kulturens betydelse för en hållbar besöksnäring

PRIORITERING 2

SYDSVERIGE SAMVERKAR

EN KULTURPOLITIK SOM STIMULERAR SAMARBETEN

När Sydsverige samverkar utnyttjas kompetens och resurser effektivt, och skapar både bredd och spets.

Vi utvecklar, driver och initierar samarbeten mellan regionerna, dess kommuner och kulturaktörer. Vi delar med oss av vårt utbud. Genom att föra en kulturpolitik som främjar samverkan och kunskapsutbyte mellan institutioner, utövare och arrangörer kring till exempel produktioner, utställningar och turnéer, erbjuds ett utbud med större variation – mer kvalitet för fler.

Vi eftersträvar en stark infrastruktur för kultur med angelägna kulturverksamheter och föreningar – en

samlade kraft som skapar möjligheter för Sydsverige. Vi underlättar tillgången till tekniska lösningar, bred kunskapsöverföring och gemensamma plattformar såsom nätverk, verkstäder, ateljéer och mötesplatser.

Genom att samarbeta med andra politikområden bidrar vi till utveckling och ökad kvalitet, tillväxt och välfärd. Det kan gälla områden som till exempel utbildning, social hållbarhet, stadsutveckling, hälsa, demokrati och yttrandefrihet.

INSATSER

KULTURPOLITIKEN I SYDSVERIGE SKA:

- agera gemensamt i strategiska kulturpolitiska frågor
- verka för att Sydsverige får ansvar för nationella kulturpolitiska uppdrag
- undanröja hinder för kulturproduktion och distribution över länsgränserna
- underlätta för Sydsveriges kulturaktörer att samarbeta
- stödja och uppmuntra samverkan med andra politikområden

PRIORITERING 3

SYDSVERIGE TILLGÄNGLIGGÖR

ETT GRÄNSLÖST SYDSVERIGE TILLGÄNGLIGT FÖR ALLA

En stor bredd och mångfald i kulturella uttryck ger goda förutsättningar att nå ut till nya grupper och motverka segregation och utanförskap. Tillgången till kultur är ojämlikt fördelad, både geografiskt och demografiskt. Vi behöver fördjupad kunskap och en mångfald av insatser som gör det lättare för invånare att ta del av och utöva kultur, såsom nya kulturuttryck, nya mötesplatser och framtida teknik. När Sydsverige samverkar ökar invånarnas möjligheter att på lika villkor ta del av och delta i kulturutbudet.

Gemensamt har vi en större kapacitet att ta emot internationell konst och kultur såsom festivaler, gästspel och residens.

Genom att främja samverkan över regiongränserna kan vi synliggöra Sydsveriges utbud med större genomslagskraft.

INSATSER

KULTURPOLITIKEN I SYDSVERIGE SKA:

- underlätta invånarnas möjligheter att uppleva och delta i kultur i hela Sydsverige
- utöka internationell närvaro i Sydsverige
- utveckla nya metoder för ökad tillgänglighet
- initiera gemensam forskning för ökat deltagande

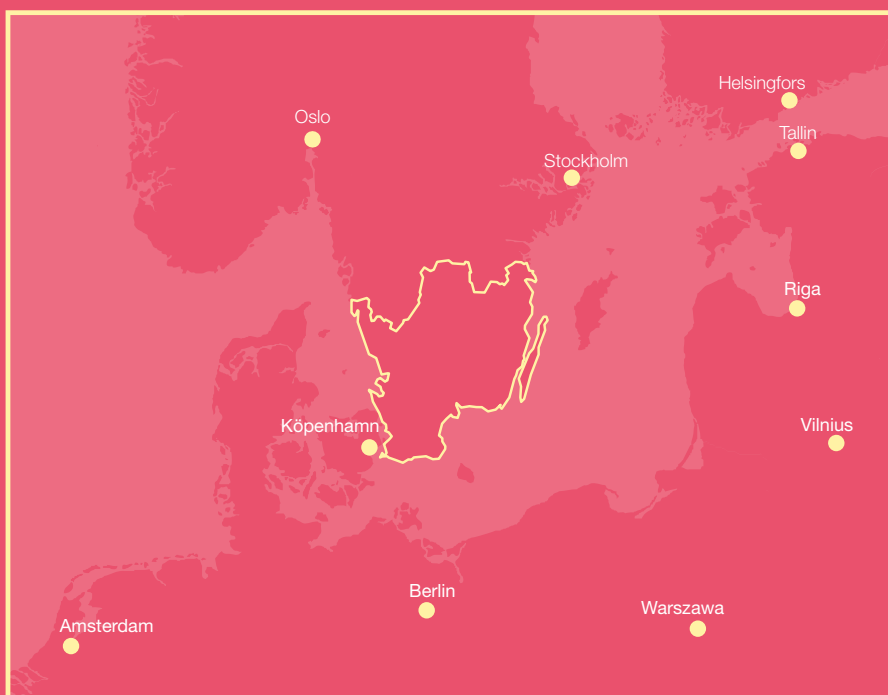

DET HÄR ÄR SYDSVERIGE

2,6 MILJONER INVÅNARE **26 %** AV SVERIGES
BEFOLKNING **6** REGIONER **77** KOMMUNER

STRATEGISKT GEOGRAFISKT LÄGE I NORRA EUROPA

REGIONSAMVERKAN SYDSVERIGE samarbetar inom kultur-området och har som målsättning att skapa en hållbar utveckling i Syd-sverige till förmån för hela landet. Regionsamverkan Sydsverige arbetar tillsammans med staten för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen och verkar dessutom för att Regionsamverkan Sydsverige ska få ett större ansvar för nationella kulturpolitiska uppdrag. Genom att överbrygga administrativa gränser och samverka tar vi tillvara kulturens potential och betydelse för utveckling och en god välfärd.

REGIONSAMVERKAN.SE

Månadssammandrag juli 2017

4

17RK110

Kulturnämnden

Månadssammandrag juli 2017

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att Kulturnämnden beslutar

att godkänna Månadssammandrag juli 2017 samt att överlämna den till regionstyrelsen för information

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet för juli 2017 uppgår till +1,308 tkr, vilket beror på att utbetalning inte skett till ungdomsorganisationerna eller studieförbunden och egna medel inte har utnyttjats.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Månadssammandrag juli 2017

**MÅNADS-
SAMMANDRAG**

KULTURNÄMND

JULI 2017

**REGION
KRONOBERG**

Resultat KN

Resultaträkning exkl proj (tkr)	Månad – JULI (ack)			Rullande	Årsbudget	Prognos
	Utfall ack	Budget Ack	Differens	12 mån	2017	Budgetavv
Förvaltning	-1 489	-2 180	691	-2 396	-3 758	0
Driftstöd, utv medel	-29 882	-30 498	617	-50 548	-52 283	0
Totalsumma	-31 370	-32 678	1 308	-52 944	-56 041	0

Kommentar: Ett överskott har genererats t o m juli vilket bl a beror på att utbetalning till ungdomsorganisationerna och studieförbund inte har gjorts ännu samt att egna projektmedel ej nyttjats. Budgeten är inte periodiserad enl detta. Alla kostnader är inte upparbetade på förvaltningen delvis beroende på en partiell föräldradighet. Verksamheten löper enl plan och prognosen är att resultatet ska följa budget under året.

Sjukfrånvaro KN (i procent av ordinarie arbetstid)

	JULI 2017			JULI 2016		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Kulturstaben totalt	0,9	0,9	0,0	1,6	1,6	0,0
Region Kronoberg	5,4	6,1	3,1	5,2	5,7	3,6

Kommentar: Sjukfrånvaron är inte arbetsrelaterad. Den ligger betydligt lägre än i Region Kronobergs totalt men är svår att jämföra eftersom förvaltningen är så liten.

Verksamhetsberättelse med
ekonomisk redovisning augusti
2017

5

17RK733

Kulturnämnden

Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning augusti 2017

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att Kulturnämnden beslutar

att godkänna Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning augusti 2017
samt att överlämna den till regionstyrelsen för information.

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet för augusti 2017 uppgår till +1 437 tkr. Överskottet beror till största del på att utbetalningar ej gjorts till ungdoms- och studieförbunden samt att egna medel ej nyttjats.

Prognosen för helåret är att resultatet ska följa budget.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning augusti 2017

**VERKSAMHETS-
BERÄTTELSE MED
EKONOMISK
REDOVISNING**

Kulturnämnden

Delårsredovisning

Augusti 2017

SAMMANFATTNING

INVÅNARE

Arbetet pågår enligt plan. En rekrytering har genomförts inom bild och form och en regional utvecklingssamordnare finns på plats sedan 1 augusti 2017. Dialog med sagobygdens kommuner har genomförts. Smålandsoperans vänner har fått projektmedel för en förstudie och dialog pågår med både Smålandsoperan och Musik i Syd gällande producentfunktion.

Uppföljningen av kultur i hela länet har minskat sedan föregående år och åtgärder för att hantera detta har föreslagits i förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020. Vad gäller styrtalen har deltagartimmar på studieförbund överstigit förväntan och antal upphovspersoner minskat på grund av förändrade definitioner.

MEDARBETARE

Arbetet pågår enligt plan. Omflyttning i den aktivitetsbaserade miljön och tydliggörande av zoner har genomförts.

Styrtalen kan ej följas upp per tertial, varför inget kan sägas om utfallet.

VERKSAMHETSUTVECKLING

Arbetet med att revidera Kulturplanen pågår enligt den beslutade processplanen. Under perioden har förslaget till ny kulturplan diskuterats på vårforum och varit på remiss. Arbete med att ta fram ett gemensamt positionspapper för kultur inom Regionsamverkan Sydsverige har pågått.

Utfallet för styrtalet om antal deltagande aktörer från civila samhället har överträffat målet.

EKONOMI

Arbetet pågår enligt plan. Staten ökade sin medfinansiering med 1 miljon kronor under 2017 utöver uppräknings. Den statliga uppräknings är fortsatt lägre än den regionala uppräknings. Dialog sker fortsatt med Kulturrådet och andra relevanta aktörer nationellt.

Egna medel har ej utnyttjats ännu och utbetalningar till ungdomsförbunden har ej skett.

Belopp i mnkr	Jan-Aug	
	2017	2016
Intäkter	60 730,4	58 093,1
Kostnader	59 293,6	57 512,7
Resultat	1 436,8	580,4

Christel Gustafsson

Förvaltningsdirektör

INVÅNARE

2017 är det tredje året för genomförande av Regional kulturplan för Kronobergs län 2015-2017. Under perioden har stora satsningar på professionell dans och det fria ordet permanentats. Utvecklingsarbete pågår inom samtliga tre prioriteringar i kulturplanen och målbilden är att genomföra förstärkta insatser under året för att uppnå Kulturplanens mål.

MÅL

SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT INNOVATIVT KULTURLIV MED BREDD OCH SPETS

Indikator	Startläge	Senast utfall	Prognos	Mål 2017	Mål 2019
Studieförbundens deltagartimmar per 1000 invånare	11875	12 147 deltagartimmar/1000 invånare	12 147 deltagartimmar /1000 invånare	12000	13000
Andel aktiviteter rapporterade i Kulturdatabasen utanför Växjö kommun i nivå med andelen av befolkningen utanför Växjö kommun	54% av aktiviteterna jmf med 53 % av befolkningen	43% jmf med 54% av befolkningen	43%	I nivå med befolkningen	I nivå med befolkningen

Kommentar: Mäts i kvartal två årligen. 2016 minskade andelen aktiviteter utanför Växjö kommun från 54 % 2015 till 43 % 2016. Kulturverksamheter inom kultursamverkansmodellen har sedan hösten 2016 lyft att det blivit svårare att nå ut med kultur i hela länet. Regional kultur behöver en lokal mottagare och förutsättningarna skiftar bland kommunerna i länet. Med anledning av detta har frågan om kommunala förutsättningar lyfts i kommunalt forum - kultur och det finns behov av ytterligare insatser för att säkerställa god tillgänglighet till kultur i hela länet. I samband med revidering av Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 har kulturnämnden föreslagit att prioritera en kulturell infrastruktur som är tillgänglig i hela länet.

Antal curators, regissörer och upphovspersoner rapporterade i Kulturdatabasen	24	21	21	27	30
---	----	----	----	----	----

Kommentar: Följs upp i kvartal två årligen. På grund av en förändring som innebär att läns museer inte har curators utan intendenters följs de inte upp i kulturdatabasen och summan minskar därför.

Bild och form

Vid fördelning av rambudget 2017 lades ett uppdrag om samordning av bild- och formområdet på Kulturparken Småland och ett äskande gjordes till Kulturrådet för statlig medfinansiering. Äskandet beviljades inte och en konsekvensanalys gjordes som utmynnade i att lägga uppdraget på Region Kronobergs kulturstab istället. En rekrytering har genomförts och en regional utvecklingssamordnare bild och form finns på plats sedan 1 augusti 2017. Ett utvecklingsarbete pågår nu tillsammans med regionala aktörer på bild och formområdet, fria professionella kulturskapare och kommuner för att utveckla bild och formområdet i länet.

Förbättra den kulturella infrastrukturen för det immateriella kulturarvet

Arbete pågår enligt plan. Under året har regeringen beslutat att ansöka till Unesco om att utse Berättarnätet Kronoberg till ett gott exempel på tryggnad av det immateriella kulturarvet. Svar från Unesco kommer i slutet av 2018. Dialog med sagobygdens kommuner har genomförts. Dialogen utmynnade i ett uppdrag till kulturchefsgruppen att ta fram ett gemensamt regionalt och kommunalt uppdrag till Berättarnätet Kronoberg. Ett utkast till uppdrag ska hanteras på Kommunalt forum den 15 november.

Smålandsoperan

Arbete pågår enligt plan. Smålandsoperans vänner har fått projektmedel för en förstudie och dialog pågår med både Smålandsoperan och Musik i Syd gällande producentfunktion. Ett äskande har inkommit till Kulturnämnden gällande långsiktigt anslag. Äskandet kommer att hanteras i samband med fördelning av rambudget 2018 i oktober.

MEDARBETARE

Målbilden är fortsatt att medarbetarna ska arbeta utmaningsdrivet i större utsträckning, dvs. ha utmaningen i fokus och samhandla och samverka med de medarbetare och aktörer som bäst kan bidra till att nå utmaningen. Den aktivitetsbaserade arbetsplatsen behöver fortsätta att utvecklas och utforskas för att uppnå en god arbetsmiljö och för att den ska kunna användas som ett strategiskt verktyg i medarbetarnas arbete.

MÅL

1 SKAPA EN ARBETSMILJÖ SOM PRÄGLAS AV ETT UTMANINGSDRIVET ARBETSSÄTT

Indikator	Startläge	Senast utfall	Prognos	Mål 2017	Mål 2019
Medarbetare som upplever att de arbetar utmaningsdrivet enligt definition; avser hela regionala utvecklingsavdelningen	55 %	Har inte följts under perioden	55 %	75 %	100 %
Målkvalitet enligt medarbetarenkät; avser hela regionala utvecklingsavdelningen	51,1	Har inte följts under perioden	51,1	60	>70
Stressprofilen enligt medarbetarenkät, avser hela regionala utvecklingsavdelningen	41,8	Har inte följts under perioden	41,8	41,8	<41,8

1.1 Fortsatt utveckling av en aktivitetsbaserad arbetsmiljö

Arbetet sker enligt plan. Förändringarna i den fysiska miljön har genomförts nästan fullt ut. En glasvägg har exempelvis sats upp för att skapa en tyst zon det har även sats upp skyltar som beskriver i vilken zon du befinner dig samt mer White boards. En uppföljning av om upplevelsen av arbetsmiljön kommer genomföras under september/oktober.

1.2 Tillämpa verktygen i gröna tråden

Arbetet pågår enligt plan. För att utveckla det utmaningsdrivna arbetssättet har ledningsgruppen kontinuerligt diskussioner kring arbetssätt, arbetsmiljö och utmaningar kopplat till "inbyggda gränser" i sakområden och organisation. En organisationsöversyn genomförs under året.

Under perioden har inga speciella aktiviteter kopplat till Gröna tråden arrangerats

Sjukfrånvaro KN (i procent av ordinarie arbetstid)

	JAN – AUG 2017			JAN – AUG 2016		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Kulturstaben totalt	0,8	0,8	0	1,4	1,4	0
Region Kronoberg totalt	5,2	5,9	3,0	5,1	5,6	3,5

Sjukfrånvaron är inte arbetsrelaterad och ligger lägre jämfört med hela Region Kronoberg som har en sjukfrånvaro på 5,2%. Svårt att göra jämförelser på en sådan liten avdelning.

VERKSAMHETSUTVECKLING

Många intressenter är i dagsläget delaktiga i genomförandet av den regionala kulturplanen. Under 2017 fokuseras på att förbättra dialog och samhandling med det civila samhället. Målbilden är att stärka förutsättningarna för samhandling med relevanta intressenter, för att kulturpolitiken ska vara fortsatt angelägen och förankrad.

MÅL

STÄRKA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR SAMHANDLING I GENOMFÖRANDET OCH REVIDERINGEN AV DEN REGIONALA KULTURPLANEN

Indikator	Startläge	Senast utfall	Prognos	Mål 2017	Mål 2019
Antal aktörer från det civila samhället involverade i dialoger kopplade till kultursamverkansmodellen	28	68	68	40	50

Revidera kulturplanen inför 2018-2020

Arbetet pågår enligt plan i enlighet med den processplan Kulturnämnden har beslutat om. Regionen ansvarar för att den regionala kulturplanen utarbetas i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Detta säkerställs genom dialoger i enlighet med processplan för revidering av Regional kulturplan. Under perioden har Vårforum genomförts med ca 80 deltagare som fick möjlighet att påverka kulturplan och länstransportplan.

Kulturplanen tillgängliggörs genom samarbete med upphandlad kommunikationsbyrå. En remissutgåva har tagits fram och arbete sker tillsammans med kommunikationsbyrån för att tillgängliggöra slutlig version av kulturplanen. Genom remissperioden möjliggörs för intressenter att ytterligare bidra till innehållet i Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020. Remissperioden pågår från 22 juni till 10 september.

För att säkerställa det civila samhällets delaktighet i revideringen är Region Kronoberg med i projektet KiCK. KiCKs syfte är att genom samråd bredda dialogen med, samt stärka det civila samhällets engagemang och deltagande i framtagandet av regional kulturplan 2018-2020. Fyra dialoger med civila samhället har genomförts under året. En med etniska föreningar, en med civila samhället i stort samt Kulturforum och Vårforum. Projektet har förlängts från Kulturrådet för att öka möjligheterna till lärande.

Stärka samverkan inom kulturområdet i södra Sverige

Arbete sker enligt plan. Kulturutskottet har sammanträtt den 25 april och diskuterat kultursamverkansmodellen 2.0 och ett gemensamt positionspapper. Det gemensamma projektet Regionsamverkan Sydsverige utvecklar dansområdet i södra Sverige har i syfte att stärka dans som konstform samt öka tillgängligheten till dans för invånarna. Projektet har erhållit statligt stöd och påbörjades hösten 2016. En ansökan om år två har fått statlig finansiering för att fortsätta utveckla samarbetet kring professionell dans i södra Sverige.

Gemensam kompetensutveckling gällande civilsamhällets roll i Kultursamverkansmodellen.
Erfarenhetsutbyte gällande bl.a. projektet KiCK (kvalitet i civil samhällets kultursamverkan) under perioden.

Ett gemensamt positionspapper tas fram av Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott.
Positionspapperet ska tydliggöra utskottets ambition, vilja och fokus. Ett förslag till positionspapper ska finnas till kulturutskottets sammanträde den 7 september.

Utveckla former för kultur på okonventionella platser

Under september-december planeras för att genomföra en förstudie för att finna former för kultur på okonventionella platser.

EKONOMI

Målbilden är att staten ska räkna upp medel till verksamheter i kultursamverkansmodellen i nivå med den regionala uppräkningsnivån. Den statliga och regionala nivån tar gemensamt ansvar för utvecklingen av gemensamt finansierade verksamheter.

MÅL

EN HÅLLBAR EKONOMI I BALANS

Indikator	Startläge	Senast utfall	Prognos	Mål 2017	Mål 2019
Uppräkning av statliga medel i nivå med regional uppräkning	1,19 % statligt jmf med 2,99 % regionalt	1,14 % i statlig uppräkning jmf med 1,6 % i regional uppräkning	1,14 % i statlig uppräkning jmf med 1,6 % i regional uppräkning	I nivå	I nivå

Dialog med statlig nivå avseende roller och ansvar i kultursamverkansmodellen samt utveckling av modellen

Pågår enligt plan. Kulturrådet har beslutat att medfinansiera Kronobergs och Blekinges danssatsning med en miljon kronor. Utöver detta en uppräkning på cirka 1,14 %.

Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott arbetar aktivt för att bjuda ner Riksdagens kulturutskott samt statssekreteraren på kulturdepartementet till ett möte under året.

Kulturstaben medverkar i SKLs kulturchefsnätverk och i Regionsamverkan Sydsveriges arbetsgrupp för kultur. Kulturstaben har även deltagit på myndigheten för kulturanalys kulturpolitiska dag. Kulturrådet besökte Kronoberg den 27 april för tjänstemannadialog kring regionala satsningar.

Varje år skickar Region Kronoberg in en förhandlingsframställan till Kulturrådet för att beskriva kommande års prioriteringar. Framställan syftar till att synliggöra regionens satsningar samt eventuella behov av statliga förstärkningar till samverkansmodellen. Förhandlingsframställan hanteras i Kulturnämnden i oktober.

Resultat KN

Resultaträkning exkl proj (tkr)	Månad – AUG (ACK)			Rullande	Årsbudget	Prognos
	Utfall ack	Budget Ack	Differens	12 mån	2017	Budgetavv
Administrativt stöd	-1 850	-2 480	630	-2 659	-3 758	0
Verksamhetsstöd	-34 049	-34 855	807	-50 461	-52 283	0
Totalsumma	-35 898	-37 335	1 437	-53 119	-56 041	0

Totalt visar kulturverksamheten ett positivt resultat på 1 437 tkr ackumulerat t o m augusti.

Den positiva avvikelsen beror dels på att utbetalning inte skett till studie- och ungdomsförbunden dels på att de egna medlen ej nyttjats ännu. På förvaltningen har inte budgeten använts fullt ut ännu för arbetet med kulturplanen. På bild- och formområdet har man precis anställt en person.

Förvaltningen har 2,6 budgeterade tjänster. Samtliga är heltidsanställda inom Region Kronoberg då man även arbetar med övriga uppgifter inom Regional Utveckling.

Prognosen för 2017 är att budget ska följas.

Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020

6

16RK1603

Kulturnämnden

Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden föreslår att regionstyrelsen rekommenderar regionfullmäktige besluta

att godkänna förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020.

Sammanfattning

Kulturplanen är styrdokument för det kulturpolitiska området och omfattar hela det regionala kulturansvaret inklusive den regionala kulturverksamhet som får statsbidrag i enlighet med kultursamverkansmodellen. Arbetet med regionala kulturplaner styrs av en statlig förordning *Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet* som har förtydligats av Kulturrådet genom *Riktlinjer för arbete med regionala kulturplaner*. Under 2017 har kulturplanen reviderats i enlighet med *Processplan för att revidera Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020* antagen av Kulturnämnden § 55/2016.

Förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 syftar till att uppnå den kulturpolitiska visionen *ett kulturliv med bredd och spets* genom fem prioriterade utvecklingsområden som kommer att styra det regionala utvecklingsarbetet på kulturområdet 2018-2020 och kompletterar den ordinarie verksamhet och utveckling som sker.

Förslag till kulturplan innehåller även tre fördjupningar. Fördjupningarna behandlar kulturplanens sammanhang, den kulturella infrastrukturen i Kronoberg samt metoder för att forma och genomföra kulturplanen. En layoutad version av förslag till remissutgåva presenteras på kulturnämndens sammanträde.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

- Bilaga:**
- Förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020
 - Beskrivning av revidering Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020
 - Processplan för att revidera Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020 antagen av Kulturnämnden § 55/2016.
 - Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet
 - Kulturrådets riktlinjer för arbete med regionala kulturplaner

Regional kulturplan

FÖR KRONOBERGS LÄN 2018-2020

Textversion till KN
Layoutad version presenteras på sammanträdet 12 oktober

Överblick

Förord

Region Kronobergs prioriterade utvecklingsområden 2018-2020

För att utveckla kulturområdet i Kronoberg prioriterar Region Kronoberg fem utvecklingsområden 2018-2020. Här beskrivs var Kronobergs län ska vara på kulturområdet år 2020 och vad som behöver ske för att vi ska ta oss dit.

Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige
Kultur i hela Kronoberg
En internationell arena för muntligt berättande
Det fria ordet i Kronoberg
En starkare infrastruktur för bild och form

Kultur och kulturpolitik – kulturplanens sammanhang

En fördjupning av bakgrunden till en regional kulturplan och vad den resulterar i. Här definieras viktiga begrepp på det kulturpolitiska området. Det finns också en beskrivning av vem som ansvarar för vad i kulturpolitiken på nationell, regional och kommunal nivå.

Vad är en regional kulturplan?
Kultursamverkansmodellen
Vad blir resultatet av en kulturplan?
Kulturdefinition
Kulturens egenvärde och armlängds avstånd
Nationell, regional och kommunal kulturpolitik – vem ansvarar för vad?

Den kulturella infrastrukturen i Kronoberg

En fördjupning och nulägesanalys av vad som utmärker kulturlivet i Kronoberg. Här beskrivs nuläge, utmaningar och utveckling för respektive konstområde.

Centrala utmaningar på kulturområdet
Teater och dans i Kronoberg
Musik i Kronoberg
Kulturarv och kulturmiljö i Kronoberg
Muntligt berättande i Kronoberg
Yttrandefrihet, litteratur och läsfrämjande i Kronoberg
Film i Kronoberg
Bild och form i Kronoberg
Hemslöjd i Kronoberg
Det civila samhället och folkbildningen i Kronoberg

Så formas och genomförs kulturplanen

En fördjupning av hur det går till när den regionala kulturplanen i Kronoberg formas och genomförs. Här beskrivs också hur hållbart regionalt utvecklingsarbete bedrivs och vilka verktyg Region Kronoberg använder för att förverkliga målen i kulturplanen.

Gröna tråden – en metod för hållbart regionalt utvecklingsarbete

Gröna tråden på kulturområdet
Hållbarhetsperspektiv
Ekonomiska verktyg för att genomföra kulturplanen
Kulturplanens relation till andra strategier

**Bilaga: Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige –
Positionspapper Regionsamverkan Sydsverige Kultur 2017**

Förord

Ett gott liv i ett livskraftigt Kronoberg är Region Kronobergs övergripande vision.

Vår kulturpolitiska vision är att Kronoberg ska erbjuda *ett kulturliv med bredd och spets*. Med spets menar vi konstnärlig förnyelse och fortsatt utveckling av Kronobergs unika styrkeområden. Bredd innebär att garantera en stabil kulturell infrastruktur som är angelägen, tillgänglig och inkluderande. I Kronoberg ska det finnas goda möjligheter för invånaren och besökaren att ta del av, och själv utöva, kultur. Det ska också finnas utrymme för det professionella och det egna skapandet att mötas. Nya initiativ, det oväntade och okonventionella, ska värnas och digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara i utvecklingen.

De nationella kulturpolitiska målen utgör en grund för Region Kronobergs kulturpolitiska vision. Det handlar om att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Det här är Kronobergs tredje kulturplan. Den beskriver både framgångar och utmaningar på kulturområdet. Vi berättar också var vi vill att Kronoberg ska vara år 2020.

Vi vill tacka alla de aktörer i och utanför Kronoberg som bidrar i arbetet med att forma och genomföra kulturplanen; det professionella kulturlivet, det civila samhället och länets åtta kommuner.

Tack också till länets invånare – de kulturella Kronobergarna – vars aktiva deltagande både prövar och levandegör vår kulturpolitiska vision om ett kulturliv med bredd och spets.

Ett stort tack även till våra fem grannlän; Blekinge, Halland, Jönköping, Kalmar och Skåne. Ett kulturliv med bredd och spets rör sig över geografiska gränser, konstområden och sektorer och ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige.

Ragnar Lindberg (S)
Ordförande kulturnämnden

RosMarie Jönsson Neckö (S)
1:e vice ordförande kulturnämnden

Pernilla Sjöberg (M)
2:e vice ordförande kulturnämnden

Region Kronobergs prioriterade utvecklingsområden 2018-2020

Många aktörer bidrar till att skapa ett rikt kulturliv i Kronoberg. Det professionella kulturlivet, det civila samhället, länets kommuner, Region Kronoberg och omgivande län ansvarar gemensamt för länets *kulturella infrastruktur*¹ och dess utveckling. Andra viktiga aktörer är folkbildning, universitet och högskolor, näringsliv samt nationella myndigheter.

Kronobergs kulturliv har både styrkeområden och områden som behöver utvecklas. I kulturplanens fördjupning *Den kulturella infrastrukturen i Kronoberg* beskrivs nuläge och utveckling för varje konstområde. Utöver den ordinarie verksamhet och utveckling som sker på varje konstområde har dialogerna inför den nya kulturplanen visat att det finns behov av att satsa extra på några utvecklingsområden. Region Kronoberg har valt ut fem av dessa:

- Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige
- Kultur i hela Kronoberg
- En internationell arena för muntligt berättande
- Det fria ordet i Kronoberg
- En starkare infrastruktur för bild och form

De prioriterade utvecklingsområdena presenteras utan inbördes ordning. De kommer att styra det regionala utvecklingsarbetet på kulturområdet 2018-2020 och kompletterar den ordinarie verksamhet och utveckling som sker. Kulturplanen beskriver vilka de övergripande målen är för varje utvecklingsområde och ger exempel på vad som ska hända under perioden 2018-2020. Varje år formuleras mer konkreta handlingsplaner. Det är möjligt att följa arbetet genom Region Kronobergs kulturblogg kulturplankronoberg.se. Tidigare genomfört utvecklingsarbete visar behovet av flexibilitet. Insatserna kan förändras under perioden för att uppnå de övergripande målen.

Alla insatser ska bidra till de nationella och regionala kulturpolitiska målen och leda till hållbar regional utveckling. Särskild vikt läggs vid barn och unga, mångfald, jämställdhet och tillgänglighet.

¹ Kulturell infrastruktur är ett begrepp som brukar användas för att beskriva de strukturer som behövs för att möjliggöra konstnärligt skapande samt tillgängliggöra det för allmänheten.

Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige

Samverkan är stark i Sydsverige. Det finns en lång tradition av samverkan mellan såväl kulturorganisationer som regioner.

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbetsorgan för de sex sydligaste regionerna i Sverige; Blekinge, Halland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg och Skåne. De sex regionerna samarbetar inom områdena regional utveckling, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur samt hälso- och sjukvård.² Målet är att skapa en hållbar utveckling i Sydsverige, till förmån för hela landet. För att uppnå målet har Regionsamverkan Sydsverige enats kring tre kulturpolitiska prioriteringar:³

- *Sydsverige lockar*
Dynamiskt och öppet med internationell lyskraft
- *Sydsverige samverkar*
En kulturpolitik som stimulerar samverkan
- *Sydsverige tillgängliggör*
Ett gränslöst Sydsverige tillgängligt för alla

Samverkan skapar konstnärlig förnyelse i Kronoberg

Alla Kronobergs åtta kommuner angränsar till ett annat län. Kulturlivet i Kronoberg bygger i hög utsträckning på samverkan med omgivande län. Region Kronoberg äger och samfinansierar kulturorganisationer tillsammans med andra regioner. Musik i Syd ägs med Skåne, Regionteatern Blekinge Kronoberg med Blekinge och Växjö kommun.

Danskonsulentverksamheten Dans i Sydost och det regionala filmresurscentrat Filmregion Sydost delas med Blekinge och Kalmar. Den regionala biblioteksverksamheten med Blekinge. Även på arkivområdet finns gemensam verksamhet, till exempel Smålands konstarkiv som delas med Jönköpings län och Värnamo kommun.

Samverkan med omgivande län är en framgångsfaktor för ett glest befolkat län som Kronoberg. När Sydsverige samverkar förbättras förutsättningarna för spets och konstnärlig förnyelse i Kronoberg. Till exempel har infrastrukturen för den professionella dansen stärkts i hela Sydsverige och samtidskonsten har fått mer utrymme genom projektet Nya Småland.

Kulturpolitiska mål

Regionsamverkan Sydsverige arbetar tillsammans med staten för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen och verkar dessutom för att Sydsverige ska få ett större ansvar för nationella kulturpolitiska uppdrag.

Vad ska hända 2018-2020?

Regionsamverkan Sydsveriges kulturpolitiska positionspapper beskriver vilka insatser som kulturpolitiken i Sydsverige ska genomföra gemensamt. Till positionspapperet kopplas en handlingsplan.

Det sydsvenska samarbetet är fortsatt högt prioriterat av Region Kronoberg. Utvecklingen av både den professionella dansen och bild- och formkonsten fortsätter. Samtidigt behöver nya

² Läs mer på www.regionsamverkan.se

³ Se bilaga *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige – Positionspapper Regionsamverkan Sydsverige Kultur 2017*, antaget av Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott 2017-09-07, för beslut i Regionsamverkan Sydsveriges styrelse 2017-11-23

utvecklingsområden prioriteras. Utifrån Kronobergs förutsättningar är det, inom det sydsvenska samarbetet, framförallt prioriterat att stärka utvecklingsarbetet kring ökad tillgänglighet och breddat deltagande i kulturlivet. En stor bredd och mångfald i kulturella uttryck ger goda förutsättningar att nå nya målgrupper och motverka segregation och utanförskap.

Region Kronoberg kommer även att driva utvecklingsarbete kring konstnärlig förnyelse inom muntligt berättande och det fria ordet kommande period och ser gärna sydsvenska samarbeten kring dessa områden. Ytterligare ett gemensamt utvecklingsområde där Region Kronoberg ser stora fördelar med att samverka i en sydsvensk geografi är digitalisering, både vad gäller konstnärlig förnyelse och utvecklad tillgänglighet till kultur. Utöver detta finns det också behov av att utreda hur filmområdets organisering i Sydsverige.

Hur ska insatserna genomföras?

Insatserna genomförs inom ramen för berörda aktörers ordinarie uppdrag samt genom utvecklingsmedel. Genom ökad samverkan utnyttjas även kompetens och resurser mer effektivt.

Kultur i hela Kronoberg

Kronoberg ska erbjuda ett kulturliv med bredd och spets. Samtidigt är Kronoberg ett glest befolkat län. Möjligheterna för invånarna att ta del och utöva kultur varierar. Det kan handla om skillnader i intresse men också om kulturutbud och hur förutsättningarna ser ut för olika grupper att ta del av eller utöva kultur. Annat som kan påverka är ålder, utbildning, var man bor samt kommunal kulturpolitik och kulturbudget. Tillgång till lokaler, mötesplatser, arrangörer och kollektivtrafik har också betydelse för om invånarna i Kronoberg har tillgång till kultur eller inte.

Ett sätt att hantera den här utmaningen är att göra den regionalt finansierade kulturen mer rörlig. I Kronoberg är det strategiska arbetet med uppsökande kulturverksamhet en framgångsfaktor. Några exempel är Regionteatern Blekinge Kronobergs turnerande produktioner framförallt för barn och unga och Musik i Syds satsning på Musikriket med professionell musik för invånarna i nära samarbete med kommuner och det civila samhället. Även mindre kulturorganisationer, som Hemsjöjden i Kronoberg, arbetar framgångsrikt i samverkan med exempelvis bibliotek, studieförbund och det civila samhället för att tillgängliggöra sin verksamhet i hela Kronoberg.

Länets kommuner är centrala aktörer för att kultur ska kunna erbjudas i hela länet. De producerar själva ett omfattande kulturutbud, bland annat genom musik- och kulturskolor, förutsättningar för professionella kulturskapare på lokal nivå, offentlig gestaltning och stöd till det civila samhället. Det civila samhällets organisationer på lokal nivå, bland annat kultur- och arrangörsföreningar, är också viktiga för möjligheterna att ta del av och själv utöva kultur. Här har också länets studieförbund en betydelsefull roll som regional stödstruktur för föreningslivet på lokal nivå.

För att kommunerna ska kunna dra nytta av det regionalt finansierade kulturutbudet behöver Region Kronoberg och länets kommuner fortsätta arbeta tillsammans. Kulturorganisationer med regionala uppdrag signalerar att det blir allt svårare att nå ut på lokal nivå. Det är en utveckling som sker parallellt med verksamhetsutveckling kring mer rörlig kultur. Här finns en obalans och behov av tydlighet kring både förväntningar och ambitionsnivå i respektive kommun. Om regionala kulturorganisationer förväntas ta ett större ansvar för lokala arrangemang påverkar det deras möjligheter att genomföra sitt grunduppdrag. Det vill säga dels att producera ett utbud med hög konstnärlig kvalitet som i många fall även turnerar och dels utveckla arbetet med konstnärlig förnyelse.

Var ska Kronoberg vara 2020?

År 2020 erbjuder Kronobergs län många platser för kultur. De lokala förutsättningarna har varit utgångspunkten för det strategiska arbetet med att göra kulturen mer tillgänglig i hela Kronoberg. Kommunerna, det professionella kulturlivet och det civila samhället har arbetat tillsammans för att dela erfarenheter och skapa nätverk. Gemensam planering har inneburit att resurser används på ett hållbart sätt. En framgångsfaktor i arbetet är att kommunernas förutsättningar att utnyttja det regionalt finansierade kulturutbudet har stärkts, vilket möter den verksamhetsutveckling som sker i de regionala kulturorganisationerna.

År 2020 möter länets invånare kultur digitalt och på okonventionella platser. Utvecklingsarbetet har bidragit till att invånare som inte själva aktivt tar del av kultur erbjuds fler möjligheter att möta den i sin vardag.

År 2020 efterfrågas Kronoberg och Sydsveriges metoder för breddad delaktighet i kulturlivet och utvecklingsarbete kring att göra kultur tillgängligt för invånarna.

Kulturpolitiska mål

Det regionala kulturpolitiska målet är att Kronoberg ska ha en kulturell infrastruktur som är tillgänglig i hela länet.

Indikatorer för att följa upp målet:

- **Ökad geografisk spridning av kultur** Andelen regionala kulturaktiviteter i länets kommuner ska ligga i nivå med befolkningen
- **Ökat deltagande** Högre andel av grupper som enligt kulturvaneundersökningen⁴ är underrepresenterade tar del av och utövar kultur
- **Befolkningen ska öka** Mellan 2014-2025 ska befolkningstillväxten i länet överstiga medianen för riket

Den regionala prioriteringen bidrar till att uppfylla följande nationella kulturpolitiska mål:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Vad ska hända 2018-2020?

För att nå målet kommer Region Kronoberg att samarbeta med berörda aktörer kring olika insatser, till exempel att:

- underlätta invånarnas möjligheter att uppleva och delta i kultur i hela Sydsverige, bland annat genom att utveckla nya metoder för ökad tillgänglighet och initiera gemensam forskning för ökat deltagande i kulturlivet,
- stimulera ökad samverkan mellan kommunerna, det professionella kulturlivet och det civila samhället,
- stärka det lokala arrangörskapet,
- utveckla kultur på okonventionella platser och undersöka förutsättningarna för ett regionalt produktionsstöd för att möjliggöra nya initiativ,
- stimulera verksamhetsutveckling kring digitalisering,
- stärka förutsättningarna för det civila samhället med särskilt fokus på stödsystem och lokaler,
- öka samverkan kring kulturområdets förutsättningar och behov i Sydsverige kopplat till kollektivtrafik- och samhällsplanering,
- utveckla formerna för kultur i skola, vård och omsorg.

Hur ska utvecklingsarbetet finansieras?

Utvecklingsarbetet genomförs av berörda aktörer i deras ordinarie uppdrag. Det kan också finansieras med utvecklingsmedel. Den regionala finansieringen har utökats för att möjliggöra särskilda insatser kring kultur i vården och kultur på okonventionella platser.

⁴ En undersökning av invånarnas kulturvanor som genomförs kontinuerligt inom Regionsamverkan Sydsverige

En internationell arena för muntligt berättande

Kronoberg har en unik muntlig berättartradition. Berättarnätet Kronoberg har sitt säte i Ljungby och verksamhet i Sagobygden som utgörs av Alvesta, Ljungby och Älmhults kommuner. Berättarnätet Kronoberg ingår i det nationella arbetet med Unescos konvention om tryggnad av det immateriella kulturarvet. Under 2017 har regeringen ansökt om att Sagobygden ska bli Sveriges första goda exempel i Unescos register för tryggnaden av det immateriella kulturarvet.

Var ska Kronoberg vara 2020?

År 2020 är Kronoberg en nationell och internationell samarbetspart i frågor som rör det immateriella kulturarvet med inriktning på det muntliga berättandet. Kronoberg uppmärksammas för sitt arbete med länets unika platsspecifika immateriella kulturarv. De metoder som utvecklats av Berättarnätet Kronoberg. Kronobergs utveckling på området har även bidragit till att stärka muntligt berättande som konstform på nationell nivå.

År 2020 har en stabil grund skapats för att göra det muntliga berättandet till en profilfråga för Kronoberg. Sagobygdens kommuner arbetar tillsammans för att använda den muntliga berättartraditionen som en gemensam resurs. Arbetet inspirerar till sektorsövergripande samverkan kring invånarnas egna berättelser, samtida berättande, arbete med demokrati och integration samt besöksnäring.

Kulturpolitiska mål

Det regionala kulturpolitiska målet är att Kronoberg ska vara en internationell arena för det muntliga berättandet.

Indikatorer för att följa upp målet:

- **Ökad internationalisering** Många nationella och internationella utbyten och samverkan ökar i Berättarnätet Kronobergs verksamhet
- **Ökat deltagande** Mer invånare och besökare tar del av Berättarnätet Kronobergs verksamhet

Den regionala prioriteringen bidrar till att uppfylla följande nationella kulturpolitiska mål:

- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan.

Den regionala prioriteringen bidrar även till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen för kulturmiljö.⁵

Vad ska hända 2018-2020?

För att nå målet kommer Region Kronoberg att samarbeta med berörda aktörer kring olika insatser, till exempel att:

⁵ Se sid. 27

- stärka Berättarnätet Kronobergs förutsättningar att verka lokalt, regionalt, nationellt och internationellt,
- verka för fler interregionala samarbeten, erfarenhetsutbyten och utvecklingsprojekt,
- öka kunskapen om den muntliga berättartradition som finns i Kronoberg,
- säkerställa utveckling och konstnärlig förnyelse genom samverkan med högskolor och universitet samt kompetensutveckling för professionella kulturskapare på området,
- utveckla potentialen i länets muntliga berättartradition utifrån ett besöksnäringssperspektiv.

Hur ska insatserna genomföras?

Insatserna genomförs inom ramen för berörda aktörers ordinarie uppdrag samt genom utvecklingsmedel. Ambitionen är även att under perioden arbeta för en utökad kommunal, regional och statlig finansiering.

Det fria ordet i Kronoberg

Kronobergs län bär på ett rikt litterärt arv. Värnandet av det fria ordet har en särskilt stark ställning i länet. Många skriver i Kronoberg och länet har flest bibliotek per invånare i landet. Litteratur som konstform har stor betydelse för ett demokratiskt samhälle. Det är viktigt att lyfta fram den konstnärliga utvecklingen och förutsättningarna för professionella kulturskapare på området. Att särskilt värna det fria ordet, demokrati och yttrandefrihet skapar mångfald och möten mellan olika människor och berättelser.

Var ska Kronoberg vara 2020?

År 2020 lyfts Kronobergs metodiska arbete med yttrandefrihet som ett gott exempel för att möta de utmaningar som skrivande och debatt medför idag. Verksamheten i Det fria ordets hus har utvecklats till en resurs i det kommunala arbetet med yttrandefrihet, framförallt för barn och unga. Detta har bidragit till att stärka kopplingen mellan Kronobergs litterära arv, samtida litteratur och invånarnas egna uttryck.

År 2020 står frågor om yttrandefrihet och litteratur högt på agendan i Kronoberg. Länet håller på att utvecklas till en plats som professionella kulturskapare på litteraturområdet väljer att verka på. Starkare samordning och strategiska utvecklingsinsatser har bidragit till att förbättra villkoren. Kronoberg är en självklar plats för både skrivande och läsande.

År 2020 har bibliotekens roll som lokala mötesplatser stärkts. Det bidrar till att skapa öppna och hållbara livsmiljöer i Kronoberg. Biblioteksrummet har utvecklats med innovativa lösningar som främjar läsande och möter invånarnas behov.

Kulturpolitiska mål

Det regionala kulturpolitiska målet är att Kronoberg ska vara ledande i arbetet med yttrandefrihet och att infrastrukturen för litteratur och läsfrämjande ska stärkas.

Indikatorer för att följa upp målet:

- **Det fria ordets hus som regional resurs** Aktiviteter utanför Växjö kommun ska öka
- **Professionella kulturskapares villkor** Kulturskapare väljer att verka i länet och inkomstnivån för yrkesgruppen ökar
- **Invånarnas läsvanor** Andelen invånare som läser och utlåning på bibliotek ska vara större än i riket

Den regionala prioriteringen bidrar till att uppfylla följande nationella kulturpolitiska mål:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Den regionala prioriteringen bidrar även till att uppfylla det nationella kulturpolitiska målet kring läsfrämjande: att alla i Sverige, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ska ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

Vad ska hända 2018-2020?

För att nå målet kommer Region Kronoberg att samarbeta med berörda aktörer kring olika insatser, till exempel att:

- stärka möjligheterna för Det fria ordets hus att fungera som en regional resurs,
- utveckla formerna för arbete med det fria ordet i skolan,
- undersöka förutsättningarna för en regional fristadsmodell anpassad efter Kronobergs förutsättningar,
- utveckla arbetet med residentsverksamhet inom Regionsamverkan Sydsverige,
- regional samordning av arbetet med litteratur och läsfrämjande,
- verka för fler interregionala samarbeten, erfarenhetsutbyten och utvecklingsprojekt,
- stärka nätverk, möjligheter till kompetensutveckling, tillgång till stipendier och regionala företagsfrämjande system för professionella kulturskapare på området,
- ökad tillämpning av Sveriges författarförbunds arvodesrekommendationer,
- innovationsarbete på biblioteksområdet för att främja läsande och stärka biblioteken som lokala mötesplatser,
- stärka samarbetet med folkhälsoområdet kring små barns språkutveckling.

Hur ska insatserna genomföras?

Insatserna genomförs inom ramen för berörda aktörers ordinarie uppdrag samt genom utvecklingsmedel.

En starkare infrastruktur för bild och form

Småland är starkt förknippat med glaskonst, konsthantverk och design. Traditionellt har detta varit viktiga näringar i Kronoberg. Många olika aktörer, i och utanför Kronoberg, skapar möjligheter för invånare och besökare att utöva och ta del av bild- och formkonst. Strategiska utvecklingsinsatser har bidragit till att stärka områdets infrastruktur i Kronoberg.

Ett viktigt och utforskande kulturliv bygger på att professionella kulturskapare kan utveckla sina konstnärskap och verka under rimliga arbetsvillkor. För de professionella bild- och formkonstnärerna är situationen på arbetsmarknaden en utmaning.

Var ska Kronoberg vara 2020?

År 2020 har regional samordning och ökad samverkan mellan bild- och formaktörer, i och utanför Kronoberg, bidragit till en starkare infrastruktur för bild- och formkonst i Sydsverige. Kronobergs roll som partner för internationella utvecklingsinsatser har stärkts inom det sydsvenska samarbetet.

År 2020 har arbetsmarknaden för bild- och formkonstnärer stärkts. Exempel på insatser som bidragit till detta är konstnärliga projekt och fler arenor för bild- och formkonst. Även residensverksamhet, där konstnärer kan fördjupa sitt arbete genom att vistas på plats under en begränsad tid, har bidragit. Förutsättningarna för återväxt har förbättrats. Kronoberg och Sydsverige fortsätter utvecklas till en spännande plats som professionella kulturskapare väljer att verka på.

År 2020 har länets invånare och besökare större möjligheter att ta del av en mångfald av bild- och formupplevelser och konstnärliga uttryck. Genom utvecklat arbete med offentlig gestaltning möter kronobergare, oavsett bakgrund, konst i sin vardag. Barn och unga i hela Kronoberg kan ta del av bild- och formkonst. Genom konstpedagogisk verksamhet får barn och unga möjlighet att både ta del av professionella bild- och formkonstnärers arbete och skapa själva.

Kulturpolitiska mål

Det regionala kulturpolitiska målet är att Kronobergs infrastruktur för bild- och formkonsten ska stärkas.

Indikatorer för att följa upp målet:

- **Ökad samverkan** Antal interregionala, nationella och internationella utbyten och samverkan ökar
- **Professionella kulturskapares villkor** Fler väljer att verka i länet och inkomstnivån för yrkesgruppen ökar
- **Geografisk spridning av konstpedagogik för barn och unga** Konstpedagogisk verksamhet når barn och unga i hela länet

Den regionala prioriteringen bidrar till att uppfylla följande nationella kulturpolitiska mål:

- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Den regionala prioriteringen bidrar även till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen för arkitektur, formgivning och design.⁶

Vad ska hända 2018-2020?

För att nå målet kommer Region Kronoberg att samarbeta med berörda aktörer kring olika insatser, till exempel att:

- fortsätta utveckla regional samordning och ökad samverkan mellan bild- och formaktörer, i och utanför Kronoberg,
- stimulera verksamhetsutveckling för kulturorganisationer med regionala uppdrag inom bild- och formkonst,
- stimulera nya initiativ, aktörer och samtidskonstens förutsättningar,
- verka för fler interregionala samarbeten, erfarenhetsutbyten och utvecklingsprojekt,
- stärka nätverk, möjligheter till kompetensutveckling, tillgång till stipendier och regionala företagsfrämjande system för professionella kulturskapare på området,
- ökad tillämpning av medverkans- och utställningsavtal,
- stärka arbetet med offentlig gestaltning på regional och kommunal nivå,
- utveckla den konstpedagogiska verksamheten för barn och unga.

Hur ska insatserna genomföras?

Insatserna genomförs inom ramen för berörda aktörers ordinarie uppdrag samt genom utvecklingsmedel. Ambitionen är även att under perioden arbeta för en utökad statlig finansiering vad gäller regional samordning.

⁶ Se sid. 37

Kultur och kulturpolitik – kulturplanens sammanhang

Vad är en regional kulturplan?

Kulturplanen är det regionala styrdokumentet för det kulturpolitiska området. Den inkluderar den regionala kulturverksamhet som får statsbidrag i enlighet med *kultursamverkansmodellen*. Arbetet med regionala kulturplaner styrs av en statlig förordning.⁷ En flerårig regional kulturplan krävs för att en region ska få fördela statsbidrag till regional kulturverksamhet. Kulturplanen tas fram och genomförs tillsammans med kommuner, det professionella kulturlivet⁸ och det civila samhället.⁹ Den är styrande för vissa aktörer och stödjande för andra.

I Kronoberg är kulturplanen en av de understrategier som bidrar till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin för Kronobergs län – Gröna Kronoberg 2025. Kulturplanen har arbetats fram i enlighet med den statliga förordningen för kultursamverkansmodellen och Gröna tråden.¹⁰

Kultursamverkansmodellen

Nationell kulturpolitisk reform som infördes 2011 för att skapa ökat utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Kronobergs län ingår sedan 2012. Region Kronoberg fördelning av statsbidrag ska bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. Fördelningen ska även främja en god tillgång för länets invånare till:

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslojd.

Kulturrådet är ansvarig myndighet för kultursamverkansmodellen. De ansvarar för dialog med de regioner som ingår samt uppföljning av den regionala kulturverksamhet som sker inom modellen. Med utgångspunkt i de regionala kulturplanerna beslutar Kulturrådets styrelse årligen om hur statsbidraget ska fördelas till regionerna. Beslut fattas efter samråd med Samverkansrådet. I Samverkansrådet ingår ett flertal myndigheter och organisationer på

⁷ Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet

⁸ Det professionella kulturlivet avser verksamma såväl inom som utom statsbidragsmottagande organisationer (Kulturrådets riktlinjer för arbete med regionala kulturplaner, 2016)

⁹ Det civila samhället kan definieras som en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen (Kulturrådets riktlinjer för arbete med regionala kulturplaner, 2016)

¹⁰ Region Kronobergs metod för att driva hållbart regionalt utvecklingsarbete. Mer information om detta finns i *Så formas och genomförs kulturplanen*

kulturområdet: Konstnärsnämnden, Kungliga biblioteket, länsstyrelserna, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Riksteatern, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Svenska filminstitutet.

En annan myndighet på kulturområdet är Myndigheten för kulturanalys. Myndigheten ansvarar för att utvärdera, analysera och redovisa effekter av förslag och genomförda åtgärder inom kulturområdet på nationell nivå. Det kan till exempel handla om kultursamverkansmodellens effekter.

Vad blir resultatet av en kulturplan?

Det här är den tredje regionala kulturplanen i Kronobergs län. Sedan den första kulturplanen har Region Kronoberg flyttat fram positionerna på flera områden. Utvecklingsarbetet har genomförts tillsammans med Kronobergs mångfald av aktörer på kulturområdet. Den kulturpolitiska organisationen har stärkts, både internt inom Region Kronoberg och externt genom Regionsamverkan Sydsverige. Den regionala kulturbudgeten har utökats och ett flertal regionala kultursatsningar har genomförts. Kulturrådet har även valt att medfinansiera utvecklingsarbetet, både genom utvecklingsmedel och genom att prioritera länet i fördelningen av statsbidrag.

Ett större utbud av professionell dans

Tillsammans med Regionteatern Blekinge Kronoberg har en framgångsrik modell utvecklats. Utvecklingsarbetet bygger på samverkan. Samproduktion, residens, interregionala samarbeten samt nationella och internationella gästspel har lagt grunden för konstnärlig förnyelse, ökad spets och hög konstnärlig kvalitet. Utvecklingsarbetet har gjort det möjligt för kronobergarna att ta del av professionell dans som konstform. Det har också bidragit till att stärka den nationella infrastrukturen för professionell dans.

Utveckling av bild- och formkonsten

En utveckling för att stärka bild- och formområdet har påbörjats. Genom Residence-in-Nature, ett experimentellt residensprogram för konstnärer, och projektet Nya Småland har initiativ tagits för att synliggöra Sydsverige som en nationell och internationell samarbetspart med spets. Under perioden har barn och unga i Kronoberg även fått bättre möjligheter att ta del av konstpedagogisk verksamhet genom ett kulturpolitiskt uppdrag till Ljungbergsmuseet.

Ett unikt centrum för kulturarv

Kulturarvscentrum Småland erbjuder en miljö för både bevarande och tillgängliggörande. Verksamheten innefattar även ett öppet magasin med Sveriges största kulturhistoriska samlingar av glas och glasbruksföremål. Swedish Glass Net – samverkan kring ett nationellt ansvar för det svenska glaset och Glasrikets arkiv och samlingar har utvecklats inom det så kallade Glasrikeuppdraget.

Det fria ordet och den starka muntliga berättartraditionen

Kronobergs län ligger i framkant genom att värna det modiga litterära kulturarvet, det uppmärksammade arbetet med det fria ordet och den starka muntliga berättartraditionen. Under 2017 har regeringen ansökt om att Sagobygden ska bli Sveriges första goda exempel i Unescos register för trygghandlet av det immateriella kulturarvet.

Stärkt dialog och samverkan med det civila samhället

Förutsättningarna för det civila samhällets aktörer att delta i lokalt och regionalt utvecklingsarbete har stärkts. Bidragssystemet för länets studieförbund har ställts om för att skapa bättre möjligheter till samverkan. För att ytterligare stärka dialogen med det civila samhället har Region Kronoberg medverkat i utvecklingsprojektet KiCK – Kvalitet i civilsamhällets kultursamverkan – som drivits av Ideell kulturallians.

Kultur i hela länet

De nationella kraven på uppföljning har bidragit till bättre kunskapsunderlag. Uppföljningen visar bland annat att den regionalt finansierade kulturen är tillgänglig i stora delar av Kronoberg. Kulturorganisationernas strategier för samverkan, rörlighet och uppsökande verksamhet är framgångsfaktorer i ett glest befolkat län som Kronoberg.

Kulturdefinition

Kulturbegreppet kan ha många olika betydelser. Det är viktigt att definiera begreppet för att tydliggöra vad kulturplanen och kulturpolitiken omfattar.

Ett humanistiskt/estetiskt kulturbegrepp är konstnärligt orienterat och innebär konstnärligt skapande som till exempel litteratur, konst, musik, scenkonst, film, formgivning och arkitektur.

Ett samhällsvetenskapligt/antropologiskt kulturbegreppet inkluderar det humanistiska kulturbegreppet. Det är också betydligt bredare och innefattar socialt överförda levnadsmönster hos en grupp individer, till exempel normer och traditioner.

Kulturpolitik brukar avgränsas till att främst omfatta det humanistiska kulturbegreppet. Det är vanligt att kulturella aspekter på andra verksamhetsområden ingår, till exempel inom fysisk planering eller vård och omsorg.

I Kronoberg finns en tradition av samhällsplaneringsmetoden cultural planning. Den regionala kulturpolitiken utgår därför från en kombination av de två kulturbegreppen. Det innebär till exempel att även det civila samhället, folkbildningen och nya kulturformer ses som kulturella resurser i Kronoberg.¹¹

Kulturens egenvärde och armlängds avstånd

Den regionala kulturpolitiska nivån arbetar enligt *principen om armlängds avstånd*. Principen bygger på konstens möjligheter att uttrycka sig fritt. Den konstnärliga friheten och kulturens egenvärde är förutsättningar för ett demokratiskt samhälle. I ett demokratiskt samhälle främjas ett levande och oberoende kulturliv. Den professionella konsten ges utrymme att både möjliggöra konstnärliga upplevelser och vara bärare av samhällskritik.

¹¹ Läs mer i Att fånga platsens själ – handbok i cultural planning, SKL 2011 eller Kulturpolitiskt positionspapper, SKL 2015

Principen om armlängds avstånd innebär att den politiska nivån beslutar om ramarna för kulturen, i form av mål och ekonomiska ramar. Konstnärliga och andra kvalitativa bedömningar överläts till professionen, det vill säga sakkunniga ämnesexperter och konstnärliga ledare. Några exempel på detta är jury- och expertgrupper som tillsätts vid behov, till exempel i samband med stipendiebedömningar eller konstinköp.

Nationell, regional och kommunal kulturpolitik – vem ansvarar för vad?

Kulturen är större än kulturpolitiken. Kulturpolitik handlar om nationella, regionala och lokala beslutsorgans roll för att stötta konstnärlig produktion och utveckling. Kulturpolitik på olika nivåer innebär att formulera mål, fördela medel samt säkerställa att kulturen når avsedda målgrupper.

Nationell kulturpolitik

Den nationella kulturpolitiken ska ge grundläggande förutsättningar för ett rikt kulturliv i hela landet. Den nationella nivån ansvarar för ett 50-tal myndigheter och statliga kulturinstitutioner, statligt kulturstöd samt lagstiftning på området. På nationell nivå ska kulturpolitiken garantera forskning och kunskapsspridning. Det handlar också om att utveckla metoder för uppföljning, indikatorer och insamlande av nationell statistik. Den nationella nivån genomför och följer upp de *nationella kulturpolitiska mål* som beslutats av riksdagen.

Nationella kulturpolitiska mål

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Det finns även särskilda nationella kulturpolitiska mål inom litteratur och läsfrämjande, film, arkitektur, formgivning och design, arkiv samt kulturmiljö.

De nationella kulturpolitiska målen ska styra den statliga kulturpolitiken, men även vägleda kulturpolitiken i kommuner och landsting.

Regional kulturpolitik

Den regionala kulturpolitiken ansvarar för strategiska utvecklingsfrågor och kulturorganisationer på regional nivå. Region Kronoberg är part i kultursamverkansmodellen. Det innebär ett ansvar för de åtaganden som följer med den regionala kulturplanen samt

fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med den statliga förordningens syften.

Den regionala nivån genomför och följer upp de kulturpolitiska mål som respektive region beslutat om i sin kulturplan. Den regionala nivån ansvarar för att visa hur de regionala prioriteringarna förhåller sig till de nationella kulturpolitiska målen. Varje år redovisar regionerna som ingår i kultursamverkansmodellen, både kvalitativt och kvantitativt, hur den kulturverksamhet som bedrivits i länet bidrar till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen.

I Region Kronoberg är det kulturnämnden som har det politiska ansvaret för den regionala kulturplanen. Kulturplanen är en av de understrategier som bidrar till genomförandet av Gröna Kronoberg 2025, den regionala utvecklingsstrategin för Kronobergs län. Det handlar om platsen Kronoberg och hur öppna och hållbara livsmiljöer påverkar människors vilja att bosätta sig här, stanna kvar eller återvända. Region Kronobergs regionala utvecklingsnämnd ansvarar för genomförande och uppföljning av Gröna Kronoberg 2025.

Kommunal kulturpolitik

Den kommunala kulturpolitiken genomför och följer upp de kulturpolitiska mål som respektive kommun beslutat om. Det kommunala kulturpolitiska ansvaret omfattar kulturpolitiska breddinsatser som bibliotek, musik- och kulturskola, lokaler för kulturverksamhet och stöd till det lokala föreningslivet. Det kulturpolitiska ansvaret är tätt sammanlänkat med idrotts- och fritidsområdet och kommunerna tar ett stort ansvar för den kulturella infrastrukturen vad gäller barn och ungas möjligheter att utöva kultur på sin fritid.

I Kronobergs län ingår de åtta kommunerna Alvesta, Lessebo, Ljungby, Markaryd, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö och Älmhult. Målen för den kommunala kulturpolitiken ser olika ut för respektive kommun och förutsättningarna för den kommunala kulturpolitiken i länet varierar.

Den kulturella infrastrukturen i Kronoberg

Kulturell infrastruktur används för att beskriva de strukturer som behövs för att möjliggöra och utveckla konstnärligt skapande samt tillgängliggöra det för allmänheten. Det kan till exempel handla om bibliotek, museer, biografer, ateljéer, mötesplatser, teatrar, kulturskolor och studieförbund. Även stödsystem för professionella kulturskapare som till exempel stipendier och nätverk ingår.

Centrala utmaningar på kulturområdet

Region Kronoberg har på övergripande nivå en policy för lika möjligheter och rättigheter.¹² I den beskrivs Region Kronobergs ansvar att förverkliga invånarnas mänskliga rättigheter internt och inom regionalt finansierad verksamhet.

På kulturområdet handlar det om invånarnas möjligheter att på lika villkor ta del av och utöva kultur. Det innebär att kulturen ska vara tillgänglig för alla, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Det innebär även att invånarna ska ges jämlika förutsättningar för att själva uttrycka sig. Personer med funktionsnedsättning ska på lika villkor som andra personer få tillgång till kulturen. Särskilt hänsyn ska tas till barn och ungas tillgång till kultur.

Vem utövar och tar del av kultur?

Möjligheterna för invånarna att ta del och utöva kultur varierar. Det kan handla om skillnader i intresse men också om kulturutbud och hur förutsättningarna ser ut för olika grupper att ta del av eller utöva kultur. Annat som kan påverka är ålder, utbildning, var man bor samt kommunal kulturpolitik och kulturbudget. Tillgång till lokaler, mötesplatser, arrangörer och kollektivtrafik har också betydelse för om invånarna i Kronoberg har tillgång till kultur eller inte.

Barn och unga

Barn och unga är i många avseenden i beroendeställning till vuxna. De har begränsade möjligheter att själva påverka eller ta ansvar för sin uppväxtmiljö. Samhället och vuxenvärlden har ett särskilt ansvar för att barn och unga får goda och likvärdiga möjligheter att delta i kulturlivet. Det är viktigt att komma ihåg att barn och unga inte är en homogen grupp. Linneuniversitetet bedriver forskning kring barn och ungas livsvillkor och är en viktig resurs för kunskap på området. Under 2019 flyttar även Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor till Kronoberg.

Det finns skillnader i barn och ungas möjligheter att ta del av kulturen i länet. Skillnaderna påverkas av geografiska avstånd, graden av resurser i exempelvis skolan, omfattningen av samordning mellan olika aktörer samt vårdnadshavares utbildnings- och inkomstnivå. Det gör att det regionalt finansierade kulturutbudet är tillgängligt för barn och unga i olika stor utsträckning. Ett område som särskilt behöver utvecklas är barn och ungas möjligheter till att ta del av och utöva kultur på sin fritid på kvällar, helger och skollov. Kulturskolor och studieförbund har en stor roll för barn och ungas egna utövande på fritiden.

Skolorna i länet har stor betydelse för barn och ungas tillgång till kultur. Samtliga kulturorganisationer med regionala uppdrag erbjuder ett utbud riktat till barn och unga och flertalet har målgruppen som sin starkaste prioritering. Kulturorganisationernas erbjudanden

¹² Policy för lika möjligheter och rättigheter i en hållbar Region Kronoberg

till skolor utformas för att bidra till att uppfylla skolans uppdrag och målsättningar. Region Kronoberg samarbetar med Växjö kommun kring en utbudsdag om kultur i skolan. Kulturorganisationer lyfter särskilt att det är svårt att nå gymnasieskolor, särskolor och unga vuxna.

Vuxna

Det finns skillnader i hur vuxna tar del av och utövar kultur i Kronoberg. Åldersgruppen 65-85 år är minst kulturellt aktiv av de vuxna åldersgrupperna. De är påtagligt underrepresenterade vad gäller det egna skapandet. De största olikheterna när det gäller vem som utövar och tar del av kultur finns dock avseende utbildningsnivå. Personer med låg utbildningsnivå tar del av och utövar kultur i lägre utsträckning än personer med högre utbildning. Särskilt underrepresenterade är lågutbildade vad gäller det egna skapandet. Det finns även olikheter vad gäller inkomstskillnader. Personer med lägre inkomst är generellt mindre kulturellt aktiva än personer med högre inkomst.

Jämställdhet

Målet för den nationella jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Ett jämställt kulturliv innebär att flickor och pojkar, män och kvinnor, ska ges samma möjlighet att ta del av kulturlivets resurser, och att kunskap och kompetens ska speglas, värderas och tillvaratas likvärdigt. Män utövar och tar del av kultur i lägre utsträckning än kvinnor inom nästan alla konstområden i Kronoberg.

Region Kronobergs bolag arbetar aktivt med att integrera hållbarhetsperspektiv i verksamheten och medverkar till exempel i arbetet med jämställdhetsintegrering inom ramen för jämställd regional tillväxt.

Mångfald

Var femte invånare i Kronoberg har utländsk bakgrund, det vill säga är antingen utrikes född eller har två utrikes födda föräldrar. Befolkningsförändringar som exempelvis invandring skapar nya målgrupper och nya kulturskapare i länet vilket ökar mångfalden av konstnärliga uttryck. Inom många kulturorganisationer sker ett aktivt arbete kring mångfaldsfrågor. Det finns behov av ytterligare kompetensutveckling, kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte för att säkerställa ett kulturliv som är angeläget för alla kronobergare. Det handlar om både möjligheter att själv utöva och ta del av kultur och om förutsättningarna för kulturorganisationer med regionala uppdrag att arbeta med kulturuttryck de inte är vana vid. Med anledning av att länet under de senaste åren tagit emot många nyanlända är det av särskild vikt att nyttja kulturområdets kompetenser i arbetet med integration.

Staten, regioner och kommuner har ett särskilt ansvar för att främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Utöver detta gör kulturorganisationer med regionala uppdrag i olika utsträckning insatser för att uppmärksamma nationella minoriteters kultur och kulturarv. Region Kronoberg följer upp kulturorganisationernas mångfaldsarbete som omfattar de nationella minoriteternas kultur och kulturarv.

Tillgänglighet

För att alla invånare ska kunna ta del av kulturlivet måste det vara tillgängligt. Tillgänglighet kan handla om kulturens närvaro i lokalsamhället. I detta avsnitt avses den fysiska tillgängligheten och funktionshinderspolitiken. Den handlar om att skapa ett samhälle utan hinder för delaktighet och med jämlika levnadsvillkor för människor med funktionsnedsättning.

Tillgängligheten påverkas av möjligheterna att ta del av och utöva kultur. Det kan till exempel handla om möjligheter till syntolkning, allergivänliga lokaler eller att fysiskt ta sig till och röra sig i lokaler för kultur. Därför är det inom kulturområdet särskilt viktigt att beakta aspekter som lokaler, information och planering.

De kulturorganisationer med regionala uppdrag som även har statsbidrag uppfyller funktionshinderspolitikens delmål. Det innebär att de har åtgärdat enkelt avhjälpta hinder och har tillgängliga webbplatser och e-tjänster. Även kulturorganisationer som enbart har regionala anslag ska, med hänsyn till respektive organisations förutsättningar, arbeta för att åtgärda enkelt avhjälpta hinder samt ha webbplatser och e-tjänster som är tillgänglighetsanpassade.

Fakta/tips/citat På Region Kronobergs kulturblogg kulturplankronoberg.se finns en handbok för tillgänglig kultur som togs fram inom projektet *Arrangera för flera*. Den innehåller handfasta tips om hur kulturarrangemang kan göras mer tillgängliga för flera. På Myndigheten för delaktighet www.mfd.se finns tips på hur organisationer kan arbeta med tillgänglighet.

Professionella kulturskapare

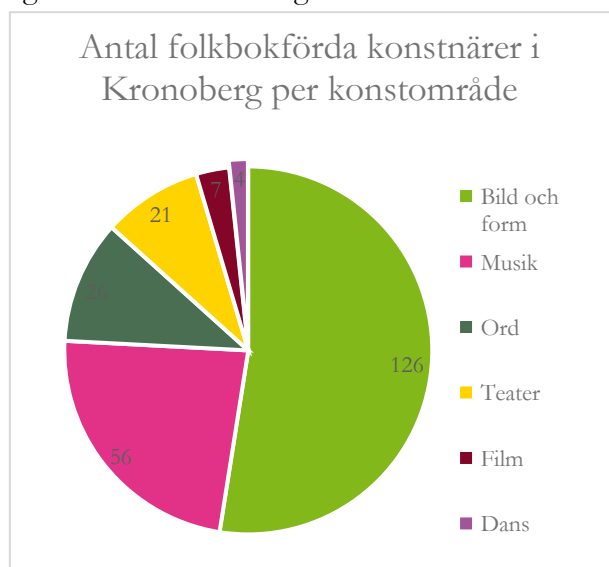
Ytterligare utmaningar i länet rör villkoren för professionella kulturskapare. Ett vitalt och utforskande kulturliv bygger på att professionella kulturskapare kan utveckla sina konstnärskap och verka under rimliga arbetsvillkor.

70 % av de professionella kulturskaparna i Sverige bor i någon av de tre storstadsregionerna.¹³ Störst koncentration till storstadsområden finns inom områdena dans, film och teater medan professionella kulturskapare inom musik samt bild och form har en större geografisk spridning.

Professionella kulturskapare kommer i högre utsträckning från hushåll med hög utbildningsbakgrund och nästan hälften av landets professionella kulturskapare har en eftergymnasial utbildning. I befolkningen i stort har 23 % eftergymnasial utbildning. Utbildade professionella kulturskapare har dock en mycket lägre årsinkomst än personer med motsvarande utbildningsnivå. Nationellt har bildkonstnärer och professionella kulturskapare inom konsthantverk, form och design lägst inkomster.

I Kronobergs län är mindre än 1 % av Sveriges professionella kulturskapare folkbokförda. Det sker även en utflyttning av professionella kulturskapare från Kronobergs län. Professionella kulturskapares villkor är tätt sammanknutna med den kulturella infrastrukturen inom det specifika konstområdet man verkar på.

Kulturorganisationer med regionala uppdrag är arbetsgivare åt professionella kulturskapare, utgör mötesplatser, erbjuder nätverk och engagerar professionella kulturskapare från det fria kulturlivet. Kompetensförsörjningen på

Figur 1 Källa: Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor - Konstnärsnämnden 2016

¹³ Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor - Konstnärsnämnden 2016

kulturområdet är kopplad till möjligheterna för kulturorganisationerna att arbeta med konstnärlig förnyelse och spets. Många professionella kulturskapare är företagare. Det innovationsstödjande och företagsfrämjande systemet i Kronoberg med aktörer som Almi och Nyföretagarcentrum kan vara ett stöd för dem.

Kommuner, landsting och myndigheter är viktiga beställare av de tjänster som professionella kulturskapare tillhandahåller. Till exempel som arrangörer av professionell kultur eller genom inköp av konstnärlig gestaltning. Att följa gängse rekommendationer och avtal för olika konstområden, till exempel MU-avtal och Sveriges Författarförbunds arvodesrekommendationer, är av stor vikt för att möjliggöra för professionella kulturskapare att leva och verka i Kronoberg.

Utbildningsområdet med grund- och gymnasieskola, kulturskola, folkbildning, universitet och högskolor är viktigt för utveckling av länets kulturliv genom att skapa förutsättningar för framtidens professionella kulturskapare. De utgör också en arbetsmarknad för professionella kulturskapare.

Var finns kulturen?

Kronobergs län är relativt glest befolkat. Den urbaniseringstrend som finns i världen, där fler och fler flyttar till städerna har också präglat Kronobergs län. Det bor drygt 191 000 personer i Kronobergs län och sedan början av 2000-talet har antalet invånare successivt ökat. Drygt var femte invånare i länet bor utanför en tätort och 75 % av länets befolkning bor inom två mil från någon av de tre största orterna i länet, Växjö, Ljungby och Älmhult. De flesta kulturorganisationer med regionala uppdrag har sitt säte i Växjö eller Ljungby. Dessa kommuner medfinansierar även flera kulturorganisationer med regionala uppdrag.

För att möta utmaningarna kopplade till länets geografi är den uppsökande verksamheten hos kulturorganisationer med regionalt uppdrag viktig. Kulturorganisationerna i länet har utvecklat omfattande strategier men också olika former av tjänster till kommunerna för att tillgodose efterfrågan. De producerar ett relativt omfattande utbud som är anpassat efter mindre lokaler, däremot påverkar förutsättningarna på lokal nivå möjligheterna för det regionala utbudet att nå invånare i hela länet.

Region Kronoberg säkerställer att det finns en stabil regional infrastruktur. För att kommunerna ska kunna dra nytta av det regionalt finansierade kulturutbudet behöver Region Kronoberg och länets kommuner fortsätta arbeta tillsammans. Kulturorganisationer med regionala uppdrag signalerar att det blir allt svårare att nå ut på lokal nivå. Det är en utveckling som sker parallellt med verksamhetsutveckling kring mer rörlig kultur. Här finns en obalans och behov av tydlighet kring både förväntningar och ambitionsnivå i respektive kommun. Om regionala kulturorganisationer förväntas ta ett större ansvar för lokala arrangemang påverkar det deras möjligheter att genomföra sitt grunduppdrag. Det vill säga dels att producera ett utbud med hög konstnärlig kvalitet som i många fall även turnerar och dels utveckla arbetet med konstnärlig förnyelse.

Arrangörskapet

Ett fungerande och väl utvecklat lokalt arrangörskap är en förutsättning för att nå ut med kultur i hela länet. En viktig uppgift är att hitta former för kultur på orter där det inte finns ett fungerande arrangörsnätverk.

Många av arrangörerna är ideella föreningar såsom till exempel kulturföreningar och Folkets Hus och Parker. En generell utmaning inom det civila samhället är att rekrytera nya

medlemmar, framförallt när det gäller styrelsearbetet. En annan utmaning är att arrangörskapet är i förändring. Den som arrangerar kan också själv producera kultur, och nya former av nätverk av arrangörer är ofta mer lösa än de mer traditionella arrangörsföreningarna. Det ställer höga krav på arrangörsledet att förnya den egna verksamheten och vara relevant för publiken. Det finns behov av att arbeta aktivt med förutsättningarna för nya former av arrangörskap och nya arrangörer.

Lokaler

Utöver tillgång till arrangörer påverkas möjligheterna till kultur i hela länet av tillgången till lokaler som mötesplatser, scener och utställningsplatser. Bibliotek, studieförbund, bygdegårdsrörelsen, Folkets hus och parker och andra samlingslokaler utgör viktiga mötesplatser, inte minst utanför centralorterna. I centralorterna är snarare bristen på lokaler samt hyreskostnaden en utmaning för föreningar med begränsad ekonomi.

Det finns olika lokalbehov bland olika konstformer. Musik i Syd och Regionteatern Blekinge Kronoberg har behov av ändamålsenliga lokaler, både vad gäller de grundläggande förutsättningarna för produktion och för den turnerande verksamheten. När det gäller den turnerande verksamheten tillgängliggörs kultur ofta i lokaler som i grunden är avsedda för annat. Exempelvis spelas scenkonstföreställningar ofta på byggda scener i idrottssalar. Dessa idrottssalar används kontinuerligt av skolor och idrottsföreningar vilket innebär att scenen får byggas upp och tas ner vid flera tillfällen även om föreställningen spelas flera dagar i rad på samma plats. Detta skapar merarbete för kulturorganisationerna som uttrycker behov av lokaler som är anpassade för just kulturverksamhet.

Fakta/tips/citat www.scenrum.nu har sammanställt en lista över lokaler som är lämpliga för kultur i hela landet.

Att ta sig till kultur

All kultur är inte rörlig utan kräver att invånare och besökare förflyttar sig för att ta del av den. En stor del av befolkningen i Kronoberg bor i så kallade stråk, där infrastrukturen och kollektivtrafiken är mer uppbyggd än på platser med färre invånare. Invånare som bor längs med stråken har bättre förutsättningar att ta del av kultur än invånare utanför stråken.

Länstrafiken Kronoberg ansvarar för kollektivtrafiken i Kronoberg. För att möjliggöra för barn och unga att ta del av kultur under skoltid erbjuds subventionerade gruppbiljetter i ordinarie linjetrafik. Kostnader för transporter är fortfarande en utmaning både för skolor inom stråkstrukturen och de som inte har passande buss- och tåglinjer. Transportfrågan är också aktuell för andra målgrupper, till exempel när det gäller möjligheter att ta sig till och från olika besöksmål i regionen samt vid större evenemang som exempelvis festivaler.

Digitalisering

Kronoberg är den näst största IT-regionen i Sverige, endast Stockholm har en större andel av befolkningen verksam inom IT-sektorn. Det skapar goda förutsättningar för utveckling av kulturområdets arbete med digitalisering. Digitalisering skapar förutsättningar att tillgängliggöra kultur för invånare oberoende av bostadsort och driver den konstnärliga förnyelsen framåt genom innovativa verktyg och uttryck. Digitaliseringens båda delar ingår i prioriterade utvecklingsområden 2018-2020.

Flera kulturorganisationer med regionala uppdrag har utvecklat sitt arbete med digitalisering. Exempelvis finns Kulturparken Småland och Hemsjölden i Kronobergs samlingar på Digitalt

museum, Regionteatern Blekinge Kronobergs har tillgängliggjort sina pedagogiska resurser via Regionteatern Unga och delar av Musik i Syds utbud finns på Musik i Syd Channel.

Vård och omsorg

Vård- och omsorgsmiljöer utgör platser där många människor rör sig. Kultur på dessa platser kan på så vis nå många invånare i deras vardag. Även de invånare som har begränsad tillgång till kultur på grund av sin hälsa kan möta kultur i vård- och omsorgsmiljöer. Flera målgrupper kan ingå i arbetet med kultur och hälsa, exempelvis äldre och personer med psykisk ohälsa. Flera kulturorganisationer med regionala uppdrag arbetar med målgrupper inom vård och omsorg, exempelvis genom anpassade visningar för personer med demens.

Teater och dans i Kronoberg

Stark teater och stärkt dans

Teatern har en stark kulturell infrastruktur i Kronoberg. De senaste åren har ett strategiskt utvecklingsarbete genomförts för att öka närvaron av professionell dans i regionen genom egenproduktion, samproduktion, residens och gästspelsverksamhet. Utvecklingsmodellen har resulterat i ett utökat grunduppdrag för Regionteatern Blekinge Kronoberg och en omorganisering av Dans i Sydosts främjande uppdrag. Det finns dock fortsatt behov av ökad kunskap om dans och förbättrade stödstrukturer. Inom Regionsamverkan Sydsverige samarbetar Regionteatern med andra aktörer inom ett utvecklingsprojekt med syfte att stärka den professionella dansen i Sydsverige.

Regionteatern Blekinge Kronoberg producerar, arrangerar och stimulerar teater och dans för barn, unga och vuxna i Blekinge och Kronoberg. Barn och unga är en prioriterad målgrupp och verksamheten har dans- och dramapedagoger som arbetar med att tillgängliggöra utbudet och utveckla barn och ungas möjligheter att själva uttrycka sig konstnärligt. Den pedagogiska verksamheten arbetar också med att stödja vuxnas egna skapande till exempel med Regionteaterns dramastudio, i samarbete med studieförbunden. Regionteatern Unga har tillgängliggjort pedagogiska resurser digitalt. Arbetet har möjliggjort fler och nya sätt att möta barn och unga i skolan men också öppnat upp teaterns kompetenser för pedagoger.

Inom Dans i Sydost samverkar Regionteatern med Byteatern – Kalmar läns teater för att stärka dans som konstform genom strategiskt utvecklingsarbete. Detta sker exempelvis genom att skapa mötesplatser för dans och stimulera publikutveckling. I samband med Regionteaterns dansgästspel har Dans i Sydost till exempel erbjudit möjligheter att ha workshops med gästande dansare, ofta i samarbete med gymnasieskolans estetiska program.

Regionteatern Blekinge Kronoberg är arbetsgivare åt professionella kulturskapare inom dans och teater och arbetar i hög utsträckning med nyskriven dramatik och samproducering av dansföreställningar. Detta skapar arbetstillfällen för bland annat skådespelare, samtida dramatiker och koreografer. Samverkan med kulturskolor och studieförbund skapar en grund för framtida föryngring på området. Bristen på fria grupper på området är en begränsning för professionella kulturskapares möjligheter till försörjning.

Linnéuniversitetet erbjuder kurser inom bland annat teater, drama och dans för pedagoger samt att skriva dramatik. På Markaryds Folkhögskola finns program med dans- och teaterinriktning.

Ett utbud anpassat för ett glest befolkat län

I Kronobergs län är teater och dans konstformer som i hög utsträckning turnerar. Det gör att invånare och besökare i olika åldrar har möjlighet att möta teater och dans i hela länet. De regionala kulturorganisationernas förutsättningar att vara närvarande i länets kommuner varierar och möjligheterna för invånarna att ta del av teater och dans påverkas av faktorer som tillgången till arrangörer och kommunala förutsättningar.

I Kronoberg finns en god infrastruktur för lokalt arrangörskap inom både teater och dans, med Riksteatern Kronoberg och aktiva riksteaterföreningar i alla kommuner. Riksteatern Kronoberg har som huvuduppgift att stötta och stärka de lokala riksteaterföreningarna i länet för att främja intresset för och öka kunskapen om scenkonst. Teaterföreningarna kan ta emot produktioner från många olika aktörer vilket skapar arbetstillfällen för professionella kulturskapare. Riksteatern Kronoberg är en viktig aktör för att möjliggöra kultur i hela länet och främjar detta bland annat genom arrangörsbidrag för små spelplatser. De senaste åren har Riksteatern Kronoberg utvecklat arbetet med unga arrangörer och arrangörskap i nya former. På scenkonstområdet samverkar Sydsveriges aktörer i hög utsträckning vilket skapar möjligheter till kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Goda förutsättningar för det egna skapandet inom dans och teater

Många invånare spelar själva teater och länet har ett flertal teatergrupper inom det civila samhället. Det finns färre dansgrupper inom det civila samhället men studieförbunden och kulturskolorna erbjuder ett allt större utbud inom både dans och teater. Regionalt stöd till teater- och dansgrupper inom det civila samhället finns främst via Regionteatern Blekinge Kronoberg, Dans i Sydost och studieförbunden. Exempel på stöd är anordnande av workshops och utlåning av rekvisita.

Utveckling av dans och teater i Kronoberg

För att möjliggöra kultur i hela länet och tillgång till en mångfald av uttryck krävs fortsatt utveckling av arrangörskapet. Ungdomars möjligheter att själva arrangera, påverka och förändra kulturutbudet är angeläget i sammanhanget. Ytterligare utveckling av den professionella dansen sker inom Regionsamverkan Sydsverige för att öka invånarnas möjlighet att ta del av dans och stärka den konstnärliga förnyelsen på området. Det finns även behov av att säkerställa ändamålsenliga lokaler för Regionteatern Blekinge Kronoberg.

Kulturorganisationer med regionala uppdrag

Regionteatern Blekinge Kronoberg är en scenkonstinstitution för två län och producerar, stimulerar och ger teater- och dansföreställningar för barn, unga och vuxna.

Organisationsform: Aktiebolag som ägs till 49 % av Region Kronoberg, 29 % Landstinget Blekinge och 22 % Växjö kommun

www.regionteatern.se

Dans i Sydost är en strategisk dansfrämjande verksamhet i Blekinge, Kalmar och Kronobergs län.

Organisationsform: Byteatern Kalmar Länsteater och Regionteatern Blekinge Kronoberg genomför verksamheten i enlighet med *Överenskommelse Dans i Sydost* på uppdrag av Landstinget i Kalmar län, Region Blekinge och Region Kronoberg

www.dansisydost.se

Riksteatern Kronoberg är en scenkonstfrämjande verksamhet som stöttar och stärker de lokala riksteaterföreningarna i länet.

Organisationsform: Ideell förening

www.kronoberg.riksteatern.se

LinneaTeatern är en teaterförening som producerar musikal, teater och opera.

Organisationsform: Ideell förening

www.linneateatern.com

Musik i Kronoberg

En stark infrastruktur inom både bredd och spets

Musikområdet är av tradition starkt i Kronoberg. Länets invånare lyssnar på musik, går på konsert och skapar musik i högre utsträckning än genomsnittet i riket. Det finns en god infrastruktur för den som vill utöva musik på sin fritid i Kronoberg med musik på kulturskolor och inom studieförbundens verksamhet. Vad gäller musikutbildningar finns på gymnasienivå flera estetiska program, bland annat Academy of Music and Business i Tingsryd. På Markaryds Folkhögskola och St Sigfrids Folkhögskola finns undervisning i musik. Linnéuniversitetet har program och kurser inom musikproduktion, musikvetenskap och musik för pedagoger. Att sjunga i kör är populärt i Kronoberg och cirka 9 000 kronobergare deltar i studieförbundens körverksamhet. Svenska kyrkan, och andra trossamfund, är betydande arbetsgivare för professionella kulturskapare på området.

Musik i Syd är Kronoberg och Skånes länsmusik och bedriver en omfattande, turnerande verksamhet. Cirka 2 000 konserter genomförs per år i södra Sverige, varav cirka hälften riktas till barn och unga. Musik i Syd har internationella samarbeten i form av turnéutbyten och projekt. Musik i Syd erbjuder arrangörer ett högkvalitativt utbud genom bland annat kammarorkestern Musica Vitae. Musica Vitae verkar lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. De samarbetar ofta med andra konstområden och nutida tonsättare, samt med frilansande musikgrupper. Tillgång till ändamålsenliga lokaler är av avgörande betydelse för Musica Vitaes framtid och utveckling.

En stor arbetsgivare för professionella kulturskapare

Musikområdet präglas av frilansarbete och Musik i Syd är en stor arbetsgivare för professionella kulturskapare på området. Detta innebär att Musik i Syd har stort ansvar att säkerställa förutsättningar för konstnärlig utveckling på området och garantera professionella villkor för kulturskaparna.

Musik som kulturarv och musik i kulturmiljöer

Musikområdet i Kronoberg har flera kopplingar till kulturarv och kulturmiljöer. Musik i Syd genomför Sveriges största folkmusikfestival, Korröfestivalen. De samverkar även med Berättarnätet Kronoberg inom Musik i Sagobygd – en festival med fokus på berättandet i musiken. De folkliga musik- och danstraditionerna är värdefulla immateriella kulturarv i länet. Smålands Musikarkiv är en del av Musik i Syd med uppdrag att dokumentera regionens musiktraditioner och nutida musikliv. Samlingarna fungerar som ett sydsvenskt folkmusikinstitut och är en kunskapsbas för forskning och utveckling.

Smålandsoperan är ett nytt initiativ som tillgängliggör klassisk musik och opera i unika kulturmiljöer.

En turnerande verksamhet beroende av arrangörer

Musikområdet består i hög grad av turnerande verksamhet. Det skapar förutsättningar för barn, unga och vuxna att ta del av musik i hela länet. Arbetet kräver, precis som inom andra delar av scenkonsten, lokala arrangörer och platser för kultur. Kronobergs län har flera musikarrangörsföreningar, både generella och genrespecifika inom exempelvis jazz, folk- och världsmusik, pop och rock samt nutida konstmusik. Föreningarna möjliggör för invånare att ta del av musik inom en bredd av genrer.

Musik i Syd har även satsat på utvecklingsarbete för att möjliggöra kultur i hela länet. Exempel på detta är Musikriket, en turnéserie anpassad för mindre orter och digitaliseringsarbetet Musik i Syd Channel där bland annat konserter och reportage tillgängliggörs.

Utveckling av musik i Kronoberg

Fortsatt utveckling av arbetet med internationella samarbeten, digitalisering och jämställdhetsfrågor är av vikt för den konstnärliga utvecklingen på området. Utvecklad samverkan inom Regionsamverkan Sydsverige för att utnyttja kompetens och resurser mer effektivt på musikområdet och arbete för att förbättra möjligheterna att stötta nya initiativ på området, till exempel SmålandsOperan, är andra utvecklingsområden. För att Musica Vitae ska kunna verka som professionell kammarorkester krävs ändamålsenliga lokaler för verksamheten.

Fakta/tips/citat www.kulturarenan.se samlar digitala kulturupplevelser inom flera konstområden, däribland material från Musik i Syd Channel. Kulturarenan är skapad särskilt för att tillgängliggöra kultur i vården och drivs av Betaniastiftelsen.

Kulturorganisationer med regionala uppdrag

Musik i Syd, med kammarorkestern Musica Vitae och Smålands musikarkiv, syftar till att ge människor tillgång till skapande och levande musikupplevelser i Skåne och Kronoberg.

Organisationsform: Aktiebolag som ägs till 50 % av Region Kronoberg (via stiftelsen Musik i Kronoberg) och 50 % av Region Skåne (via stiftelsen Musik i Skåne)

www.musikisyd.se

Kulturarv och kulturmiljö i Kronoberg

Kulturarv och kulturmiljö är begrepp som spänner över ett stort tidsdjup och är i ständig omvandling. De sätter människan i ett historiskt sammanhang. Kulturarvet kan sägas utgöras av de traditioner och värden som vi medvetet eller omedvetet övertar från tidigare generationer. Det är både materiellt och immateriellt. Dess innehåll är öppet och dynamiskt och påverkas ständigt av tidsmässigt och socialt skiftande värderingar. Det inbegriper sådant som enskilda kulturminnen, kulturmiljöer, konstnärliga verk, myter och bruk - faktorer som vittnar om människans villkor i olika tider och civilisationer.

Kulturmiljön kan beskrivas som det samlade uttrycket för människans materiella och immateriella påverkan på den omgivande miljön. Kulturmiljöer är områden där det finns historiskt och geografiskt samband betingat av den mänskliga påverkan och prägning som utformat eller bidragit till att utforma platsen eller på annat sätt ge den en mening.

Förnyat kulturmiljöarbete, kulturmiljöstrategi för Kronobergs län 2016-2020

Kronobergs rika kulturarv

Kronobergs län har ett rikt kulturarv och ett flertal värdefulla kulturmiljöer. Många organisationer inom det civila samhället verkar inom kulturarvsområdet. Hembygdsförbundet i Kronobergs län sprider idéer och förmedlar kunskap om kulturarvet genom bland annat kurser och konferenser. Hembygdsförbundet utgör även en bas för kontakter mellan invånare och professionella på området. Många av kulturorganisationerna med regionala uppdrag har egna arkiv och samlingar. Till exempel Smålands musikarkiv, Berättarnätet Småland, Ljungbergsmuseet och Smålands konstarkiv.

Kulturarvsområdet regleras av museilagen som bland annat betonar museernas oberoende och fastslår att verksamheten ska vara kunskapsbaserad. Kulturparken Småland verkar för att kulturarvet brukas av en bred allmänhet i hela länet. De bedriver verksamhet vid mötesplatserna Smålands museum - Sveriges glasmuseum, Utvandrarnas hus, Kronobergs lantbruksmuseum Hjärtenholm, Kronobergs slottsruin, Ångaren Thor och Kulturarvscentrum Småland. Barn och unga är en prioriterad målgrupp.

Ett unikt centrum för kulturarv med sikte på ett nationellt uppdrag

Ett samlat grepp har tagits kring kulturarvsfrågorna i länet genom Kulturarvscentrum Småland som invigdes under 2014. Där samlas, vårdas, bevaras och tillgängliggörs kulturarvet med utgångspunkt i både föremålssamlingarna och arkiven. På Kulturarvscentrum ryms Smålands museums arkiv, bibliotek och föremålssamling. Där finns Kronobergsarkivets förenings- och näringslivsarkiv, bibliotek, fotoarkiv och fansamling samt Växjö kommuns arkiv.

Kronobergsarkivets huvudsakliga uppgift är att samla, inventera, förteckna, bevara och vårda arkivalier för enskilda arkivbildare i Kronobergs län. De har ett övergripande ansvar för de enskilda arkiven inom verksamhetsområdet samt för att bedriva och väcka intresse för regionalhistorisk forskning. Kulturarvscentrum Småland är en resurs och en mötesplats för det civila samhällets aktörer på kulturarvsområdet.

Kulturparken Småland har en av Europas största och mest kompletta samlingar av glas från Sveriges glasbruk. Samlingen består av närmare 35 000 glasföremål från 105 svenska glasbruk från 1580-talet till nutid. Kulturarvscentrum Småland har ett öppet glasmagasin som tillgängliggör kulturarvet. För att ytterligare utveckla arbetet och bli en utvecklingsarena för det svenska glasets historia, process och framtid med fokus på innovation och tillväxt ingår Kulturparken i nätverket Swedish Glass Net tillsammans med andra aktörer i Glasriket.

Nätverket bedriver utvecklingsarbete kring Glasrikets arkiv och samlingar med syfte att erhålla ett nationellt uppdrag för den svenska glashanteringens kulturhistoria.

En annan samlande aktör på kulturarvsområdet i länet är Kronobergs läns arkivförbund. De verkar för att samordna arkivverksamheten i länet. Det skriftliga kulturarvet från regionala och statliga myndigheter i Kronobergs län liksom från ett antal av länets enskilda företag, gårdar och privatpersoner förvaras hos Landsarkivet i Vadstena som är en del av den statliga myndigheten Riksarkivet. Landsarkivets bestånd utgör ett viktigt komplement till de arkiv som förvaras av kommun-, folkrörelse- och museiarkiv. Riksantikvarieämbetet är den myndighet i Sverige som ansvarar för frågor om kulturarv och kulturmiljöer. De leder och stödjer det nationella arbetet med att bevara, använda och utveckla kulturarvet.

Nationella arkivmål

Riksdagen har antagit mål för den statliga arkivverksamheten som syftar till bland annat:

- att öka möjligheterna att ta del av allmänna handlingar och annat arkivmaterial,
- att tydliggöra och förstärka arkivens betydelse som källa till information och kunskap om samhället och dess utveckling,
- metod- och kunskapsutveckling inom arkivområdet.

Många platser med natur- och kulturmiljövärden i länet

Kronobergs län har värdefulla natur- och kulturmiljövärden. De bevaras genom en aktiv landskapsvård och är potentiella besöksmål. Här finns unika kulturmiljöer som Linnés Råshult, Huseby Bruk, Kronobergs slottsruin och Glasriket. 35 riksintressen för kulturmiljövård finns i länet och hela 397 fornvårdslokaler vårdas med statliga medel i Kronobergs län. I förhållande till länets storlek är det mycket.

Många aktörer i samverkan för att nå kulturmiljömålen

Det professionella kulturmiljöarbetet bedrivs framförallt av Länsstyrelsen i Kronobergs län, Kulturparken Småland och länets kommuner. Kulturparken Småland har i uppdrag att arbeta med kulturmiljöfrågor. De har en betydelsefull spetskompetens inom arkeologi, regionalhistoria, kulturmiljövård, hantering av arkiv och föremålssamlingar. Kulturparken har exempelvis föreläsningar och expertråd, i samarbete med bland annat hembygdsrörelsen, kommuner samt andra organisationer och föreningar.

Länsstyrelsen har i uppdrag att uppfylla de *nationella kulturmiljömålen* och utövar tillsyn över kulturmiljövården i länet. De kontrollerar att kulturmiljölagen följs, ger tillstånd, råd och information. Länsstyrelsen kan också bevilja bidrag till förvaltning och vård av särskilt värdefulla kulturmiljöer som fornlämningar, byggnader och kulturlandskap. Länsstyrelsen ska samverka med kulturmiljövårdande organ inom länet, särskilt Kulturparken Småland. Länsstyrelsen har ett särskilt ansvar att överväga hur de nationella målen kan användas som utgångspunkt i planering och uppföljning i exempelvis framtagna planeringsunderlag, samhällsplanering, kommunikation och information rörande länets kulturmiljöer.

Länsstyrelsen har i samverkan med Kulturparken Småland, Region Kronoberg, Kulturparken Småland, länets kommuner och andra aktörer på kulturmiljöområdet tagit fram en kulturmiljöstrategi för Kronobergs län som gäller 2016-2020. Syftet med strategin är att nå en förankrad och gemensam plattform för det långsiktiga kulturmiljöarbetet i Kronoberg.

Nationella kulturmiljömål

Det statliga kulturmiljöarbetet ska främja:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen

Det kommunala kulturmiljöarbetet

Ansvaret för kulturmiljöfrågorna på kommunal nivå delas mellan olika nämnder och förvaltningar. Det är kommunernas ansvar att planlägga användningen av mark och vatten och i kulturmiljölagen finns bestämmelser till skydd för kulturmiljön. Kommunerna tillämpar dem vid fysisk planering och myndighetsutövning. I kommunernas strävan att ge sina invånare en god livsmiljö ingår flera uppgifter som exempelvis bidragsgivning, rådgivning och skyltning. Aktiviteter som stadsvandringar och pedagogiska program för barn är andra insatser som kan stärka området. Länsstyrelsen har i uppdrag att främja kommunernas kulturmiljöarbete och särskilt stödja kommunernas framtagande av aktuella och ändamålsenliga kunskapsunderlag.

Utveckling av kulturarv och kulturmiljö i Kronoberg

Kulturparken Smålands migrationshistoriska roll utvecklas genom att omgestalta och förnya utställningen "Drömmen om Amerika" och skapa en bred migrationshistorisk utställning med fokus på Småland. Detta innebär också stärkt samverkan med universitet och högskolor samt med berörda nationella myndigheter.

Andra utvecklingsområden är ökad samverkan på kulturmiljöområdet på kommunal, regional och statlig nivå samt att verka för att ytterligare nyttja besöksnäringens potential för kulturarv och kulturmiljö.

Kulturorganisationer med regionala uppdrag

Kulturparken Småland är en verksamhet med uppdrag att bevara, vårda, levandegöra och utveckla länets kulturarv.

Organisationsform: Aktiebolag, ägt till 59 % av Region Kronoberg och 41 % av Växjö kommun.
www.kulturparkensmaland.se

Kronobergs läns hembygdsförbund är en sammanhållande organisation för länets hembygdsföreningar med syfte att tillgängliggöra, värna och öka kunskapen om länets kultur- och naturarv.

Organisationsform: Ideell förening
www.hembygd.se/kronoberg

Muntligt berättande i Kronoberg

En internationellt unik verksamhet i länet

Kronoberg har en unik berättartradition med en verksamhet som är omfattande även i ett internationellt perspektiv. En av de största, tidigaste och mest högkvalitativa samlingarna av 1800-talssagor och sägner i Sverige finns i länet. Berättarnätet Kronoberg genomför berättarföreläsningar, utställningar, kurser och pedagogisk verksamhet på Sagomuseet i Ljungby. Nordens största årligen återkommande berättarfestival, Ljungby berättarfestival, arrangeras av Berättarnätet. Med stöd av Alvesta, Ljungby och Älmhults kommuner har de skapat Sagobygden som bland annat innehåller sägenomspunna platser som finns levandegjorda med hjälp av berättelser, kartor, vägskyltar och GPS-koordinatorer. Till platserna kopplas programverksamhet och en stor mängd litteratur om Sagobygden. På sägenplatserna hålls årligen berättarföreläsningar.

2011 ratificerade Sverige Unesco-konventionen om tryggnad av det immateriella kulturarvet. Institutet för språk och folkminnen har uppdrag från regeringen att utveckla arbetet med tillämpningen av konventionen i Sverige. Berättarnätet Kronoberg har deltagit i det nationella arbetet och 2014 blev verksamheten ackrediterad av Unesco. Det innebär att Berättarnätet får arbeta med konventionen och vara rådgivande åt Unesco. Unesco utser dessutom verksamheter runt om i världen som är föredömliga i arbetet med att trygga immateriellt kulturarv. Under 2017 har regeringen ansökt om att Berättarnätet Kronobergs verksamhet Sagobygden ska bli Sveriges första goda exempel i Unescos register för tryggnaden av det immateriella kulturarvet. Om ansökan godkänns hösten 2018 kommer Berättarnätet Kronobergs verksamhet att stärkas såväl regionalt som nationellt och i synnerhet internationellt. Konkret innebär det att kontakterna med den internationella berättarrörelsen utökas.

Det immateriella kulturarvet är exempelvis sedvänjor, uttryck, kunskap och färdigheter som ingår i kulturarvet. Det immateriella kulturarvet överförs från generation till generation och omskapas ständigt i samspel med omgivningen och i förhållande till historien. Det muntliga berättandet är en del av det immateriella kulturarvet.

En mångfald av berättelser

Berättarnätet Kronoberg är en resurs i arbetet med att ta tillvara en mångfald av berättelser. De bidrar till att utveckla nya metoder för de muntliga traditionernas tryggnad och betydelse i samhället. Många traditionella berättelser har en lång historia och liknande berättelser berättas över hela världen. Detta gör att muntligt berättande har en särskilt stor potential i integrationsarbete. Utvecklingspotential finns när det gäller arbete med samtida berättelser.

På Berättarnätet Kronobergs webbplats kan man i Berättarskatten både lyssna på andras och lägga upp sina egna muntliga berättelser. Berättarnätet har pedagogisk verksamhet för barn och unga på skolor och på fritiden. Tillsammans med Linnéuniversitetet erbjuder de kursen Muntligt berättande i förskola och skola. Det finns behov av kompetensutveckling gällande jämställdhetsintegrering på området då många äldre berättelser präglas av traditionella könsmönster.

I regionens arbete med yttrandefrihet och det fria ordet kan det muntliga berättandet även växla upp insatser inom ramen för litteratur- och läsfrämjande som exempelvis projekt i samverkan med skola och folkbildning. Genom att uppvärdera det muntliga berättandets

betydelse i pedagogiskt arbete skapas bättre förutsättningar för läsfrämjande insatser kopplade till barn och unga.

Utveckling av muntligt berättande i Kronoberg

Muntligt berättande är ett prioriterat utvecklingsområde 2018-2020.¹⁴

Kulturorganisationer med regionala uppdrag

Berättarnätet Kronoberg är en verksamhet med mål att stimulera det muntliga berättandet i alla dess former, dess sagor och sägner, och de folkliga traditioner som förknippas med detta.

Organisationsform: Ideell förening

www.sagobygden.se

Yttrandefrihet, litteratur och läsfrämjande i Kronoberg

Ett rikt litterärt arv men svårt för dagens författare att försörja sig

Kronobergs län har ett rikt litterärt arv med författare som Pär Lagerkvist, Vilhelm Moberg och Elin Wägnér. Många skriver i Kronoberg, enligt den kulturvaneundersökning Region Kronoberg genomförde 2016. Det är vanligare att skriva i Kronoberg än i riket, och vanligare bland yngre invånare än äldre. Det finns kurser och program inom kreativt skrivande och bibliotek- och informationsvetenskap på Linnéuniversitetet och skrivarcirklar på studieförbunden.

Det är svårt för författare, poeter och översättare i länet att leva på sitt skrivande. Genom att verka ute i skolor, på bibliotek och vid skrivarutbildningar kan professionella kulturskapare verka och fungera som förebilder bland barn, unga och vuxna som har ett intresse av att skriva och berätta.

Det behövs en mer stabil kulturell infrastruktur för litteratur som konstform. För att stärka förutsättningarna för professionella kulturskapare på området krävs samordning. Nätverk, kompetensutveckling, samordning av turnéer och bokmässor är insatser som stärker de professionella kulturskaparnas möjligheter att försörja sig på sitt konstnärskap. Residens skapar möjligheter för fördjupning och stärker förutsättningarna för konstnärlig förnyelse. Insatser för att professionella kulturskapare på litteraturområdet ska få skälig ersättning för sitt arbete är grundläggande.

Arbete med yttrandefrihet och det fria ordet

Småland har ett unikt, levande och modigt kulturarv. Inte minst i det rika muntliga berättandet och i den litteratur som har skrivits och fortsätter att skrivas i regionen. Idag verkar författare runt om i världen i samma anda, ofta under svåra förhållanden och med fara för sina liv, för att de vill göra sin röst hörd. Växjö är sedan 2012 fristad för förföljda författare, för att värna yttrandefriheten och försvara det fria ordet.

¹⁴ Se sidan x

Det fria ordets hus ska främja dialog, skrivande och debatt. Verksamheten ska fungera stödjande för frågor om yttrandefrihet i regionen. Arbetet sker genom egna arrangemang och i samarbete med andra aktörer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Det fria ordets hus erbjuder bland annat pedagogisk verksamhet, öppen programverksamhet och lokaler till organisationer för att uppmuntra till arbete inom det fria ordets område. Det fria ordets hus har även residensverksamhet, exempelvis korttidsresidens för nyanlända. De samarbetar internationellt inom bland annat fristadsnätverket ICORN.

Kulturparken Småland har i sina arkiv material från länets folkrörelser och föreningar. Arkiven är grundläggande för förståelsen av civilsamhällets organisering och skapar en bas för samtal om och arbete med yttrandefrihet idag. Ett annat sätt att värna det fria ordet är det arbete med källkritik som sker inom exempelvis skola, bibliotek och Det fria ordets hus.

Kommunal och regional biblioteksverksamhet

Kommunernas folk- och skolbibliotek utgör en betydelsefull kulturell infrastruktur i länet och har stor potential som mötesplats. Folkbiblioteken har en grundläggande uppgift att verka för det demokratiska samhällets utveckling. Digitalisering och globalisering aktualiserar frågor om bibliotekens roll och framtid. Den digitala utvecklingen skapar förutsättningar för berättande och delaktighet men väcker också frågor kring allas möjligheter att göra sin röst hörd. Ett exempel är vilka konsekvenser digitaliseringen får för invånare som står vid sidan av utvecklingen. För att vidareutveckla invånarnas digitala kompetens krävs ytterligare fortbildningsinsatser av bibliotekspersonal. Det finns även behov av att vidareutveckla biblioteken för att möta invånarnas behov exempelvis vad gäller utformning av biblioteksrummet och satsningar som meröppet. Det innebär att biblioteket är tillgängligt för besökare även under tider då personal inte är på plats.

Biblioteksområdet regleras av bibliotekslagen som bland annat fastslår att biblioteksplaner ska tas fram på kommunal och regional nivå. Region Kronoberg har en regional biblioteksplan tillsammans med Region Blekinge. På nationell nivå har Kungliga Biblioteket ett samordnings- och utvecklingsansvar för hela den svenska bibliotekssektorn. Uppdraget innebär bland annat nationell överblick, framtagande av nationell biblioteksstrategi, främja samordning, fördela bidrag och samla in statistik.

Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg är den regionala biblioteksverksamheten för Kronoberg och Blekinge. Verksamheten riktas främst mot folkbiblioteken. Kvalitetsutveckling och omvärldsbevakning kring biblioteket som mötesplats för kultur, delaktighet, lärande och skapande bidrar till att utveckla den kommunala biblioteksverksamheten. Biblioteksutveckling verkar utifrån fyra biblioteksfokus; det lärande biblioteket, det tillgängliga biblioteket, det digitala, interaktiva biblioteket samt det fysiska, interaktiva biblioteket.

Biblioteket som plats för lärande och kultur

Folkbibliotek och regional biblioteksverksamhet hanteras framförallt inom ramen för kulturområdet, vilket förstärker den traditionella bilden av verksamheten som i första hand kulturinriktad. Detta trots att biblioteken i hög grad även utgör en grundläggande infrastruktur för invånarnas lärande. I Kronoberg och Blekinge är fler än hälften av kommunbiblioteken

integrerade folk- och skolbibliotek. På regional nivå vidareutvecklas samarbetet mellan Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg och universitets- och högskolebiblioteken. För att biblioteken ska kunna möta länets utmaningar och verka för det demokratiska samhällets utveckling är samverkan med det omgivande samhället av avgörande betydelse. Biblioteken bidrar med en infrastruktur för kultur, bildning och lärande och är en resurs för kultur- och bildningsorganisationer.

Kronobergarna lånar mer men läser mindre

Kronoberg har flest bibliotek per invånare i landet och invånarna lånar fler böcker per invånare jämfört med riket. Trots detta är det färre i Kronoberg som har läst bok eller lyssnat på ljudbok jämfört med riket i helhet. Läsfärdighet och läsvanor hos barn och unga har under många år minskat. Framför allt visar statistiken på en försämrad läsförmåga hos pojkar. Ett sätt att skapa intresse för läsning är genom det egna skrivandet. I Kronoberg genomförs litteratur- och läsfrämjande insatser både inom och utanför skolan av bibliotek, folkbildning, och aktörer som Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg och Det fria ordets hus. Det finns dock behov av läsfrämjande insatser för människor i alla åldrar. Även det civila samhället gör insatser på området, till exempel Bygdegårdarnas Riksförbund med projektet *Det är väl ingen konst att läsa*, folkbildningens arbete med lättläst och samarbeten med idrottsrörelsen.

Region Kronobergs verksamhet AV-Media Kronoberg arbetar med läsfrämjande utifrån digitaliseringens möjligheter. Biblioteksutveckling ansvarar för strategisk samverkan med kommunerna gällande läsfrämjande verksamhet och arbetar bland annat med verksamhet med inriktning på barn och ungas fritid, böcker på andra språk: mångspråk, de nationella minoriteternas språk, lättläst samt utveckling av medieförsörjning och medielogistik.

Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg samarbetar med folkhälsa, barnhälsovård och folkbibliotek inom Språkstegen för att främja jämlik språk-, läs- och skrivkunnighet bland små barn. Biblioteksutveckling, biblioteken och studieförbunden samarbetar inom Läsfest för att gemensamt ordna aktiviteter för att öka läsandet. Biblioteksutveckling och Växjö bibliotek utforskar även biblioterapi, som bygger på idén att förbättra hälsa genom läsning.

Nationella mål för litteratur och läsfrämjande

Alla i Sverige ska, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

Utveckling av yttrandefrihet, litteratur och läsfrämjande i Kronoberg

Yttrandefrihet, litteratur och läsfrämjande är ett prioriterat utvecklingsområde 2018-2020.¹⁵

¹⁵ Se sidan x

Kulturorganisationer med regionala uppdrag

Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg är den regionala biblioteksverksamheten för Kronoberg och Blekinge län.

Organisationsform: Regional förvaltning

www.biblioteksutveckling.se

Det fria ordets hus är en verksamhet som förenar det småländska litterära arvet och arbetet med yttrandefrihet idag.

Organisationsform: Kommunal förvaltning

www.vaxjo.se/detfriaordetshus

Film i Kronoberg

Fortsatt utveckling av digitala biografer

I Kronoberg går invånarna mer på bio än genomsnittet i riket, enligt den kulturvaneundersökning Region Kronoberg gjorde 2016. Samtliga kommuner i Kronoberg har en eller flera digitala biografer. Uppvidinge och Lessebo kommuner sticker ut med en hög koncentration biografer som samverkar med Emmaboda och Nybro kommuner inom Film i Glasriket. Film i Glasriket drivs ideellt genom ett unikt samarbete mellan ett femtontal av Folkets Hus och Parkers biografer. I länets kommuner utgör också filmföreningar en viktig infrastruktur för distribution och visning av ett smalare filmutbud. Många mindre landsortsbiografer drivs av Folkets Hus och Parker. Det ideella engagemanget är ofta en förutsättning för att kunna se film på bio i hela länet.

Digitaliseringen har ökat möjligheterna för lokala biografer att anpassa utbudet efter publiken. De kan bland annat visa film, direktsänd opera och teater, konserter, sportarrangemang och datorspelsturneringar via internet. Ett annat sätt att arbeta med publikutveckling är samarbeten med det civila samhället kring exempelvis filmsamtal eller föreläsningar knutna till filmvisningen.

Filmregion Sydost är Kronobergs regionala resurscentrum för film. De bistår biografer, filmklubbar, föreningar och kommuner med kompetens kring biografutveckling, publikarbete, samarrangemang, rättigheter och tillgänglig repertoar. Den nya statliga filmpolitiken har bland annat inneburit en ökad moms på filmvisning på vissa av länets biografer. Hur detta påverkar föreningarna är ännu oklart och det finns behov av att följa utvecklingen på området framöver.

Vanligt att filma, men ovanligt att vara professionell filmare

Att se på film, filma och fotografera är bland de vanligaste kulturyttringarna i Kronoberg och det är vanligare ju yngre man är. Rörlig bild är ett vanligt sätt för invånare att berätta sina historier. Med dagens teknik är kostnaderna inte längre ett hinder för det egna skapandet. Många invånare skapar själva men det finns ett glapp mellan det egna utövandet och att sprida sin berättelse till en publik i ett professionellt sammanhang. Filmregion Sydost stöttar unga filmare med talangutveckling genom stöd till produktioner, teknikutlåning och kompetensutveckling. Jämställdheten inom filmbranschen är en utmaning. Stöd till filmskapare

går oftare till män trots att kvinnor filmar och fotar mer. Det finns behov av att möta kvinnor tidigare i skapandeprocessen för att medlen ska fördelas mer jämställt. Filmregion Sydost har arbetat medvetet med frågan under flera år men det finns fortfarande en snedfördelning på grund av kön gällande stöd till filmproduktioner.

Utveckling av det pedagogiska arbetet med yngre barn kan förbättra jämställdheten på området. Filmregion Sydost stödjer pedagogers filmpedagogiska arbete i skolan för att främja barn och ungas möjligheter att lära sig om den rörliga bilden som uttrycksform, mediers påverkan, och ges möjlighet att uttrycka sig med film och medier. Filmregion Sydost engagerar professionella kulturskapare för att arbeta med film i skolan och kvalitetssäkrar att arbetet utgår från ett pedagogiskt förhållningssätt. Även AV-Media Kronoberg är en aktör på området. De tillhandahåller media som kan användas inom undervisning. Det finns behov av att utveckla möjligheterna för barn och unga att arbeta med film på sin fritid. Film finns på kulturskolan i Tingsryd och Växjö och även studieförbunden erbjuder verksamhet på området. Linnéuniversitetet har kurser i filmvetenskap upp till magisternivå men även kurser i bland annat filmdidaktik, manusskrivande och filmkritik.

För att skapa förutsättningar för professionella kulturskapare inom filmområdet behövs olika, befintliga plattformar för att tillgängliggöra film. Flera av de produktioner som Filmregion Sydost stöttar har visats på filmfestivaler, både i Sverige och internationellt. Andra viktiga plattformar är Sveriges televisions kortfilmsprogram, video-on-demand-tjänster och svenska biografer. Biobesöken ökade under 2016 men svensk film hade den lägsta marknadsandelen sedan 1990/91 vad gäller totala biobesök i landet. Det påverkar svenska filmares möjligheter att försörja sig.

Filmområdet verkar även på ett näringspolitiskt plan vad gäller satsningar på långfilm och filmens roll för besöksnäringen. Filmregion Sydost har genomfört en förstudie kring förutsättningarna för en regional filmfond i Blekinge och Kalmar. Blekinge, Kalmar och Kronoberg ser behov av att undersöka förutsättningarna för utveckling av filmområdet inom ramarna för Regionsamverkan Sydsverige.

På nationell nivå arbetar stiftelsen Svenska Filminstitutet för att stärka den svenska filmen från idé till färdig film, under dess lansering i Sverige och världen, och genom att bevara den för eftervärlden. Svenska Filminstitutet har i uppdrag från regeringen att genomföra den statliga filmpolitiken. Detta sker genom samverkan med filmbranschen inom så kallade råd.

Nationella mål för film

- Utveckling och produktion av värdefull svensk film sker kontinuerligt och i olika delar av landet.
- Allt fler ser värdefull film som sprids och visas i olika visningsformer i hela landet.
- Filmavet bevaras, används och utvecklas.
- Svensk film sprids alltmer utomlands och kvalificerat internationellt utbyte och samverkan sker på filmområdet.
- Barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild och ges möjligheter till eget skapande.
- Jämställdhet och mångfald präglar filmområdet.
- Filmen bidrar till att stärka yttrandefriheten och det offentliga samtalet.

Utveckling av film i Kronoberg

Filmregion Sydost har funnits sedan 2008 och bygger på interregional samverkan. Mot bakgrund av utvecklad samverkan inom Regionsamverkan Sydsverige finns behov att undersöka förutsättningarna för ett större grepp kring filmens utveckling för att utnyttja kompetens och resurser mer effektivt. Det finns även behov av att på lång sikt skapa goda förutsättningar för professionella kulturskapare i Sydsverige och förbättra möjligheterna för talangutveckling. Även arbete med jämställdheten på området behöver utvecklas.

Fakta/tips/citat På Filmregion Sydosts webbplats finns handboken *Involvera publiken* med tips på hur man kan arbeta med biograf- och publikutveckling.

Kulturorganisationer med regionala uppdrag

Filmregion Sydost (tidigare Reaktor Sydost) är ett regionalt resurscentrum för film med uppdrag att stärka filmen och den rörliga bildens ställning i Sydost.

Organisationsform: Ideell förening bildad av Region Blekinge, Landstinget i Kalmar län och Region Kronoberg.

www.filmregionsydost.se

Bild och form i Kronoberg

Många aktörer inom bild och form i Kronoberg

Många aktörer, i och utanför Kronoberg, skapar möjligheter för invånare och besökare att utöva och ta del av bild- och formkonst. Bland annat museer, gallerier, konstrundor, bibliotek, folkbildning och det civila samhället, festivaler, konstlabb, workshops, performancekonst och events. Det är vanligare att besöka konstutställning och måla eller teckna i Kronoberg än genomsnittet i riket. Det civila samhällets organisationer och det fria kulturlivet bär till stor del upp infrastrukturen tillsammans med kulturorganisationer med regionala uppdrag. Att stimulera till eget skapande, fånga upp nya initiativ och erbjuda arenor för oetablerad konst behövs för att möjliggöra deltagande i länets konstliv.

Kulturplanen utgår från en bred definition av bild- och formkonst som bland annat omfattar bildkonst, konsthantverk och formgivning inom en rad olika former för gestaltning.

Konstpedagogiken är viktig när bild- och formkonst möter publik. För barn och unga under skoltid är den ett verktyg i estetiska läroprocesser och en metod som skapar möjlighet att utveckla den reflektiva förmågan. Det pågår utvecklingsarbete för att de kultur- och konstpedagogiska program som erbjuds ska möta barn och unga i hela länet.

Ljungbergsmuseet är Kronobergs läns museum för bildkonst. I uppdraget ingår bland annat att bedriva konstpedagogisk verksamhet för barn och unga under skoltid i hela länet. Att samverka med berörda aktörer för att lyfta fram samtida och dåtida konst med anknytning till Kronobergs län och Småland ingår också. Sven Ljungberg och Ann Margret Dahlquist Ljungbergs ateljé och bostad i Ljungby är också en del av kulturarvet.

Kulturparken Småland har i uppdrag att samordna och utveckla kulturarvsfrågorna i länet. Kulturparken har också en regional roll inom bild- och formkonstområdet. Fokus ligger på framförallt på glaset genom Sveriges glasmuseum, med en unik glassamling och ett stort material med skisser och produktkataloger. Kulturparken har också en konsthistorisk samling om 5 800 föremål.

Italienska Palatset i Växjö är en ideell förening som inrymmer galleri, ateljéer och ateljéförening, konstnärernas kollektivverkstad och Media Artes med primärt fokus på nutida konstmusik. Det finns behov av att förtydliga Italienska Palatsets roll för bild- och formkonsten i länet.

I angränsande län finns till exempel Vandalorum i Värnamo som är ett museum för regional, nationell och internationell samtidskonst och design. Vandalorum är hemvist för Smålands konstarkiv med en samling koncentrerad på bild- och formkonstnärers verksamhet i Småland. Smålands konstarkiv har en interregional utställningsverksamhet som lyfter samtida konstnärskap inom bild och form i regionen och är ett administrativt center för Konstnärsförbundet i Småland.

Strategiska utvecklingsinsatser har bidragit till att stärka områdets infrastruktur i Kronoberg. Ett gemensamt visions- och strategiarbete har under de senaste åren samlat företrädare för kulturorganisationer med regionala uppdrag inom bild- och formkonst, professionella kulturskapare, det civila samhället samt förtroendevalda och tjänstepersoner på regional och lokal nivå. Från hösten 2017 finns även en regional utvecklingssamordnare för bild och form inom Region Kronoberg vars uppdrag är att, tillsammans med berörda aktörer, utveckla bild- och formområdet i länet.

Det historiska och samtida Småland

Småland är starkt förknippat med glaskonst, konsthantverk och design som traditionellt har varit viktiga näringar i Kronoberg. Möbelriket och Glasriket är känt både nationellt och internationellt. Idag undersöker och omprövar många professionella kulturskapare vad platsen Småland är. Detta kan gestaltas genom bland annat konsthändelser, i formgivna objekt eller i samtal.

Svårt att försörja sig som professionell kulturskapare på området

Ett vitalt och utforskande kulturliv bygger på att professionella kulturskapare kan utveckla sina konstnärskap och verka under rimliga arbetsvillkor. För de professionella bild- och formkonstnärerna är situationen på arbetsmarknaden en utmaning. Konstnärernas Riksorganisation gjorde 2014 en konstnärsenkät. Den visade att mer än hälften av bild- och formkonstnärerna inte kunde försörja sig helt på sitt konstnärskap. Medianinkomsten för gruppen är före skatt 15 000 kr i månaden, vilket kan jämföras med 18 200 kr för alla kulturella yrkesgrupper och 24 200 kr för hela befolkningen. SCB:s siffror visar dessutom att andelen bildkonstnärer med låga inkomster har ökat mellan 2004 och 2014. Utifrån andelen kvinnor och män är dock bildkonsten en jämställd sektor. Formområdet är däremot en kvinnodominerad sektor. Uppföljningen av Region Kronobergs konstinköp visar att inköpen är jämställt fördelade mellan kvinnor och män i enlighet med den plan som styr inköpen. Regeringen har tagit fram en nationell handlingsplan för bild och form med särskilt fokus på bild- och formkonstnärernas villkor.

Bild- och formkonstnärers arbetsmarknad behöver stärkas genom uppdrag, distribution, nätverk, tillgång till kollektivverkstäder, kompetens och möjlighet att kombinera flera inkomstkällor. Inköp av konst är betydelsefullt för regionens gallerier och bild- och

formkonstnärer. Fortsatt finns behov av strategiskt arbete med jämställdhet och mångfald i utställningsverksamhet, inköp och i konst i det offentliga rummet.

Kulturorganisationer med regionala uppdrag ska tillämpa MU-avtalet, det statliga ramavtalet för bild- och formkonstnärers medverkan och ersättning vid utställning. MU-avtalet är av stor vikt för professionella kulturskapare på bild- och formområdet. Det går att likna en konstutställning med en teateruppsättning, där det skulle vara otänkbart att inte arvoda professionella skådepelare för repetitionstid utan enbart för faktiska föreställningar. Det finns behov av insatser för att främja tillämpningen av MU-avtal hos både kulturorganisationer med regionala uppdrag och andra aktörer med utställningsverksamhet.

Konstnärliga gestaltningar i offentliga miljöer

Inköp av konstnärlig gestaltning är en viktig arbetsmarknad för professionella kulturskapare. Det är också en möjlighet för invånare att, oavsett bakgrund, möta bild- och formkonst i vardagen. Det kan vara hos tandläkaren, i lekparken eller på äldreboendet.

Region Kronoberg har sedan inträdet i kultursamverkansmodellen arbetat med utvecklingsfrågor kring konstnärlig gestaltning, exempelvis genom främjandet av enprocentregeln. Det är en rekommendation som innebär att 1 % av byggkostnaderna vid offentligt uppförda byggnader ska avsättas för konstnärlig gestaltning. Region Kronoberg arbetar i enlighet med enprocentregeln och har en konsthantverksfunktion som ansvarar för konstinköp och konstnärlig gestaltning i egna lokaler. Inköpen görs enligt Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg, som finns att läsa på Region Kronobergs kulturblogg kulturplankronoberg.se.

Kommunerna ansvarar för konstnärlig gestaltning i sina fastigheter och offentliga miljöer. Arbetet med den offentliga konsten varierar och det finns intresse och behov av fortsatt utvecklingsarbete samt stöd i grunduppdraget kring inventering och skötsel av den konstnärliga gestaltningen. Det kan till exempel handla om konstprogram, samverkan mellan politikområden, former för upphandling, arbete för att aktivt synliggöra offentliga verk och medborgarinflytande. Erfarenhetsutbyte och lärande kring konstnärlig gestaltning sker även inom kommunalt forum och kulturchefsnätverket.

En intressant plats för utveckling av konstglas

Konstglas har en alltmer betydande roll vid de småländska glasbruken. Hantverkarskunnande och materialkännedom gör Glasriket till en intressant plats att verka på för professionella kulturskapare. Verksamheterna är småskaliga och det fria professionella kulturlivet skapar det nya Glasriket. Traditionell kunskap möter nya kunskaper och ny teknik vilket ökar innovationsförmågan.

Formgivning – ett starkt område i länet

Flera kända möbeltillverkare och formgivare har sin utgångspunkt i länet och flera organisationer och initiativ bidrar till att utveckla området. Svensk Form arbetar för att stimulera designutvecklingen utifrån ett brett designbegrepp. Goda förutsättningar för nya formgivare att utvecklas och pröva sina idéer är viktigt för formgivningens framtid i Småland. Hemslöjden i Kronoberg arbetar med att stärka konsthantverkarnas villkor. Med kunskap om slöjdhandverket i hårda och mjuka material, upparbetade nätverk och etablerade program för barn och unga i skolan är Hemslöjden en viktig del i infrastrukturen för formfrågorna i länet.

Flera möjligheter till utbildning inom bild och form

Det finns flera utbildningar i länet. På Grimslövs Folkhögskola finns förberedande utbildning inom konsthantverk och formgivning och på St Sigfrids Folkhögskola finns konstskola på ett och två år. På Linnéuniversitetet finns flera kandidatutbildningar och en masterutbildning inom design. Kulturskolorna i Uppvidinge och Växjö kommuner erbjuder barn och unga bildundervisning. Arbete pågår för att bild även ska finnas på Kulturskolan i Ljungby. Det civila samhället har stor betydelse för möjligheterna för invånare att själva utöva bild och form genom kurser, föreläsningar och studiecirklar.

Nationella mål för arkitektur, formgivning och design

- Arkitektur, formgivning och design ska ges goda förutsättningar för sin utveckling.
- Kvalitet och skönhetsaspekter ska inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden.
- Kulturhistoriska och estetiska värden i befintliga miljöer ska tas till vara och förstärkas.
- Intresset för hög kvalitet inom arkitektur, formgivning, design och offentlig miljö ska stärkas och breddas.
- Offentligt och offentligt understött byggande, inredande och upphandlande ska på ett föredömligt sätt behandla kvalitetsfrågor.
- Svensk arkitektur, formgivning och design ska utvecklas i ett fruktbart internationellt samarbete.

Utveckling av bild och form i Kronoberg

Bild och form är ett prioriterat utvecklingsområde 2018-2020.¹⁶

Kulturorganisationer med regionala uppdrag

Ljungbergsmuseet är Kronobergs läns bildkonstmuseum och har ett särskilt uppdrag att tillgängliggöra konstpedagogik för barn och unga i hela länet.

Organisationsform: Stiftelse

www.ljungbergsmuseet.se

Smålands Konstarkiv har en konstsamling med bild och formkonstnärer som har anknytning till Småland

Organisationsform: Stiftelse med huvudmän från Värnamo kommun, Jönköpings läns landsting, Region Kronoberg samt Smålands Konstnärsförbund

www.smalandskonstarkiv.se

Italienska palatset är en ateljéförening med kollektivverkstad och galleri

Organisationsform: Ekonomisk förening

www.italienskapalatset.se

¹⁶ Se sidan x

Hemslöjd i Kronoberg

Stort intresse för slöjd och hemslöjd

Intresset för slöjd, hemslöjd och att skapa själv är stort. Att syssla med handarbete eller hantverk är en aktivitet som utövas i nästan lika stor utsträckning oavsett ålder, utbildning eller inkomst. Digitalisering har haft betydelse för utvecklingen, genom trender som återbruk, makerrörelsen och gerillaslöjd. Arbetet med återbruk och naturliga material gör att hemslöjdsområdet ligger i framkant vad gäller hållbarhetsarbete och cirkulär ekonomi.

Samverkan över politikområden en förutsättning för hemslöjden

Hemslöjden i Kronoberg tillvaratar och förnyar hemslöjd utifrån ett närings-, kulturarvs- och kunskapsförmedlande perspektiv. Arbetet bygger på samverkan med en bredd av aktörer med skilda förutsättningar. Detta påverkar utvecklingsarbetet inom hemslöjden i hög grad. Hemslöjdskonsulenterna samarbetar över länsgränserna inom geografin för Regionsamverkan Sydsverige. Arbetet är långsiktigt och sker inom olika utvecklingsprojekt.

Hemslöjden i Kronoberg samarbetar med Almi för att länets slöjdare, konsthantverkare, hantverkare och designers ska kunna ta del av det företagsfrämjande stödsystemet. Enskilda slöjdare, konsthantverkare och företag med småskalig hantverksmässig tillverkning får stöd av hemslöjdskonsulenterna i form av rådgivning och handledning.

Nämnden för hemslöjdsfrågor är en statlig myndighet med uppdrag att stärka hemslöjden i hela Sverige genom att planera, driva och följa upp aktiviteter med såväl kulturella som ekonomiska perspektiv. Hemslöjdsföreningarna i Sverige har unika samlingar med föremål som speglar den egna produktionen och bygdernas traditionella slöjd. Dessa samlingar har digitaliserats under namnet Hemslöjdens samlingar och går att finna på Digitalt museum.

Fakta/tips/citat På Nämnden för hemslöjdsfrågors webbplats finns praktiska tips på hur slöjdare kan starta och driva företag. Läs mer på www.nfh.se

Framtidens hemslöjd

De senaste årens ökade satsning på kultur i skolan har öppnat upp för ett nytt arbetsfält för slöjdare. Många barn får möta professionella slöjdare i sin skolmiljö. För att främja barn och ungas möjlighet till eget skapande på fritiden har Hemslöjden i Kronoberg Slöjdklubben. Den genomförs i samarbete med studieförbunden. Hemslöjden i Kronoberg erbjuder kurser med nationellt erkända kursledare. Detta främjar den konstnärliga förnyelsen och kvaliteten inom slöjd och konsthantverk. Studieförbunden i Kronoberg erbjuder cirkel och kurser i hemslöjd och hantverk och Linnéuniversitetet har kurser i hantverk kopplade till designområdet.

Utveckling av hemslöjd i Kronoberg

Fortsatt arbete med skapa möten mellan olika former av samtida och traditionella tekniker inom slöjd, konsthantverk och digitalisering är strategier för att främja den konstnärliga förnyelsen på området. Att arbeta vidare med hållbar utveckling och slöjden som resurs för andra kulturområden, och med hemslöjdens betydelse för hälsa och välmående samt verka för hemslöjd som en potential i besöksnäringen är andra möjligheter.

Kulturorganisationer med regionala uppdrag

Hemslöjden i Kronoberg är en verksamhet med uppdrag att utveckla och tillvarata slöjd och konsthantverk, både som näringsgren och kulturyttring.

Organisationsform: Ideell förening

www.hemslojdenkronoberg.se

Det civila samhället och folkbildningen i Kronoberg

Det civila samhället är en viktig del av demokratin. Det bidrar till delaktighet, samhällsutveckling och välfärd. I ett glest befolkat län som Kronoberg är det civila samhället och folkbildningen betydelsefulla aktörer för att skapa öppna och hållbara livsmiljöer för länets invånare.

Det civila samhället bidrar till att involvera människor i den lokala samhällsutvecklingen och möjliggör lokala mötesplatser. När människor känner delaktighet, samhörighet och tillit stärks banden till platsen och viljan till att leva där ökar. Här utgör de starka frivilliga krafterna en viktig del av arbetet, inte minst på mindre orter och i landsbygd.

Med det civila samhället avses en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor organiserar sig och agerar tillsammans i gemensamma intressen. I området ingår allt från nätverk, ideella föreningar till registrerade trossamfund med mera.

Det civila samhället verkar på många områden

Att utveckla förutsättningarna för det civila samhällets aktörer att delta i planering och genomförande av lokalt och regionalt utvecklingsarbete är ett utvecklingsområde som lyfts i Gröna Kronoberg 2025.

Folkbildningens aktörer, med studieförbund och folkhögskolor, utgör en regional infrastruktur som är tillgänglig i hela länet. De har betydelse för det civila samhället på lokal nivå och i utvecklingen av orter och platser i Kronoberg. Tillsammans med studieförbunden har Region Kronoberg arbetat fram ett nytt bidragssystem. Systemet skapar ändamålsenliga former för dialog och samverkan och utvecklar förutsättningarna för det civila samhällets aktörer att medverka i regionala utvecklingsprocesser. I första hand tillämpas bidragssystemet på processer som kultursamverkansmodellen och kompetensplatsformsuppdraget. Det finns stor potential att involvera även andra områden.

Studieförbunden har olika förutsättningar och kompletterar varandra. Den samlade verksamheten är bred och flexibel och berör flera regionala utvecklingsområden. Studieförbunden utgör mötesplatser för människor att utvecklas tillsammans i takt med de nya kunskaper, perspektiv och erfarenheter som de själva söker. Studieförbunden bidrar med stöd, investerar i lokaler, teknik och pedagogiska resurser för det civila samhället. De kan, genom sina stora nätverk och medlemsorganisationer i hela länet, ha en regional röstbärande funktion för det civila samhället.

Fakta/tips/citat en genomsnittlig dag spenderar kronobergarna totalt 1000 timmar i den fria och frivilliga folkbildningsverksamhet som studieförbunden driver.

Studieförbunden skapar både arbetstillfällen och praktikplatser i länet och samarbetar med olika aktörer kring deltagarkultur, demokratiutveckling, integration, folkhälsa och miljö samt verksamhet för och med invånare med funktionsnedsättning. Särskilda satsningar görs för att koppla läsfrämjande till idrottsrörelsen genom att SISU Idrottsutbildarna samverkar med biblioteken.

I Kronoberg finns tre folkhögskolor: S:t Sigfrids folkhögskola, Markaryds folkhögskola och Grimslövs folkhögskola. Den sistnämnda har Region Kronoberg som huvudman. Kronobergs läns bildningsförbund samlar studieförbund och folkhögskolor.

Det civila samhället bidrar till ett kulturutbud med lokal närvaro

Det civila samhällets aktörer är centrala för länets kulturella infrastruktur, inte minst utanför centralorterna. Folkbildningen står för betydelsefulla insatser på kulturområdet genom att möjliggöra deltagarkultur och eget skapande. De bedriver verksamhet på många platser i Kronoberg. Invånare får tillgång till olika mötesplatser i form av scener, repetitionslokaler, ungdomshus, verkstäder och utställningslokaler. Studieförbunden samverkar i hög utsträckning med andra aktörer inom det civila samhället. De utgör stora producenter och arrangörer av kultur både i form av program inför publik och i form av studiecirkel. När studieförbunden samverkar med kulturorganisationer med regionala uppdrag blir kulturen angelägen för fler och når nya målgrupper.

Det civila samhällets organisationer är flexibla och lyhörda för nya samhällsutmaningar. Det gör att nya uttryckssätt och kulturformer tidigt får utrymme i verksamheten. Det kan till exempel handla om nyanländas kulturuttryck eller spelkultur, en snabbt växande kulturform med en bred ideell närvaro i regionen.

Studieförbundens infrastruktur och kompetenser är viktiga att koppla till det regionala utvecklingsarbetet kring arrangörskap, delaktighet och deltagarkultur, tillgänglighet och mångfald. För samtliga professionella kulturorganisationer står dessa utmaningar på agendan och en möjlighet är en utvecklad och strategisk samverkan mellan studieförbund och kulturorganisationer med regionala uppdrag.

Utveckling av det civila samhället i Kronoberg

Kronobergs demografiska förändringar utgör en utmaning för det civila samhället. Det civila samhället arbetar aktivt med dessa utmaningar och tar exempelvis stort ansvar gällande nyanländas möjligheter till språkutveckling och samhällsorientering.

En utmaning för det civila samhället är att offentliga stödsystem inte alltid är anpassade efter det civila samhällets gränsöverskridande och tvärsektoriella verksamhet. Erfarenheter från projektet Kick, Kvalitet i civilsamhällets kultursamverkan, visar att detta är en utmaning särskilt när det gäller de etniska föreningarnas förutsättningar. Andra erfarenheter från Kick är att det civila samhället har en stark organisering nationellt och lokalt men har försvagats på regional nivå. På kulturområdet kan studieförbunden ha en regional röstbärande funktion för länets kulturföreningar. Det behöver vidareutvecklas i dialog med studieförbunden.

De ekonomiska förutsättningarna på lokal nivå påverkar studieförbunden i hög utsträckning. Negativ budgetutveckling på lokal nivå medför att studieförbunden inte kan producera lika mycket folkbildning, vilket i sin tur innebär att uppväxlingen av varje kommunal bidragskrona minskar. Att säkra verksamhet lokalt är av stor vikt för framtiden och det är av betydelse att utveckla de lokala mötena mellan kommunerna och det civila samhället.

Kulturområdets erfarenheter och utvecklade metoder för att involvera det civila samhället kan komma till användning även inom andra regionala utvecklingsområden, exempelvis idéburet offentligt partnerskap, social ekonomi och medborgardialog.

Organisationer med regionala uppdrag

ABF Kronoberg

www.abf.se

Folkuniversitetet Region Syd

www.folkuniversitetet.se

Ibn Rushd distrikt Östra

www.ibnrushd.se

Kulturens Bildningsverksamhet Region Syd

www.kulturens.se

NBV Sydost

www.nbv.se

Medborgarskolan Region Öst

www.medborgarskolan.se

Sensus Småland Öland

www.sensus.se

Studiefrämjandet i Kronoberg

www.studieframjandet.se

Studieförbundet Vuxenskolan Kronoberg

www.sv.se

Studieförbundet Bilda Sydöst

www.bilda.nu

Smålandsidrotten (Samverkansorgan för Smålands idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna)

Så formas och genomförs kulturplanen

Många aktörer bidrar till att skapa ett rikt kulturliv i Kronoberg. Det professionella kulturlivet, det civila samhället, länets kommuner, Region Kronoberg och omgivande län ansvarar gemensamt för länets kulturella infrastruktur och dess utveckling. Andra viktiga aktörer är folkbildning, universitet och högskolor, näringsliv samt nationella myndigheter. Aktörerna bidrog i arbetet med den stora kartläggning av kulturområdet som gjordes 2011, inför den första kulturplanen. Vart tredje år, i samband med framtagande av ny kulturplan, uppdateras nuläget. Analysen av nuläget ligger sedan till grund för kulturpolitiska prioriteringar.

Kulturområdets arbetssätt med att involvera många aktörer i en öppen process efterfrågades när den nya regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025 togs fram. Den metod Region Kronoberg använder idag för hållbart regionalt utvecklingsarbete kallas Gröna tråden. Den är inspirerad av kulturområdets utvecklingsarbete och används när kulturplanen formas och genomförs.

Gröna tråden – en metod för hållbart regionalt utvecklingsarbete

Regional utveckling genomförs av många aktörer. De har, och kan ta, olika roller för att lösa samhällsutmaningar. Metoden Gröna tråden utgår från ett arbetssätt där samhällsutmaningarna sätts i centrum. Det kallas för utmaningsdrivet arbete och består av ett antal verktyg.

På Gröna Kronobergs webbplats finns konkreta exempel på hur verktygen i Gröna tråden kan användas. www.regionkronoberg.se/gronakronoberg/arbetsmetod/

Förändringslogik – ett verktyg som ger en överblick av vad som ska förändras, hur det ska gå till och vilka resurser som finns tillgängliga för arbetet. Förändringslogik säkerställer att utvecklingsarbetet leder mot uppsatta mål.

Intressentanalys – ett verktyg som synliggör vilka som påverkas av, och kan påverka utvecklingsarbetet.

Samhandlingstrappan – samhällsutmaningar som inte kan lösas av en enskild aktör kräver olika former av samarbete. Samhandlingstrappan är ett verktyg som synliggör stegen i en utvecklingsprocess så att aktörerna kan agera effektivt tillsammans.

Lärandecykel – ett verktyg som används för att förvalta kunskap för att vara säkra på att vi lär oss av det vi gör.

Jämställdhets- och mångfaldsintegrering – ett verktyg som används för att flickor och pojkar, män och kvinnor, ska ges samma möjlighet att ta del av resurser. Kunskap och kompetens ska tillvaratas likvärdigt i det regionala utvecklingsarbetet.

Gröna tråden på kulturområdet

Regionalt utvecklingsarbete är komplext och kräver många aktörers delaktighet. Olika sakområden har sina särskilda förutsättningar och verktygen i Gröna tråden behöver anpassas efter dem.

Kulturplanens intressentanalys och dialogmodell

Kulturplanen ingår i Region Kronobergs forum kopplade till Gröna Kronoberg. Under året arrangeras tre återkommande möten. Regiondagarna, vårforum och höstforum är arenor där

länets utvecklingsaktörer kan delta och påverka utvecklingen oavsett vilket område de representerar. Vid behov kan även särskilda möten som fokuserar på kulturfrågor arrangeras, till exempel kulturforum.

Kommunerna i Kronoberg

I Kronobergs län ingår de åtta kommunerna Alvesta, Lessebo, Ljungby, Markaryd, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö och Älmhult. Kommunalt forum är ett samverkansorgan och en mötesarena för dialog mellan Region Kronoberg och kommunerna i länet. Kommunala och regionala förtroendevalda med kulturansvar möts i Kommunalt forum - kultur. Kommunala och regionala tjänstepersoner med kulturansvar möts i kulturchefsnätverket.

Det professionella kulturlivet

Det professionella kulturlivet består av professionella kulturorganisationer och de professionella kulturskapare som verkar inom, och utanför kulturorganisationerna. Dialog med kulturorganisationer sker på olika sätt beroende på hur de är organiserade. Kulturnämnden möter kulturorganisationerna en gång per år för verksamhetssamtal. Dialog sker kontinuerligt med verksamheter som har politiskt tillsatta styrelser och styrgrupper. På tjänstemannanivå sker dialogen löpande för att genomföra kulturplanen. Dialog med de professionella kulturskaparna inom det fria kulturlivet i Kronoberg sker med hjälp av de strukturer som centrumbildningar och nationella intresseorganisationer utgör. För att skapa bättre möjligheter för det fria professionella kulturlivet att delta i dialoger erbjuds arvode.

Det civila samhället

På kulturområdet utgörs det civila samhället av till exempel föreningar som arrangerar, producerar eller tillvaratar kultur och studieförbund. Dialog med det civila samhället sker både med studieförbund och i vissa fall direkt med enskilda föreningar. Studieförbunden är en viktig dialogpart på regional nivå och kan agera röstbärare för det civila samhället genom att representera sina nätverk och medlemsorganisationer. För att skapa bättre möjligheter för det civila samhället att delta i dialoger erbjuds arvode.

Regionsamverkan Sydsverige

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbetsorgan för de sex sydligaste regionerna i Sverige; Blekinge, Halland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg och Skåne. De sex regionerna samarbetar inom områdena regional utveckling, infrastruktur, kollektivtrafik, kultur samt hälso- och sjukvård. Målet är att skapa en hållbar utveckling i Sydsverige, till förmån för hela landet. För att uppnå målet har Regionsamverkan Sydsverige enats kring ett kulturpolitiskt positionspapper.

Aktörer på nationell och internationell nivå

På nationell nivå finns ett 50-tal myndigheter och statliga kulturinstitutioner. Kulturorganisationer med regionala uppdrag samverkar i olika utsträckning med myndigheter inom sitt konstområde. Inom Region Kronoberg sker samverkan med aktörer på nationell nivå bland annat genom kulturpolitisk dialog med kulturdepartementet. På tjänstemannanivå sker dialog med Kulturrådet i form av exempelvis samverkanskonferens och rundabordsamtal. På regional nivå sker även samverkan med Länsstyrelsen i Kronobergs län. Region Kronoberg ingår även i andra nätverk, till exempel Sveriges kommuner och landstings kulturchefsnätverk.

Universitet och högskolor

Linnéuniversitetet har sitt säte i Kronoberg och Kalmar län. Region Kronoberg har en överenskommelse med Linnéuniversitetet och samverkar även med andra universitet och högskolor vid behov. Kulturorganisationer med regionala uppdrag har också samverkan med olika universitet och högskolor.

Invånare och besökare

Den regionala kulturella infrastrukturen finansieras av länets invånare. Det är också invånare och besökare som tar del av och utövar kultur i Kronoberg.

För att ha en transparens gentemot samtliga intressenter används på Region Kronobergs kulturblogg kulturplankronoberg.se. Där kan intressenter ta del av arbetet som sker och få information om kommande dialoger.

Kulturplanens lärandecykel och uppföljning

De prioriterade utvecklingsområdena kommer att styra det regionala utvecklingsarbetet på kulturområdet 2018-2020 och kompletterar den ordinarie verksamhet och utveckling som sker. Kulturplanen beskriver vilka de övergripande målen är för varje utvecklingsområde och ger exempel på vad som ska hända under perioden 2018-2020. Varje år formuleras mer konkreta handlingsplaner. Det är möjligt att följa arbetet genom Region Kronobergs kulturblogg kulturplankronoberg.se. Tidigare genomfört utvecklingsarbete visar behovet av flexibilitet. Insatserna kan förändras under perioden för att uppnå de övergripande målen. Uppföljning av kulturplanens måluppfyllelse sker på övergripande nivå i enlighet med lärandecykeln för Gröna Kronoberg 2025 men även på andra nivåer:

- internt genom årsrapportering och i enlighet med indikatorer i Region Kronobergs budget, kulturplanen och i kulturnämndens verksamhetsplan,
- för respektive kulturorganisation genom verksamhetsuppföljning och i verksamhetssamtal,
- på insatsnivå utifrån förändringslogik.

Hållbarhetsperspektiv

Hållbar regional utveckling innebär att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det innebär också att flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att nå inflytande i det regionala utvecklingsarbetet och få tillgång till samhällets resurser. Det regionala utvecklingsarbetet ska präglas av respekt för de mänskliga rättigheterna i enlighet med Region Kronobergs policy för lika möjligheter och rättigheter och den europeiska CEMR-deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå.

De aktörer som är med och bidrar till kulturplanens genomförande påverkar var och en den hållbara utvecklingens tre dimensioner – den sociala, den ekonomiska och den ekologiska. Särskild uppmärksamhet riktas mot några områden inom den sociala dimensionen där det råder ojämlikhet – barn och unga, mångfald, jämställdhet och tillgänglighet. På så vis kvalitetssäkras allt utvecklingsarbete som genomförs inom ramarna för kulturplanen utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Det innebär att ett resonemang förs kring vilka perspektiv som ska prioriteras, i vilket sammanhang och med vilka konsekvenser.

Region Kronoberg har ett miljöprogram som syftar till att bidra till hållbar utveckling både ekologiskt, ekonomiskt och socialt. En miljömedvetenhet ska prägla arbetet, vilket exempelvis kan innebära att välja klimatsmarta transporter eller el från förnybar energi.

Ekonomiska verktyg för att genomföra kulturplanen

Region Kronoberg har ekonomiska verktyg för att främja en god tillgång till kultur för länets invånare och uppnå målen i kulturplanen. Även andra aktörer på nationell, regional och

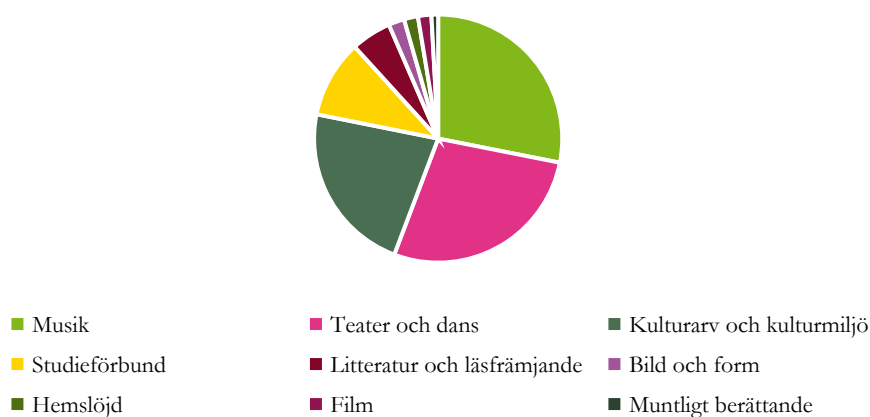
kommunal nivå erbjuder finansieringsmöjligheter som kan bidra till att uppfylla de regionala kulturpolitiska målen.

Region Kronobergs fullmäktige beslutar årligen om kulturnämndens rambudget. Kulturnämnden fördelar både rambudgeten från fullmäktige och statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med *Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet*.

Fördelning av kulturnämndens budget 2017

Fördelning av driftsanslag efter konstområde

Bilden visar hur kulturnämndens driftsanslag fördelas mellan konstområden. Det är viktigt att komma ihåg att bilden är en förenkling då en verksamhet kan arbeta med flera konstområden. Ett exempel är Kulturparken Småland. Deras driftsanslag visas här under Kulturarv och kulturmiljö, men de är även verksamma inom Bild och form. Läs mer om förutsättningarna för de olika konstområdena under fördjupningen Den kulturella infrastrukturen i Kronoberg.

Driftsanslag - används för att garantera en stabil regional kulturell infrastruktur.

Regionala utvecklingsmedel - används för att stötta större, strukturförändrande utvecklingsinsatser i linje med kulturplanen, till exempel uppdrag och projekt.

Regionala tillväxtmedel (1:1-medel) - används för utvecklingsinsatser som bidrar till genomförandet av Gröna Kronoberg 2025 och beslutas av Region Kronobergs regionala utvecklingsnämnd.

Crowdculture - ett mikrofinansieringsverktyg för mindre kulturinitiativ som kombinerar privata och offentliga medel.

Kulturpriser och stipendier – delas ut varje år för att förbättra professionella kulturskapares möjligheter att verka i länet och uppmärksamma personer som genom sin verksamhet gjort en förtjänstfull kulturell insats i Kronoberg.

Scenkonstsubventioner - används för att utöka möjligheterna för barn och unga att uppleva professionell scenkonst. Scenkonstsubventionerna riktar sig till länets kommuner och samordnas av Regionteatern Blekinge Kronoberg.

Budget 2017 – i tusental	Statsbidrag	Regionalt anslag	Kommunalt anslag	Kommuner
Organisationer inom kultursamverkansmodellen				
Kulturparken Småland	6 938	10 908	6 815	Växjö och Alvesta kommuner
Musik i Syd	13 749	8 732	3 025	Växjö kommun
Regionteatern Blekinge Kronoberg	* 13 137	11 627	4 932	Växjö kommun
Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg	* Blekinge	2 793		
Dans i Sydost	* Blekinge	231		
Hemslöjden i Kronoberg	650	805	75	Växjö kommun
Filmregion Sydost	* Kalmar	985		
Riksteatern Kronoberg	301	324		
Berättarnätet Kronoberg	209	490	837	Ljungby, Alvesta och Älmhults kommun
Ljungbergsmuseet	106	1 278	970	Ljungby kommun
Delsumma:	35 090	38 174	16 654	
Organisationer med regionalt anslag				
Det fria ordets hus		305	2 026	Växjö kommun
Italienska palatset		85	175	Växjö kommun
Kronobergs läns hembygdsförbund		55		
LinneaTeatern		176	230	Växjö kommun
Smålands Konstarkiv		181		
SISU		1 045	777	Ljungby, Markaryd, Tingsryd, Uppvidinge och Växjö kommun
Smålands Idrottsförbund		1 836	150	Alvesta kommun
Studieförbunden i Kronoberg		8 081	5 379	Samtliga kommuner i Kronoberg
Ungdomsorganisationer		1 445	50	Ljungby kommun
Delsumma:		13 209	8 787	
Totalsumma:	35 090	51 383	25 441	

* För de verksamheter i kultursamverkansmodellen där det regionala huvudmannaskapet delas har följande administrativa uppdelning gjorts mellan huvudmännen: Regionteatern Blekinge Kronoberg: Region Kronoberg; Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg och Dans i Sydost: Region Blekinge; Reaktor Sydost: Landstinget i Kalmar län.

Kulturplanens relation till andra strategier

Att arbeta utmaningsdrivet kräver samverkan mellan olika aktörer och politikområden. Kulturområdet samverkar främst med områdena samhällsbyggnad, näringsliv, kompetensförsörjning och skola, folkhälsa samt vård och omsorg. I samverkan med andra politikområden kan det finnas målkonflikter. En förutsättning för framgångsrik samverkan är att synliggöra ömsesidig nytta och måluppfyllelse.

I samverkan med andra politikområden ansvarar kulturpolitiken för att uppfylla kulturpolitiska mål. Kulturen kan också ha effekter på andra områden. Ett exempel på detta är konstnärlig gestaltning i vårdmiljöer där det kulturpolitiska målet är att kulturen ska nå invånarna, stimulera visuellt och intellektuellt samt skapa arbetstillfällen för professionella kulturskapare. Det hälsopolitiska målet är en god hälsa hos befolkningen.

Gröna Kronoberg 2025 och dess understrategier, vägleder utvecklingsarbetet i regionen. Region Kronobergs utmaningsdrivna arbetssätt gör att understrategierna har tydliga kopplingar till varandra. Detta skapar bättre förutsättningar för samverkan mellan politikområden.

Trafikförsörjningsprogrammet

Trafikförsörjningsprogrammet beskriver den trafik som ska erbjudas invånare och besökare i Kronoberg. En god kollektivtrafik är organiserad så att återkommande behov och sysslor är lätta att hantera, för alla. Att ta sig till och från jobb och skola, handla mat, umgås med vänner och släkt, hämta barn, motionera och delta i föreningsliv eller kulturaktiviteter är exempel på detta. När det gäller kollektivtrafikförsörjningen inom kulturområdet är möjligheterna för barn, unga och vuxna att ta sig till och från kulturverksamhet av vikt samt möjligheten till ökad trafik vid större evenemang.

Kulturmiljöstrategin

Länsstyrelsen har i samverkan med Kulturparken Småland, Region Kronoberg, Kulturparken Småland, länets kommuner och andra aktörer på kulturmiljöområdet tagit fram Förnyat kulturmiljöarbete – Kulturmiljöstrategi för Kronobergs län 2016-2020. Syftet med strategin är att nå en förankrad och gemensam plattform för det långsiktiga kulturmiljöarbetet i Kronoberg.

Innovationsstrategin

Innovationsstrategin syftar till att öka länets konkurrenskraft och behandlar bland annat behovet av höjd innovationsförmåga i länet. Kultur, kulturmiljöer och professionella kulturskapare har en viktig roll för innovativ utveckling. Kreativa människor och företag bidrar till kreativa processer. Det kan i sin tur bidra till samarbeten i nya gränssnitt och lägga grunden för utveckling av innovationer inom både den privata och den offentliga sektorn i regionen.

Besöksnäringstrategin

Småland som varumärke är starkt och landskapet finns tydligt skildrat i musik, film och litteratur. Besöksnäringstrategin syftar till att öka besöksnäringens roll som näring i länet. En gemensam webbplattform, Visit Småland, har lanserats för besöksnäringen i Småland. Den innebär gemensam marknadsföring för kulturaktörer och ökar därför tillgängligheten till länets kulturupplevelser. Kronobergs län har flera platser och kulturmiljöer som har potential att utvecklas ytterligare som besöksmål. Till exempel kopplat till det muntliga berättandet och bild och form.

Kompetensförsörjningsstrategin

Kompetensförsörjningsstrategin syftar till att vägleda samverkan inom arbetsmarknad, kompetensförsörjning och utbildning. Arbete sker bland annat inom det regionala kompetensplattformsuppdraget. Här är folkbildningens aktörer betydelsefulla, inte minst för att lyfta fram perspektiv kring det livslånga lärandet och det fria bildningsarbetet.

Länsgemensam folkhälsopolicy

Folkhälsopolicyn syftar till att skapa goda förutsättningar för en god och jämlik hälsa för länets befolkning. Barn och ungas uppväxtvillkor är ett särskilt prioriterat målområde för det länsgemensamma folkhälsoarbetet och kulturen har en betydelsefull roll i arbetet.

Gröna Kronoberg 2025		Exempel på understrategier som bidrar till genomförandet
Utveckla platser		- Trafikförsörjningsprogrammet - Kulturmiljöstrategin
Utveckla miljöer		- Kulturplanen
Utveckla diversifiering		- Innovationsstrategin - Besöksnäringstrategin
Utveckla lärande		- Kompetensförsörjningsstrategin - Länsgemensam folkhälsopolicy

Fakta/tips/citat På www.regionkronoberg.se/gronakronoberg finns Gröna Kronoberg 2025 och understrategierna i sin helhet.

Beskrivning av revidering Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020

Ärendet

Kronoberg ingår sedan 2012 i den statliga kultursamverkansmodellen. Kulturplanen är styrdokument för det kulturpolitiska området och omfattar hela det regionala kulturansvaret inklusive den regionala kulturverksamhet som får statsbidrag i enlighet med kultursamverkansmodellen. Arbetet med regionala kulturplaner styrs av en statlig förordning *Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet* som har förtydligats av Kulturrådet genom *Riktlinjer för arbete med regionala kulturplaner. Regional kulturplan för Kronobergs län 2015-2017* (beslutad av landstingsfullmäktige 2014-11-25 och regionfullmäktige 2014-11-12) upphör att gälla vid 2017 års utgång.

Kulturnämndens arbete med revidering av kulturplanen påbörjades med antagande av *Processplan för att revidera Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020* KN § 55/2016. Utöver de hållpunkter som beskrivs i processplanen har kulturnämnden haft två kulturpolitiska workshops. En för att ta fram en kulturpolitisk vision och en för att arbeta fram vilka prioriterade utvecklingsområden som ska präglade utvecklingsarbetet på kulturområdet kommande år.

Remissförfarande

Kulturnämnden beslutade i juni 2017 om *Remissutgåva Regional kulturplan för Kronobergs län* KN § 37/2017 som gick på remiss mellan 22 juni – 10 september 2017. Kulturplanens remissinstanser var kommunerna i Kronoberg, kulturorganisationer med regionala anslag, representanter för professionella kulturskapare, det civila samhället, Linnéuniversitetet, Länsstyrelsen i Kronobergs län samt de politiska partierna i Region Kronoberg. 32 remissyttranden inkom:

- 8 kommuner
- 8 kulturorganisationer med regionala anslag
- 3 representanter för professionella kulturskapare
- 7 från det civila samhället
- Länsstyrelsen i Kronobergs län
- 5 politiska partier

Samtliga remissyttranden är tillgängliggjorda på Region Kronobergs kulturblogg kulturplankronoberg.se. Nedan beskrivs på övergripande nivå de förändringar som skett med anledning av remissyttrandena samt de förslag som inte har hanterats i kulturplanen.

Förändringar efter remissyttranden

Följande förändringar har skett efter remissyttrandenas innehåll:

Regionsamverkan Sydsverige har tydliggjorts som prioriterat utvecklingsområde. Fokus är nu mer på konstnärlig förnyelse och digitalisering då många remissyttranden saknade spetsperspektivet i de prioriterade utvecklingsområdena.

I fördjupningen Kulturell infrastruktur har en underrubrik ”Utveckling på området” lagts till under respektive konstområde för att beskriva hur området ska utvecklas under planperioden.

Filmproduktion har lyfts med anledning av bland annat Filmregion Sydosts (tidigare Reaktor Sydost) förstudie. Här har arbete med att se över filmområdet inom ramarna för Regionsamverkan Sydsverige lagts in.

Integrationsperspektivet och mångfaldsperspektivet har förtydligats i bland annat prioriterade utvecklingsområden och fördjupningen Kulturell infrastruktur.

Kommunernas roll, hur de beskrivs och vikten av det lokala arrangörskapet har förtydligats likväl som kulturskolornas roll.

Studieförbundens roll som röstbärare för det civila samhället har tydliggjorts.

Önskemål om mer konkreta insatser på handlingsplansnivå har inkommit. Här har förtydligats att handlingsplaner tas fram årligen i samband med kulturnämndens verksamhetsplanering. Dessa läggs upp på Region Kronobergs kulturblogg kulturplankronoberg.se.

Enskilda tillägg och förtydliganden om olika aktörer och områden har lagts till. Fortsatt arbete med textbearbetning och förenklingar har även skett.

Hanteringar av övriga remissyttranden

En del förslag i remissyttrandena har inte inneburit förändringar i kulturplanen. I stora drag handlar det om följande:

Önskemål om mer djupgående information om olika aktörer och områden. Här har önskemålen vägts gentemot viljan att ha en tydlig, överskådlig sammanfattning av respektive konstområde. Som princip har organisationer som företrädesvis verkar på kommunal nivå inte beskrivits.

Större förändringar som enbart en aktör har lyft har inte arbetats in i förslag till kulturplan. Detta handlar exempelvis om skapande av kulturell digitaliseringsfond, att prioritera musikområdet, ett regionalt uppdrag till länets konstföreningar och skapande av ett experimenthus för konst.

Vissa remissyttranden har inkluderat äskanden av olika slag. Dessa har inte hanterats inom ramen för Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020. I vissa fall har remissyttranden innehållit olika missförstånd. Dessa hanteras av Region Kronobergs kulturstab i dialog med respektive aktör.

Processplan för revidering av Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020

Ärendet

Regional kulturplan för Kronobergs län 2015-2017 (beslutad av landstingsfullmäktige 2014-11-25 och regionfullmäktige 2014-11-12) upphör att gälla vid 2017 års utgång. Nuvarande plan ska revideras inför kommande planperiod 2018-2020. Denna processplan är Kulturnämndens uppdrag till förvaltningen och beskriver tillvägagångssätt för revideringen.

Bakgrund

Kronobergs län ingår sedan 2012 i kultursamverkansmodellen som innebär att Region Kronoberg fördelar statliga bidrag till regional kulturverksamhet. Bestämmelserna i *Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet* som reglerar kultursamverkansmodellen fastslår bland annat att en gällande regional kulturplan är en förutsättning för att ingå i kultursamverkansmodellen. Kronoberg tog fram den första regionala kulturplanen under 2011 och reviderade den under 2014. Planerna har tagits fram genom en process i bred samverkan som bland annat genomförts med cultural planning-metoder och inkluderat kommuner, stat, regionala kulturverksamheter, professionella kulturskapare och det civila samhället.

Syfte

Den regionala kulturplanen för Kronobergs län är styrdokument för det kulturpolitiska området på regional nivå och en understrategi till länets regionala utvecklingsstrategi Gröna Kronoberg 2025. Kulturplanen omfattar hela det regionala kulturansvaret inklusive den regionala kulturverksamhet som finansieras med statliga medel. Kulturplanen innebär kulturpolitiska vägval som pekar ut prioriterat utvecklingsarbete för de tre åren planen gäller. Planen inkluderar även en årscykel för budget och uppföljning på regional nivå samt beskrivning av de metoder som präglar arbetet i Kronoberg.

Tillvägagångssätt

Arbetet med att revidera nuvarande regional kulturplan inför kommande planperiod ska ske i samverkan med kultursamverkansmodellens intressenter. För att ge förutsättningar för arbetet och samverkan mellan berörda aktörer behövs ett ramverk och gemensamma utgångspunkter.

Följande principer förslås gälla för revidering av Regional kulturplan för Kronobergs län inför 2018-2020:

- Processen ska bygga vidare på den nulägesanalys och det gemensamma kunskapsunderlag som arbetats fram under tidigare kulturplaneprocesser samt under framtagandet av Gröna Kronoberg 2025. Det gemensamma kunskapsunderlaget och länets kulturella infrastruktur ska visualiseras på ett tillgängligt sätt.

- Processen ska bygga vidare på tidigare arbetsmetoder och metoden Gröna tråden som beskrivs i Gröna Kronoberg 2025. För att stärka förutsättningarna för det civila samhällets aktörer att delta i revideringen medverkar Region Kronoberg i projektet KiCK som drivs av Ideell kulturallians (IKA).
- Processen ska vara hållbar och rymmas inom ramen för ordinarie resurser på avdelningen för Regional utveckling.
- Processen ska bygga på hållbar utveckling och hushålla med intressenternas resurser. Ordinarie strukturer och årscykel för Regional kulturplan och Gröna Kronoberg 2025 används för ändamålet.
- Processen ska ske i enlighet med *Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet*
- Processen ska inkludera omvärldsbevakning, företrädesvis av de regioner som ingår i Regionsamverkan Sydsverige.
- Processen ska ske parallellt med genomförande av Regional kulturplan 2015-2017.

Dokumentets innehåll

Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet reglerar att en regional kulturplan ska innefatta en beskrivning av de prioriteringar som landstinget vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd, prioriteringarnas förhållande till de nationella kulturpolitiska målen samt uppgifter om planerad statlig, kommunal och annan finansiering av verksamheterna. Landstinget ska även, genom kulturplanen, ansvara för att länet får god tillgång till: professionell teater-, dans- och musikverksamhet; museiverksamhet; biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet; konst- och kulturfrämjande verksamhet; regional enskild arkivverksamhet; filmkulturell verksamhet och främjande av hemslöjd. Landstinget ansvarar för att den regionala kulturplanen utarbetas i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 ska följa förordningen och förhålla sig till eventuella förtydliganden av densamma (till exempel råd från Statens kulturråd).

Regional kulturplan för Kronobergs län är en understrategi till Gröna Kronoberg 2025. Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 anpassas därför efter Gröna Kronoberg 2025 och föreslås innehålla följande:

- Mål med indikatorer
- Nuläge med utmaningar och möjligheter
- Kulturpolitiska prioriteringar
- Relevanta aktörer på respektive område
- Horisontella kriterier
- Årscykel för budget och uppföljning
- Arbetsmetod

Organisation, dialoger och tidplan

Kulturnämndens presidium är styrgrupp för revideringen av kulturplanen. Styrgruppen planerar dialoger med intressenter och ansvarar för att dialog avseende kulturplanen förs kontinuerligt i Kulturnämnden.

Dialoger planeras i samband med Kulturnämndens ordinarie sammanträden och andra delar av årscykeln. Dialogerna ska ha geografisk spridning i länet. I enlighet med tidigare beslut i Kulturnämnden ska intresset hos berörda intressenter i Kronoberg, Jönköping, Kalmar och Blekinge undersökas gällande skapande av filmfond. Kommunernas intresse och vilka kritiska faktorer som finns för ett utvecklat regionalt och kommunalt åtagande i fristadsfrågan ska också undersökas i samband med revideringen.

DIALOGER

Tidpunkt	Dialog	Intressenter
9 september	Kommunalt forum	Förtroendevalda med kulturansvar i kommuner och region
September - oktober	Verksamhetssamtal	Verksamheter med regionalt anslag
14 december	Kulturnämndens ordinarie sammanträde	Workshop för kulturnämndens ledamöter
Januari - februari	Kommunalt forum	Förtroendevalda med kulturansvar i kommuner och region
2-3 februari	Regiondagarna	
6 februari	Regionsamverkan Sydsverige	Regionala förtroendevalda med kulturansvar inom Regionsamverkan Sydsverige
16 februari	Tematiskt möte i samband med Kulturnämndens ordinarie sammanträde	Tas fram tillsammans med styrgrupp utifrån intressentanalys
April – Maj 2017	Vårforum	Förtroendevalda och tjänstepersoner med kulturansvar i kommuner och region, det professionella kulturlivet och civilsamhället samt intressenter för Länstransportplanen
20 april	Kommunalt forum i samband med Kulturnämndens ordinarie sammanträde	Förtroendevalda med kulturansvar i kommuner och region
25 april	Regionsamverkan Sydsverige	Regionala förtroendevalda med kulturansvar inom Regionsamverkan Sydsverige

Utöver dessa dialoger tillkommer möten med Kulturchefsnätverket som samlar kommunernas tjänstepersoner med kulturansvar och är beredande inför Kommunalt forum.

TIDPLAN PROCESS

Tidpunkt	Aktivitet
September 2016 – maj 2017	Dialogprocess
Oktober - december 2016	Detaljplanering och beslut om processplan
April – juni 2017	Sammanställning av material
26 juni 2017	Beslut om remissutgåva i Kulturnämnden
Juli – september 2017	Remissperiod
Augusti – september 2017	Sammanställning av slutversion
12 oktober 2017	Beslut om Regional kulturplan 2018-2020 i Kulturnämnden
8 november 2017	Beslut om Regional kulturplan 2018-2020 i Regionfullmäktige
November 2017	Regional kulturplan 2018-2020 till Statens Kulturråd

Kommunikation

För att tillgängliggöra Regional kulturplan 2018-2020 kommer extern kommunikationskompetens att användas. Exempel på kommunikationsstöd är webbutveckling, fotografering, språkstöd och dylkt.

Kostnader

Region Kronobergs kostnader omfattar ett internt team med processledare som ska samordna, administrera och kommunicera Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020, motsvarande 50 % tjänst. Kostnader för extern kommunikationskompetens ca 100 000 kr. Till detta tillkommer kostnader för andra deltagande organisationer.

Start Dokument & lagar

Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet

Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet

Svensk författningssamling 2010:2012

t.o.m. SFS 2014:1586

SFS nr: 2010:2012

Departement/myndighet: Kulturdepartementet

Utfärdad: 2010-12-22

Ändrad: t.o.m. SFS 2014:1586

Ändringsregister: [SFSR \(Lagrummet\)](#)

Källa: Regeringskansliet / Lagrummet.se

Inledande bestämmelser

1 § I denna förordning finns bestämmelser i anslutning till lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. I förordningen regleras även den kultursamverkansmodell som är en förutsättning för bidragsgivningen.

2 § Statens kulturråd beslutar om det statsbidrag som får fördelas till ett landsting.

Statsbidrag lämnas i mån av tillgång på medel.

3 § Vad som sägs om ett landsting i denna förordning gäller, med undantag för vad som sägs i 7 § om samverkan mellan länets kommuner, också för Gotlands kommun.

Ändamålet med fördelning av statsbidraget

4 § Fördelningen av statsbidraget ska bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer.

Definition

5 § Med regional kulturplan avses en beskrivning av de

prioriteringar som landstinget vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd, prioriteringarnas förhållande till de nationella kulturpolitiska målen samt uppgifter om planerad statlig, kommunal och annan finansiering av verksamheterna.

Villkor för landstingens fördelning av statsbidraget

6 § Ett landsting får fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om en regional kulturplan har upprättats av landstinget och kulturplanen överensstämmer med denna förordning och de föreskrifter som meddelas med stöd av denna förordning.

Planen ska avse tre år, om det inte finns särskilda skäl för annat.

7 § Landstinget ansvarar för att den regionala kulturplanen utarbetas i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Med kulturplanen som grund beslutar Statens kulturråd om det statsbidrag som landstinget ska fördela.

8 § Med utgångspunkt i det ändamål som anges i 4 § ska landstinget ansvara för att bidragsgivningen enligt denna förordning främjar en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslöjd.

Landstinget får även lämna statsbidrag till sådana verksamheter som avses i första stycket och som bedrivs i form av länsöverskridande samarbeten om dessa uppfyller de krav på anknytning till landstingets område eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900). Landstinget får även lämna statsbidrag till konstområdesöverskridande samarbeten. Förordning (2014:1586).

9 § Landstinget får endast lämna statsbidrag till sådan verksamhet som också får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman.

Bidrag när det gäller regionala kulturplaner

9 a § Statens kulturråd får lämna bidrag till organisationer som företräder det civila samhället och de professionella kulturskaparna för deras medverkan i syfte att ta fram och genomföra regionala kulturplaner. Förordning (2013:1134).

Tidsbegränsade utvecklingsbidrag

10 § Statens kulturråd får besluta om tidsbegränsade bidrag till strategiska utvecklingsinsatser av nationellt intresse.

Tidsbegränsade utvecklingsbidrag får endast lämnas till sådan verksamhet som också får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman.

11 § Vid fördelning av tidsbegränsade utvecklingsbidrag ska Statens kulturråd särskilt beakta de nationella kulturpolitiska målen som rör kvalitet, konstnärlig förnyelse och tillgänglighet till kulturutbudet.

Uppföljning och redovisning

12 § Landsting som fördelar statsbidrag enligt denna förordning ska årligen följa upp och redovisa till Statens kulturråd hur de statliga medlen har använts och vilka effekter som uppnåtts.

Återbetalning och återkrav

13 § Ett landsting som fördelar statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldigt om

1. landstinget genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har orsakat att statsbidraget lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. statsbidraget av något annat skäl än vad som avses i 1 har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och landstinget borde ha insett detta,
3. statsbidraget inte har använts för det ändamål det har beviljats för, eller
4. landstinget inte lämnar sådan redovisning som avses i 12 §.

14 § Om ett landsting är återbetalningsskyldigt enligt 13 §, får Statens kulturråd besluta att helt eller delvis kräva tillbaka statsbidraget.

15 § Om en kulturverksamhet upphör med verksamhet som den fått bidrag för enligt denna förordning, är den återbetalningsskyldig för den del av bidraget som inte har använts.

16 § Om en kulturverksamhet är återbetalningsskyldig enligt 15 §, ska landstinget besluta att kräva tillbaka den del av statsbidraget som återbetalningsskyldigheten avser. Om det finns särskilda skäl för det, får landstinget efterge återkrav helt eller delvis.

Bemyndigande

17 § Statens kulturråd får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

18 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Kontakt

Frågor om riksdagen?

Ring 020-349 000

E-post:

riksdagsinformation@riksdagen.se

Växeln

08-786 40 00

Besök riksdagen

Följ & prenumerera

Press

Lärare

Riksdagsbiblioteket

Beställ & ladda ned

Lediga jobb

Om webbplatsen

Kakor

 Lättläst

 Teckenspråk

In English

 Other languages

All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare.

SVERIGES
RIKSDAG

Riktlinjer för arbete med regionala kulturplaner

Bakgrund och syfte

Landsting och regioner äger själva sina kulturplaner, och disponerar således själva över dessas utformning och innehåll. Denna vägledning har tagits fram efter dialog med samtliga landsting och regioner inom samverkansmodellen och Samverkansrådets parter.

Vägledningen syftar till att skapa tydlighet kring vad Kulturrådet och Samverkansrådet behöver som underlag inför beslut om statsbidrag. Syftet med vägledningen är att öka transparensen, säkra likabehandling och rättssäkerhet i beredning och beslut om statsbidrag.

Treårig planperiod

De regionala kulturplanerna avser tre år, om inte särskilda skäl finns för annat. Vill en region eller ett landsting att upprätta en kulturplan som sträcker sig över längre tid än tre år ska Kulturrådet underrättas om detta.

Årliga beslut

Kulturrådets beslut om statsbidrag för regional kulturverksamhet fattas årligen. Inför Kulturrådets årliga beslut finns möjlighet att inkomma med revideringar eller kompletteringar av planerna. Viss information är önskvärd att den inkommer årligen, vilket anges i vägledningen. Kulturplaner och eventuella revideringar lämnas årligen till Kulturrådet, senast under första veckan i november.

Årlig uppdatering av vissa grunduppgifter

För en säker och effektiv administration vill Kulturrådet att landstingen och regionerna årligen inkommer med följande information:

- Namn på sökande organisation
- Organisationsnummer
- Adressuppgifter
- Kontaktperson och kontaktuppgifter till denna
- Kontonummer (BG/PG)

Kommentarer och förtydliganden avseende paragraferna 5, 7 och 8 i förordning 2010:2012 om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet

5 §

Med regional kulturplan avses en beskrivning av de prioriteringar som landstinget vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd, prioriteringarnas förhållande till de nationella kulturpolitiska målen samt uppgifter om planerad statlig, kommunal och annan finansiering av verksamheterna.

Den regionala kulturplanen ska således innehålla:

- En beskrivning av de prioriteringar som landstinget/regionen vill göra i fråga om regional kulturverksamhet som avses få statligt stöd. Beskrivningen bör omfatta eventuella planerade väsentliga förändringar av uppdrag och/eller regional fördelning av statsbidraget i förhållande till föregående år. Informationen kan lämnas i den löpande dialogen eller skickas in årligen, om inte landsting/region har uppgifter för hela planperioden.
- Prioriteringarnas förhållande till relevanta nationella kulturpolitiska mål. I relation till de nationella kulturpolitiska målen vill Kulturrådet att landsting/region i kulturplanen beskriver på övergripande strategisk nivå hur man avser arbeta med diskrimineringsgrunderna, för att främja lika rättigheter och möjligheter att delta i kulturlivet, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Tvärsektoriella frågorna tas upp på verksamhetsnivå där det är relevant. Kulturrådet ser med fördel att även internationell och interregional samverkan beskrivs.
- Uppgifter om planerad statlig, kommunal och annan finansiering av verksamheterna. Landsting/region ska därtill lämna uppgift om planerad regional och kommunal finansiering av de verksamheter som ska få statsbidrag, relaterad till föregående år. Uppgiften kan vara preliminär och lämnas på aggregerad nivå, inte per verksamhet. Informationen får skickas in årligen, om inte landsting/region har uppgifter för hela planperioden.

7 §

Landstinget ansvarar för att den regionala kulturplanen utarbetas i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället.

Samverkan och samråd är demokratiska processer som kan göra fler delaktiga och engagerade i kulturen. Landstingen och regionerna ansvarar för att samverkan och samråd sker i enlighet med förordningen, men bestämmer själva form och modell. Gällande samråden med länets professionella kulturliv och det civila samhället skiljer sig förutsättningar och relevanta aktörer, mellan såväl län som konst- och kulturområden. Samråden kan ske på övergripande nivå, kommunal nivå eller inom ramen för en kulturverksamhet.

Det civila samhället kan definieras som en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen (prop. 2009/10:55). För exempel på vad det civila samhället består av och beskrivningar av sektorn, se *Palett för ett stärkt civilsamhälle* (SOU 2016:13) s. 63-108.

Länets professionella kulturliv avser verksamma såväl inom som utom statsbidragsmottagande organisationer.

- I kulturplanen eller i relation till denna bör det finnas en beskrivning av hur landstinget/regionen organiserat sitt ansvar, t.ex. i vilken form samråden har skett, syftet med samråden och vilka parter som har bjudits in. Det kan med fördel också beskrivas hur det som framkommit i samverkan och samråd tas tillvara i kulturplanen och den regionala kulturverksamheten.

8 §

Med utgångspunkt i det ändamål som anges i 4 § (4 § Fördelningen av statsbidraget ska bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer.) ska landstinget ansvara för att bidragsgivningen enligt denna förordning främjar en god tillgång för länets invånare till

- 1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,*
- 2. museiverksamhet,*
- 3. biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet,*
- 4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,*
- 5. regional enskild arkivverksamhet,*
- 6. filmkulturell verksamhet, och*
- 7. främjande av hemslojd.*

Landstinget får även lämna statsbidrag till sådana verksamheter som avses i första stycket och som bedrivs i form av länsöverskridande samarbeten om dessa uppfyller de krav på anknytning till landstingets område eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900). Landstinget får även lämna statsbidrag till konstområdesöverskridande samarbeten. Förordning (2014:1586).

- Bidraget till regional kulturverksamhet ska främja en god tillgång till kulturverksamhet inom de områden förordningen omfattar. Som underlag för statsbidraget bör kulturplanen därför översiktligt visa den verksamhet landstinget/regionen tänker genomföra med stöd av statsbidraget och hur den kulturella infrastruktur som finansieras med statsbidraget ser ut.
- Kulturplanen bör också omfatta de strategiska utvecklingsområden som landsting/region har identifierat, och motiven till dessa. Utvecklingsområden kan med fördel beskrivas, kopplat till eventuella särskilda prioriteringar som landstinget/regionen vill göra.
- I de fall landstingen/regionerna beskriver särskilda prioriteringar eller utvecklingsområden bör det framgå om dessa avses lösas inom ramen för ordinarie verksamhet eller genom satsningar från landstinget/regionen, eller om de förutsätter extern finansiering. Kulturrådet ser gärna en tydlig och uppföljningsbar målbild för utvecklingsområden, var landsting/region vill vara när planen är genomförd.

- Vart och ett av de verksamhetsområden som anges i förordningen bör beskrivas i relation till relevanta nationella kulturpolitiska mål och relevant lagstiftning (t.ex. bibliotekslagen och lagen om nationella minoriteter) samt övriga relevanta nationella mål (t.ex. målen för kulturmiljöarbetet och mål för funktionshinderspolitiken). Beskrivningen bör också visa regionala prioriteringar och variationer, exempelvis genom att visa på regionala mål för kulturpolitiken.
- Regional museiverksamhet bör även innefatta verksamhetens arbete med kulturmiljöfrågor samt beskrivning kring den samverkan som sker kring detta. Den regionala museiverksamheten kan även omfatta arbete med bild- och form.
- Området ”konst- och kulturfrämjande verksamhet” (t.ex. bild- och formkonst, teater och dans) kan beskrivas inom respektive konstområde. Dock bör det framgå vad som ingår i främjandeuppdraget.

Verksamhetsplan 2018 för kulturnämnden

7

17RK1591

Kulturnämnden

Verksamhetsplan 2018 för kulturnämnden

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

att fastställa verksamhetsplan för kulturnämnden 2018.

att godkänna fördelning av kulturnämndens budgetram 2018.

Sammanfattning

Enligt arbetsordningen ska kulturnämnden, efter regionstyrelsens anvisningar, utarbeta förslag till verksamhetsplan för verksamheten inom nämndens ansvarsområde. Region Kronobergs verksamhetsplanering och uppföljning bygger på metoden balanserade styrkort.

I samband med beslut om verksamhetsplan 2018 föreslås kulturnämnden besluta om en fördelning av nämndens budgetram 2018.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Beslutsunderlag Kulturnämndens verksamhetsplan 2018
Beslutsunderlag Fördelning av kulturnämndens budgetram 2018
Bilaga 1. Översikt kulturnämndens rambudget 2018
Bilaga 2. Tabell över fördelning av kulturnämndens rambudget 2018

Verksamhetsplan 2018

Kulturnämnden

**REGION
KRONOBERG**

UPPDRAG

Kulturnämndens uppdrag är att förvalta och utveckla de gemensamma resurserna på kulturområdet på regional nivå, samt ansvara för de åtaganden som följer med den statliga kultursamverkansmodellen och länets regionala kulturplan. Kulturnämnden utarbetar förslag till budget och verksamhetsplan, genomför uppföljning av budget och verksamhetsplan, genomför uppföljning av kulturplanen, ger uppdrag och beslutar i ärenden om kulturplanen. Kulturnämnden är också dialogpart i kultursamverkansmodellen där stat, region, kommuner, det professionella kulturlivet och det civila samhället ingår.

NULÄGE

INVÅNARE

- Första året av genomförande av Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020. Utvecklingsarbete inom de fem prioriterade utvecklingsområdena. En av prioriteringarna genomförs under Verksamhetsutveckling.

MEDARBETARE

- Det finns en asymmetri i organisationen avseende kulturområdets uppdrag och resurser jämfört med andra nämnder. En konsekvens är att kulturnämnden saknar det handlingsutrymme som exempelvis Regionala utvecklingsnämnden har, exempelvis i att hantera nya uppdrag eller avvikelser i pågående processer.

VERKSAMHETSUTVECKLING

- Arbete pågår inom Regionsamverkan Sydsverige. Ett gemensamt positionspapper har tagits fram av kulturutskottet. Positionspapperet tydliggör utskottets ambition, vilja och fokus. Det tillkommer löpande nya uppdrag från Regionfullmäktige till Kulturnämnden. Metoder för utvecklingsarbetet gällande kultur i vården och kultur på okonventionella platser behöver utvecklas under 2018

EKONOMI

- Regionen ingår i den statliga kultursamverkansmodellen. Historiskt svag utveckling av statligt anslag. Behov av kontinuerlig dialog för att säkerställa bibehållen nivå och möjliggöra utveckling inom modellen. Dialogen senare år har resulterat i ett utökat statligt anslag avseende den professionella dansen.

INVÅNARE

Region Kronobergs kulturpolitiska vision är att Kronoberg ska erbjuda *ett kulturliv med bredd och spets*. Med spets menas konstnärlig förnyelse och fortsatt utveckling av Kronobergs unika styrkeområden. Bredd innebär att garantera en stabil kulturell infrastruktur som är angelägen, tillgänglig och inkluderande. I Kronoberg ska det finnas goda möjligheter för invånaren och besökaren att ta del av, och själv utöva, kultur. Det ska också finnas utrymme för det professionella och det egna skapandet att mötas. Nya initiativ, det oväntade och okonventionella, ska värnas.

Utifrån nulägesanalysen samt av de Regionfullmäktige beslutade mål och uppdrag i Budget 2018 med flerårsplan 2019-2020 prioriterar kulturnämnden följande inom perspektivet.

MÅL

1 SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT KULTURLIV MED BREDD OCH SPETS

Indikator	Startläge 2016	Mål 2018	Mål 2020
Kultur i hela länet, index	43 % kulturaktivitet er i förhållande till 54 % av befolkningen	Kulturaktivitet er i nivå med befolkningen	Kulturaktivitet er i nivå med befolkningen

Kommentar: Indexet är baserat på spridning av aktiviteter hos verksamheter inom kultursamverkansmodellen och studieförbunden.

HANDLINGSPLANER

1.1 Kultur i hela länet

Kronoberg är ett glest befolkat län och möjligheterna för invånarna att ta del av och utöva kultur varierar. Tillgång till exempelvis kulturutbud, lokaler, mötesplatser och arrangörer har betydelse för om invånarna i Kronoberg har tillgång till kultur eller inte.

1.2 En internationell arena för muntligt berättande

Kronoberg har en unik muntlig berättartradition. Under 2017 har regeringen ansökt om att Sagobygden ska bli Sveriges första goda exempel i Unescos register för trygghet av det immateriella kulturarvet.

1.3 Det fria ordet i Kronoberg

Kronobergs län bär på ett rikt litterärt arv. Värnandet av det fria ordet har en särskilt stark ställning i länet. Litteratur som konstform har stor betydelse för ett demokratiskt samhälle. Det är viktigt att lyfta fram den konstnärliga utvecklingen och förutsättningarna för professionella kulturskapare på området.

1.4 En starkare infrastruktur för bild och form

Småland är starkt förknippat med glaskonst, konsthantverk och design. Många olika aktörer, i och utanför Kronoberg, skapar möjligheter för invånare och besökare att utöva och ta del av bild- och formkonst. Ett vitalt och utforskande kulturliv bygger på att professionella kulturskapare kan utveckla sina konstnärskap och verka under rimliga arbetsvillkor. För de professionella bild- och formkonstnärerna är situationen på arbetsmarknaden en utmaning.

MEDARBETARE

Region Kronobergs målbild inom perspektivet är att vara en attraktiv arbetsgivare med medarbetare som trivs och utvecklas. För att nå verksamhetens mål så behöver det finnas en balans mellan följande perspektiv: Resurser, verksamhet, utveckling, invånare.

Utifrån nulägesanalysen samt av de Regionfullmäktige beslutade mål och uppdrag i Budget 2018 med flerårsplan 2019-2020 prioriterar kulturnämnden följande inom perspektivet.

MÅL

2 SKAPA EN ARBETSMILJÖ SOM PRÄGLAS AV ETT UTMANINGSDRIVET ARBETSSÄTT

Indikator	Startläge 2016	Mål 2018	Mål 2020
Medarbetare som upplever att de arbetar utmaningsdrivet enligt definition	55 %	75 %	100 %
Kommentar: Undersökning genomförs en gång om året, gäller hela förvaltningen Regional utveckling.			
Målkvalitet enligt medarbetarenkät	51,1	60	>70
Kommentar: Gäller hela förvaltningen Regional utveckling.			
Stressprofilen enligt medarbetarenkät	41,8	41,8	<41,8
Kommentar: Gäller hela förvaltningen Regional utveckling.			

HANDLINGSPLANER

2.1 Balanserade utvecklings- och förvaltningsresurser i förhållande till kulturnämndens uppdrag

Utifrån slutsatserna i utredning *Kulturstab – uppdrag och resurser*, ta fram åtgärder i syfte att balansera utvecklings- och förvaltningsresurser i förhållande till kulturnämndens uppdrag.

VERKSAMHETSUTVECKLING

Kulturlivet i Kronoberg bygger i hög utsträckning på samverkan med omgivande län. Det finns en lång tradition av samverkan mellan såväl kulturorganisationer som regioner. Region Kronoberg äger och samfinansierar kulturorganisationer tillsammans med andra regioner. Samverkan sker inom Regionsamverkan Sydsveriges kulturutskott. Samverkan med omgivande län är en framgångsfaktor för ett glest befolkat län som Kronoberg. När Sydsverige samverkar förbättras förutsättningarna för spets och konstnärlig förnyelse i Kronoberg.

Utifrån nulägesanalysen samt av de Regionfullmäktige beslutade mål och uppdrag i Budget 2018 med flerårsplan 2019-2020 prioriterar kulturnämnden följande inom perspektivet.

MÅL

3 SKAPA EN HÅLLBAR UTVECKLING I SYDSVERIGE TILL FÖRMÅN FÖR HELA LANDET

Indikator	Startläge 2016	Mål 2018	Mål 2020
Antal gemensamma verksamheter och projekt inom Regionsamverkan Sydsveriges geografi	6	10	12

Kommentar: Projekt som medfinansieras av regionala utvecklingsmedel för kultur samt Kulturnämndens driftsanslag.

HANDLINGSPLANER

3.1 Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige

Samverkan är stark i Sydsverige. Det finns en lång tradition av samverkan mellan såväl kulturorganisationer som regioner. Regionsamverkan Sydsveriges kulturpolitiska positionspapper beskriver vilka insatser som kulturpolitiken i Sydsverige ska genomföra gemensamt.

3.2 Kultur i vården

Vård- och omsorgsmiljöer utgör platser där många människor rör sig. Kultur på dessa platser kan på så vis nå många invånare i deras vardag. Även de invånare som har begränsad tillgång till kultur på grund av sin hälsa kan möta kultur i vård- och omsorgsmiljöer.

3.3 Kultur på okonventionella platser

Arbete med kultur på okonventionella platser för att nå fler invånare med kultur. Det innebär att invånare som inte själva aktivt tar del av kultur erbjuds fler möjligheter att möta den i sin vardag.

EKONOMI

Region Kronoberg ingår i den statliga kultursamverkansmodellen. Region Kronobergs ambition att under kulturplaneperioden, utöver ordinarie löne- och prisuppräknings, verka för en utökad fördelning av statsbidrag vad gäller två utvecklingsområden; muntligt berättande samt bild och form.

Utifrån nulägesanalysen samt av de Regionfullmäktige beslutade mål och uppdrag i Budget 2018 med flerårsplan 2019-2020 prioriterar kulturnämnden följande inom perspektivet.

MÅL

4 EN HÅLLBAR EKONOMI I BALANS

Indikator	Startläge	Mål 2018	Mål 2020
Uppräkning av statliga medel i nivå med regional uppräknings	1,16 % i statlig uppräknings jämfört med 1,6 % i regional uppräknings	I nivå	I nivå

HANDLINGSPLANER

4.1 Dialog med statlig nivå avseende utveckling av kultursamverkansmodellen

Dialog med statlig nivå gällande prioriterade utvecklingsområden och ekonomiska förutsättningar.

Fördelning av kulturnämndens rambudget 2018

Ärende

Regionfullmäktige har den 20 juni 2017 beslutat om Region Kronobergs budget 2018 med flerårsplan 2019-2020. Kulturnämnden har fördelats en budgetram för 2018 som omfattar totalt 61 miljoner kronor, se nedan. Utöver detta tillkommer de statliga medel som Region Kronoberg fördelar till verksamheter inom kultursamverkansmodellen. De statliga medlen hanteras via separata ärenden.

Ärendet beskriver behov av medelförstärkning utifrån skriftliga behov från externa aktörer samt behov utifrån bedömningar med utgångspunkt i Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020. Ärendet innehåller förslag på fördelning av kulturnämndens budgetram 2018 med fokus på förändringar jämfört med 2017. För sammanfattning och detaljer se bilaga 1. *Översikt kulturnämndens rambudget 2018* samt bilaga 2. *Tabell över fördelning av Kulturnämndens rambudget 2018*.

Tilldelad budgetram

<i>Belopp i mnkr</i>	2018
Ram 2017	56
Resurstillskott	
Utvecklingsmedel Kultur i vården/språkstegen mm	1,0
Bidrag till Kulturparken permanent migrationsutställning	3,0
Uppräkning av ram	1,5
SUMMA volymförändringar	5,5
TOTAL RAM 2018*	61

* Generell uppräkning i enlighet med lönerevision tillkommer.

Skriftliga behov från externa aktörer

Verksamhet	Kortfattat behov
Konstnärscentrum Syd	50 000 kr för arbete med 1 % -regeln.
Italienska palatset	33 000 kr för bruk av MU-avtalet.
SmålandsOperan	500 000 kr för en permanent etablering i länet.
Smålands Idrottsförbund	175 000 kr för att nå riksgenomsnitt på 10:31 kr/capita till idrottsrörelsen.
Smålands musikarkiv	300 000 kr för arkivets populärmusikverksamhet
Hovmantorps Folkets Hus	100 000 kr för digital upprustning av biografen

Samtliga skrivelser är tillgängliggjorda i NetPublicator.

Behov utifrån Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020

Verksamhet	Kortfattat behov
Berättarnätet Kronoberg och Det fria ordets hus	Utökad grundfinansiering för små, sårbara verksamheter som får en stor roll i genomförandet av Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020.
Verksamheter med regionala anslag	Uppräkning av driftsstöd med anledning av löne- och prisuppräknningar.
Stipendier	Totalt tre arbetsstipendier à 60 000 kr vardera samt två ungdomsstipendium à 20 000 kr för att möta efterfrågan från kulturskapare. Idag finns ett arbetsstipendium och ett ungdomsstipendium.
Förvaltning	Bibehållen nivå från 2017 för att genomföra utvecklingsarbete enligt kulturplanen inklusive fortsatt samordning av bild- och formområdet.

Genomförande

Föreslagna förändringar jämfört med 2017

Förändring	Medel	Tas från
Bidrag till Kulturparken permanent migrationsutställning	3 000 000 kr	Resurstillskott
Utvecklingsmedel Kultur i vården/språkstegen mm	1 000 000 kr	Resurstillskott
Uppräkning av driftstöd*	1 100 000 kr	Uppräkning av ram
Berättarnätet Kronoberg	200 000 kr	Driftsstöd till ungdomsorganisationerna
Det fria ordets hus	100 000 kr	Uppräkning av ram
Musik i Syd	300 000 kr	Uppräkning av ram
Stipendier	140 000 kr	Driftsstöd till ungdomsorganisationerna

* Uppräkning om 2,2 %. Även uppräkning av uppdrag. Ej uppräkning av stöd till ungdomsorganisationerna.

Ekonomiska effekter/konsekvenser av förslaget

Förslaget på fördelning av kulturnämndens budgetram och föreslagna förändringar är verktyg för att genomföra Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 och kulturnämndens verksamhetsplan 2018.

Vad gäller medel till Kultur i vården och bidrag till Kulturparken Småland för en permanent migrationsutställning innebär förslaget att kulturnämnden genomför uppdragen från regionfullmäktige.

För att stödja SmålandsOperans etablering i länet föreslås ett utökat driftsanslag till Musik i Syd för en producentfunktion som kan stötta nya initiativ, bland annat SmålandsOperan. Förslaget innebär samordningsvinster då Musik i Syd har en uppbyggd struktur för producentfunktioner på musikområdet. Förslaget skapar även möjligheter till styrning då Musik i Syd är ett regionägt bolag. Både SmålandsOperan och Musik i Syd förordar denna lösning.

Genomförande av Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020

I fördelning av rambudget föreslås en uppräknings till organisationer med regionala anslag om 2,2 %. Uppräkningen är i nivå med konsumentprisindex (KPI). För organisationer med delat huvudmannaskap beslutas uppräknings av det regionala anslaget i samråd mellan huvudmännen.

I två av prioriteringarna i kulturplanen är det små, sårbara organisationer som behöver ta stort ansvar i genomförandet av kulturplanen. Berättarnätet Kronoberg har en central roll i arbetet med muntligt berättande och Det fria ordets hus i arbetet med yttrandefrihet. Möjligheterna till utvecklingsarbete är i dagsläget begränsat på grund av en låg grundfinansiering för Berättarnätet Kronoberg och en låg regional grundfinansiering för Det fria ordets hus. Förslaget att öka verksamheternas grundfinansiering med 200 000 kr till Berättarnätet Kronoberg och 100 000 kr till Det fria ordets hus ökar möjligheten till genomförande av kulturplanen.

I förslag till kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 prioriteras professionella kulturskapares villkor att verka i länet inom ett par utpekade konstområden. Sedan stipendiesystemet gjordes om 2015 har söktrycket ökat vad gäller stipendierna. För att möjliggöra för fler kulturskapare att verka i länet föreslås att utöka antalet arbetsstipendier från ett till tre samt ungdomsstipendier från ett till två. Stipendierna föreslås fortsatt vara konstområdesövergripande för att möjliggöra för kulturskapare inom alla konstområden möjlighet att söka. Medel för utökade stipendier och för ökat anslag till Berättarnätet Kronoberg föreslås tas ifrån driftsanslaget till ungdomsorganisationerna. Detta med anledning av att dessa medel inte upparbetas fullt ut. Nivåerna på de tre olika bidragen till ungdomsorganisationerna föreslås bibehållas på samma nivå som 2017 (se tabell, bilaga 2).

Förvaltningen föreslås bibehålla samma nivå som 2017. Förslaget innebär bättre förutsättningar att genomföra Regional kulturplan för Kronobergs län då kulturstaben får större möjlighet att driva utvecklingsarbete. Om förvaltningens budget minskar jämfört med 2017 blir möjligheterna för genomförandet av kulturplanen sämre i enlighet med den utredning som gjordes under på kulturnämndens uppdrag §6/2017 KN Kulturstab – uppdrag och resurser. I utredningen konstaterades bland annat att det finns en asymmetri i organisationen avseende kulturområdets uppdrag och resurser jämfört med andra nämnder. En konsekvens är att kulturnämnden saknar det "handlingsutrymme" som exempelvis Regionala utvecklingsnämnden har, exempelvis i att hantera nya uppdrag eller avvikelser i pågående processer.

Förslaget innebär även att Region Kronobergs satsning på samordning av bild- och formområdet fortsätter. Det innebär att beskrivna utvecklingsinsatser i den regionala kulturplanen kan genomföras som planerat. Ett flertal utvecklingsinsatser pågår redan och det finns behov av långsiktighet för att möta förväntningar från det professionella kulturlivet, det civila samhället och länets kommuner. Om satsningen avslutas begränsas förutsättningarna för genomförandet av den prioriterade utvecklingen på bild och formområdet. Det finns behov av statlig medfinansiering av satsningen, se ärendet om förhandlingframställan till Kulturrådet.

Konsekvenser av ej prioriterade behov

En starkare infrastruktur för bild och form är ett prioriterat utvecklingsområde i Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020. Två exempel på insatser för att nå målen under planperioden är: ”ökad tillämpning av medverkans- och utställningsavtal (MU-avtal)” samt ”stärka arbetet med offentlig gestaltning på regional och kommunal nivå”. Italienska palatset och Konstnärscentrum Syds behov behandlar just dessa insatser.

Alla organisationer som får regionala anslag ska bruka MU-avtalet. Under planperioden finns behov av att främja denna tillämpning. Idag får Ljungbergsmuseet ett extra anslag om 100 000 kr för tillämpning av MU-avtal. Det finns anledning att se över hur regionen på bästa sätt kan främja tillämpningen och ha en princip som gäller samtliga kulturorganisationer med regionala anslag. Att inte prioritera Italienska palatsets behov i fördelning av rambudget 2018 innebär att verksamheten får prioritera om inom ram för att bruka MU-avtalet. Detta kan i förlängningen innebära en minskning av galleriverksamheten. Inom ramarna för den regionala bild- och formsamordningen kommer ett helhetsgrepp att tas kring Italienska palatsets verksamhet för att förtydliga deras roll för bild- och formkonsten i länet.

Att inte prioritera Konstnärscentrum Syds (KC Syd) behov innebär att kommunerna får sämre möjlighet att ta del av KC Syds stöd vad gäller arbete med 1 % - regeln. Arbete med konstnärlig gestaltning och 1%-regeln kommer att utvecklas under planperioden inom ramarna för bild- och formsamordning och inom Regionsamverkan Sydsverige.

Att inte möta Musik i Syds behov om kompensation för lönebidrag till Smålands Musikarkivs populärmusikverksamhet innebär försämrade möjligheter att upprätthålla och utveckla dokumentationen av populärmusikens och nöjeslivets kulturarv i Kronoberg.

Att inte prioritera Smålands Idrottsförbunds behov innebär att Kronoberg fortsatt ligger under riksgenomsnittet för stöd till idrottsrörelsen. Detta innebär att idrottsrörelsen har sämre förutsättningar att verka i Kronoberg än i riket som helhet.

Hovmantorps Folkets Hus behov av medfinansiering av digital upprustning av biografen bedöms vara en kommunal fråga. Det regionala resurscentrat på filmområdet Filmregion Sydost kan också vara en resurs.

Förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

att godkänna fördelning av kulturnämndens budgetram 2018.

RAMBLAD 2018
Nämnd: Kulturnämnden

	Belopp i tkr	
EXTERN BUDGETRAM 2017*	55 450	* Avskrivning per 20170630
Kompensation lönerevision 2017, helårseffekt	12	
Resurstillskott/effektiviseringar budget 2018		
Utvecklingsmedel Kultur i vården / språkstegen mm	1 000	
Bidrag till Kulturparken permanent migrationsutställning	3 000	
Uppräkning av ram	1 465	
Tidigare beslut (Budget 2017-2019)	-	
SUMMA volymförändringar	5 477	5 477
Löneökning 2018	-	
Övriga löneökningar (OB, jour etc.) 2018	1	
Komp löneglidning 2018	3	
Kompensation höjt PO-pålägg	23	
EXTERN BUDGETRAM 2018	60 954	
INTERN BUDGETRAM 2018		
NETTOKOSTNADSRAM 2018		
Förvaltningskostnader	3 169,5	
Psykiatrihistoriska museét	552,8	
Driftstöd	55 406,7	
Utvecklingsmedel	1 825,0	

Under förvaltningskostnader tillkommer löneavtal 2018 så denna siffra kommer att justeras.
Även den interna budgetramen kommer att förändras.

BUDGET 2018

DRIFTSTÖD TILL EXTERNA ORGANISATIONER

INOM SAMVERKANSMODELLEN

BOLAG DELÄGDA AV REGION KRONOBERG	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
AB Regionteatern Blekinge Kronoberg (Blekinge, Växjö, Kronoberg)	11 277 433 kr	11 525 536 kr	248 104 kr	Slutlig uppräknig beslutas på ågarsamråd
Kulturparken Småland AB (Växjö, Kronoberg)	10 585 093 kr	13 817 965 kr	3 232 872 kr	Resurstillskott 3 miljoner; bidrag till Kulturparken permanent migrationsutställning
Musik i Syd AB (Skåne, Kronoberg)	8 731 793 kr	9 223 893 kr	492 099 kr	300 000 kr till Musik i Syd för en producentfunktion (SmålandsOperan)
TOTALT	30 594 319 kr	34 567 394 kr	3 973 075 kr	

KONSULENTVERKSAMHETER OCH ÖVRIGA ORGANSATIONER INOM SAMVERKANSMODELLEN	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
Berättarnätet Kronoberg	490 074 kr	700 856 kr	210 782 kr	Utökad grundfinansiering med 200 000 kr
Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg (Blekinge, Kronoberg)	2 792 780 kr	2 854 221 kr	61 441 kr	
Dans i Sydost (Blekinge, Kalmar, Kronoberg)	230 099 kr	235 161 kr	5 062 kr	Slutlig uppräknig beslutas i samråd med övriga huvudmän inom Sydostkultur
Hemslöjden i Kronobergs län	804 839 kr	822 545 kr	17 706 kr	
Ljungbergmuseet	678 076 kr	692 994 kr	14 918 kr	
Reaktor Sydost (Blekinge, Kalmar, Kronoberg)	981 370 kr	1 002 960 kr	21 590 kr	Slutlig uppräknig beslutas i samråd med övriga huvudmän inom Sydostkultur
Riksteatern Kronoberg	324 347 kr	331 483 kr	7 136 kr	
TOTALT	6 301 584 kr	6 640 219 kr	338 635 kr	

UPPDRAG	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
Konstpedagogikuppdrag (Ljungbergmuseet)	500 000 kr	511 000 kr	11 000 kr	
Medverkans- och utställningsavtal, MU (Ljungbergmuseet)	100 000 kr	102 200 kr	2 200 kr	
Samordningsuppdrag scenkonststöd (Regionteatern)	50 000 kr	51 100 kr	1 100 kr	
Scenkonststöd (Regionteatern)	300 000 kr	306 600 kr	6 600 kr	
TOTALT	950 000 kr	970 900 kr	20 900 kr	

TOTALT INOM SAMVERKANSMODELLEN	37 845 903 kr	42 178 513 kr	4 332 610 kr	
--------------------------------	---------------	---------------	--------------	--

UTANFÖR SAMVERKANSMODELLEN

STUDIEFÖRBUND	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
ABF	2 129 966 kr			
Folkuniversitetet	510 856 kr			Medel till studieförbund fördelas enligt särskilt bidragssystem. Fördelning sker under våren.
Ibn Rushd	158 565 kr			
Kulturens Bildningsverksamhet	75 343 kr			
Medborgarskolan	520 005 kr			
NBV	1 074 685 kr			
Sensus	952 226 kr			
Studiefrämjandet	1 078 784 kr			
Studieförbundet Bilda	278 600 kr			
Studieförbundet Vuxenskolan	1 302 218 kr			
TOTALT	8 081 248 kr	8 259 035 kr	177 787 kr	

IDROTT	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
SISU	1 045 368 kr	1 068 366 kr	22 998 kr	
Smålands Idrottsförbund	1 836 345 kr	1 876 745 kr	40 400 kr	
TOTALT	2 881 713 kr	2 945 110 kr	63 398 kr	

ANDRA ORGANISATIONER	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
Det fria ordets hus	304 800 kr	411 506 kr	106 706 kr	Utökad grundfinansiering med 100 000 kr
Hembygdsförbundet i Kronoberg	55 074 kr	56 286 kr	1 212 kr	
Italienska palatset (föreningsbidrag)	84 652 kr	86 514 kr	1 862 kr	
Linnéateatern	176 238 kr	180 116 kr	3 877 kr	
Smålands konstarkiv	180 644 kr	184 618 kr	3 974 kr	
TOTALT	801 408 kr	919 039 kr	117 631 kr	

UNGDOMSORGANISATIONER	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
Dacke Scoutdistrikt				Fördelning till organisationerna sker delvis efter årsskiftet varför 2017 års fördelning ännu ej syns.
Equmenia Öst				Organisationer kan tillkomma.
Friluftsförbundet Region Öst				
IOGT-NTÖ:s Juniorförbund Kronoberg				Nivåer för 2018: (oförändrat från 2017)
KFUUK-KFUMs Smålandsregion				Grundbidrag: 10 000 kr per godkänd organisation
Kronoberg Blekinge Scoutdistrikt NSF				Ledarutbildningsbidrag: 200 kr/dag och deltagare
Kronobergs länsförbund av 4 H				Medlemsbidrag: (enl en regressiv tabell)
Kronobergs Vi Unga				Medlemsintervall: Relation; Bidrag/medlem
Riksförbundet Unga Musikanter,(RUM)Kronobergsdistriktet				250 eller färre; 1,0; 155 kr
Salt inom EFS i Sydöst-Sverige				251 - 500; 0,9; 139 kr
Svenska Kyrkans unga i Växjö stift				501 - 1000; 0,8; 124 kr
Sverok Jönköping-Kronoberg				1001 - 1500; 0,7; 108 kr
Unga örnar Kronoberg				1501 eller mer; 0,6; 93 kr
Ungdomens Nykterhetsförbund (UNF) Kronoberg				
TOTALT	1 445 000 kr	1 105 000 kr	- 340 000 kr	Överförs till stipendier och Berättarnätet Kronoberg

TOTALT UTANFÖR SAMVERKANSMODELLEN	13 209 369 kr	13 228 185 kr	18 816 kr	
-----------------------------------	---------------	---------------	-----------	--

DRIFTSTÖD TOTALT	51 055 272 kr	55 406 698 kr	4 351 426 kr	
------------------	---------------	---------------	--------------	--

REGIONALA UTVECKLINGSMEDEL (KULTUR)	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
Regionala utvecklingsmedel (kultur)	625 000 kr	625 000 kr	- kr	
Okonventionella arenor	200 000 kr	200 000 kr	- kr	300 000 av de 500 000 som markerats för 2018 går till Det fria ordets hus
Kultur i vården		1 000 000 kr	1 000 000 kr	Nytt uppdrag från Regionfullmäktige

UTVECKLINGSMEDEL TOTALT	825 000 kr	1 825 000 kr	1 000 000 kr	
-------------------------	------------	--------------	--------------	--

FÖRVALTNING (PERSONAL. ADMINISTRATION)	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
Förvaltning övergripande	2 211 795 kr	2 254 363 kr	42 568 kr	
Samordning av bild- och formområdet	322 986 kr	330 092 kr	7 106 kr	
Crowdculture	175 000 kr	175 000 kr	- kr	
Dialog och kommunikation inom kultursamverkansmodellen	150 000 kr	150 000 kr	- kr	
Kulturstipendier och priser	120 000 kr	260 000 kr	140 000 kr	Antal stipendier utökas från två till fem.

FÖRVALTNING TOTALT	2 979 781 kr	3 169 455 kr	189 674 kr	
--------------------	--------------	--------------	------------	--

PSYKIATRIHISTORISKA MUSEET	Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2017-2018	Kommentar
Psykiahistoriska museet	540 946 kr	552 847 kr	11 901 kr	

PSYKIATRIHISTORISKA TOTALT	540 946 kr	552 847 kr	11 901 kr	
----------------------------	------------	------------	-----------	--

TOTALBUDGET	55 400 999 kr	60 954 000 kr	5 553 001 kr	
-------------	---------------	---------------	--------------	--

Förhandlingsframställan till Kulturrådet inför 2018

8

17RK1514

Kulturnämnden

Förhandlingsframställan till Kulturrådet inför 2018

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

att godkänna förslag till förhandlingsframställan till Kulturrådet inför 2018, med reservation för redaktionella ändringar.

att skicka förhandlingsframställan tillsammans med förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 till Kulturrådet under första veckan i november 2017.

Sammanfattning

Kronobergs län ingår sedan 2012 i den statliga kultursamverkansmodellen.

Kulturnämnden ansvarar för fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med den statliga förordningen 2010:2012.

Kulturrådets styrelse tar årligen beslut om storleken på statsbidrag till respektive län, med utgångspunkt i de regionala kulturplanerna och de behov som beskrivs i dialogen mellan Kulturrådet och regionerna. Inför beslutet finns möjlighet för regionerna att inkomma med revideringar av sina regionala kulturplaner.

Kronobergs län har inte gjort årliga revideringar av den regionala kulturplanen, utan istället formulerat en förhandlingsframställan till Kulturrådet inför beslut om fördelning. 2017 resulterade Region Kronobergs förhandlingsframställan i en utökad fördelning av statsbidrag, utöver ordinarie uppräknings. Inför 2018 skickas förhandlingsframställan in tillsammans med förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020. Detta sker under första veckan i november. Region Kronoberg kompletterar med slutgiltig kulturplan efter beslut i regionfullmäktige 8 november.

Förhandlingsframställan till Kulturrådet baseras på förslag till regional kulturplan samt förslag till verksamhetsplan och budget för kulturnämnden 2018. Den beskriver prioriterade utvecklingsområden och ekonomiska förutsättningar inför 2018 samt behov av utökad fördelning av statsbidrag.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Beslutsunderlag – Förhandlingsframställan till Kulturrådet: Region Kronobergs prioriterade utvecklingsområden och ekonomiska förutsättningar inför 2018

Kulturrådet
Box 27215
102 53 Stockholm

Region Kronobergs prioriterade utvecklingsområden och ekonomiska förutsättningar inför 2018

Region Kronoberg beslutar den 8 november om sin tredje regionala kulturplan, inför perioden 2018-2020. I kulturplanen pekas fem utvecklingsområden ut.

Som framgår av planen är Region Kronobergs ambition att under kulturplaneperioden verka för en utökad fördelning av statsbidrag vad gäller två av dessa utvecklingsområden; muntligt berättande samt bild och form.

Med utgångspunkt i Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020 finns följande behov inför 2018 vad gäller utökad fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet:

- Utökad fördelning av statsbidrag för en starkare infrastruktur för bild och form – 330 000 kronor
- Utökad fördelning av statsbidrag för att bli en internationell arena för muntligt berättande – 500 000 kronor
- Löne- och prisuppräknings 2018 i samma nivå som Region Kronoberg (2,2 %) – 772 000 kronor

Totalt omfattar detta en ökning på 1 602 000 kronor i förhållande till 2017 års fördelning (35 090 000 kronor). Det innebär en fördelning av statsbidrag på 36 692 000 kronor till Kronobergs län 2018.

Erfarenheter från två kulturplaneperioder

Det här är den tredje regionala kulturplanen i Kronobergs län. Sedan den första kulturplanen har Region Kronoberg flyttat fram positionerna på flera områden. Utvecklingsarbetet har genomförts tillsammans med Kronobergs mångfald av aktörer på kulturområdet. Ett flertal av satsningarna har skett med stöd av Kulturrådet, både genom utvecklingsmedel och prioritering av Kronoberg i fördelningen av statsbidrag.

Den kulturpolitiska organisationen har stärkts, både internt inom Region Kronoberg och externt genom det sydsvenska samarbetet inom Regionsamverkan Sydsverige. Den regionala kulturbudgeten har utökats kontinuerligt och ett flertal regionala kultursatsningar har genomförts; ett större utbud av professionell dans, utveckling av bild- och formkonsten, ett unikt centrum för kulturarv, det fria ordet och den starka muntliga berättartraditionen, stärkt dialog och samverkan med det civila samhället och en god spridning av kultur i hela länet.

Region Kronobergs prioriterade utvecklingsområden inför 2018

Region Kronobergs kulturpolitiska vision är att Kronoberg ska erbjuda *ett kulturliv med bredd och spets*. Med spets avses konstnärlig förnyelse och fortsatt utveckling av Kronobergs unika styrkeområden. Bredd innebär att garantera en stabil kulturell infrastruktur som är angelägen, tillgänglig och inkluderande. I Kronoberg ska det finnas goda möjligheter för invånaren och besökaren att ta del av, och själv utöva, kultur. Det ska också finnas utrymme för det professionella och det egna skapandet att mötas. Nya initiativ, det oväntade och okonventionella, ska värnas.

Utöver den ordinarie verksamhet och utveckling som sker på varje konstområde, och som beskrivs i kulturplanen, har dialogerna inför den nya kulturplanen visat att det finns behov av att satsa extra på några utvecklingsområden. Region Kronoberg har valt ut fem av dessa:

- Ett enat Sydsverige skapar ett starkt kultursverige
- Kultur i hela Kronoberg
- En internationell arena för muntligt berättande
- Det fria ordet i Kronoberg
- En starkare infrastruktur för bild och form

Kulturplanen beskriver vilka de övergripande regionala målen är för varje utvecklingsområde samt vilka nationella kulturpolitiska mål de bidrar till att uppfylla. I kulturplanen ges exempel på vad som ska hända under perioden 2018-2020. Respektive utvecklingsområde konkretiseras i kulturnämndens verksamhetsplan för kommande år. Till verksamhetsplanen kopplas även mer detaljerade handlingsplaner.¹

Ekonomiska förutsättningar inför 2018

Sedan inträdet i kultursamverkansmodellen 2012 har den regionala kulturbudgeten utökats årligen, med i genomsnitt 2 460 000 kr kronor per år.²

Även Kulturrådet har sedan 2012 årligen utökat statsbidraget till regional kulturverksamhet i Kronoberg, med i genomsnitt 652 000 per år.³

¹ Se bilaga

² Summan inkluderar nya politiska satsningar, investeringar samt löne- och prisuppräknings till regionala kulturorganisationer i och utanför kultursamverkansmodellen

³ Summan inkluderar löne- och prisuppräknings till regionala kulturorganisationer i kultursamverkansmodellen samt en utökning av statsbidraget till satsningen på professionell dans. 2015 var ett undantagsår då en neddragning av statsbidraget gjordes och har här exkluderats i uträkningen.

Inför 2018 ökar Region Kronoberg sin samlade regionala finansiering till kulturområdet med 5 500 000 kronor. Nya medel tillförs i en satsning på kultur i vården (1 000 000 kronor) samt utveckling av en permanent migrationsutställning på Utvandrarnas hus, en av Kulturparken Smålands arenor (3 000 000 kronor). Utöver detta räknas kulturorganisationer i och utanför kultursamverkansmodellen upp med 2,2 %. För att stimulera genomförandet av prioriterade utvecklingsinsatser i den nya kulturplanen får flera kulturorganisationer dessutom ett förstärkt driftsanslag

För att stärka infrastrukturen för bild och form prioriteras en fortsatt finansiering av regional samordning (330 000 kronor). Berättarnätet Kronoberg tillförs ytterligare regionala medel (200 000 kronor) för arbetet med att Kronoberg ska bli en internationell arena för muntligt berättande. Region Kronoberg kommer under kulturplaneperioden att verka för en utökad fördelning av statsbidrag till länet vad gäller dessa två utvecklingsområden.

BEHOV AV UTÖKAD FÖRDELNING AV STATS BIDRAG INFÖR 2018

	Region Kronoberg	Kulturrådet
En starkare infrastruktur för bild och form	330 000	330 000
En internationell arena för muntligt berättande ⁴	701 000	500 000
Löne- och prisuppräknings 2018 (2,2 %)	1 100 000	772 000

Utöver ovan beskrivna satsningar och ordinarie löne- och prisuppräknings gör Region Kronoberg även några ytterligare ekonomiska prioriteringar inför 2018 för att stimulera genomförandet av den regionala kulturplanen. Musik i Syds driftsanslag förstärks (300 000 kronor) för att stärka möjligheterna att stötta nya initiativ som Smålandsoperan. Även driftanslaget för Det fria ordets hus förstärks (100 000 kronor). Dessutom utökas antalet stipendier för att ytterligare stärka förutsättningarna för professionella kulturskapare i Kronoberg.

Vad gäller statsbidraget så sker ingen omfördelning inför 2018. Om utökad fördelning av statsbidrag för bild och form uteblir kommer dock del av eventuell uppräknings av statsbidrag att användas i syfte att stärka infrastrukturen genom fortsatt regional samordning.

⁴ Berättarnätet Kronobergs verksamhet har även kommunal medfinansiering från främst Ljungby kommun, men även Alvesta och Älmhult. Totalt omfattar den kommunala finansieringen 837 000 kronor.

Med vänlig hälsning

Ragnar Lindberg (S)
Ordf. kulturnämnden

RosMarie Jönsson Neckö (S)
1:e vice ordf. kulturnämnden

Pernilla Sjöberg (M)
2:e vice ordf. kulturnämnden

Bilagor

1. Årlig uppdatering av grunduppgifter
2. Förslag till Regional kulturplan för Kronobergs län 2018-2020, slutgiltig utgåva skickas in efter beslut i regionfullmäktige 8 november (bilagan läggs till senare)
3. Kulturnämndens verksamhetsplan 2018 med handlingsplaner (bilagan läggs till senare)

ÅRLIG UPPDATERING AV GRUNDUPPGIFTER

Namn på sökande organisation	Region Kronoberg
Organisationsnummer	232100-0065
Adressuppgifter	Region Kronoberg, 351 88 Växjö
Kontaktperson och kontaktuppgifter	Jessica Linde, regional utvecklingssamordnare kultur Enheten för hållbar tillväxt, avdelningen för regional utveckling 0470-58 30 56, 070-966 14 81, jessica.linde@kronoberg.se
Kontonummer	Bankgiro 400-7514, plusgiro 39 33 56-1

Fördelningsprinciper för
statsbidrag till regional
kulturverksamhet inom
kultursamverkansmodellen
2018

9

17RK1515

Kulturnämnden

Fördelningsprinciper för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

att godkänna föreslagna fördelningsprinciper och hantering för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018

Sammanfattning

Kronobergs län ingår sedan 2012 i den statliga kultursamverkansmodellen. Kulturnämnden ansvarar för fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med den statliga förordningen 2010:2012.

I kulturnämndens reglemente står det att kulturnämnden ska fördela statsbidraget enligt regionstyrelsens anvisningar. Regionstyrelsen har beslutat om anvisningar som ska gälla för kulturnämndens fördelning (RS §176/2017).

Kulturrådet är samordnande myndighet på statlig nivå. Kulturrådets styrelse tar årligen beslut om storleken på statsbidrag till respektive län, med utgångspunkt i de regionala kulturplanerna och de behov som beskrivs i dialogen mellan Kulturrådet och regionerna. Kulturrådets beslut om statsbidrag fattas i slutet av januari för innevarande år och meddelas regionerna omgående.

Region Kronoberg betalar ut statsbidraget till berörda verksamheter kvartalsvis, i enlighet med ordinarie rutiner för utbetalning och enligt de fördelningsprinciper som kulturnämnden i förhand beslutat. Summan regleras i efterhand beroende på beslutet från Kulturrådet.

I beslutsunderlaget lämnas förslag på fördelningsprinciper för kulturnämndens fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018. Fördelningsprinciperna behöver bygga på en beredskap inför de olika beslut om fördelning av statsbidrag som Kulturrådet kan fatta. Fyra möjliga utfall sammanfattas i beslutsunderlaget, tillsammans med förslag på hantering för respektive utfall.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Beslutsunderlag – Fördelningsprinciper för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018
§176 RS Anvisningar inför fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen

Fördelningsprinciper för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018

Ärende

Kronobergs län ingår sedan 2012 i den statliga kultursamverkansmodellen. Kulturnämnden ansvarar för fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med den statliga förordningen 2010:2012.

I kulturnämndens reglemente står det att kulturnämnden ska fördela statsbidraget enligt regionstyrelsens anvisningar.

Regionstyrelsen har beslutat att nedanstående anvisningar ska gälla för kulturnämndens fördelning (RS §176/2017):

- fördelningen ska ske i enlighet med förordning 2010:2012 om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet,
- styrdokument för fördelningen ska vara den regionala kulturplanen för Kronobergs län,
- fördelningen ska ligga i linje med Region Kronobergs övriga styrdokument.

Regionstyrelsens anvisningar gäller från 2018 och tills vidare.

Genomförande

Kulturrådet är samordnande myndighet på statlig nivå. Kulturrådets styrelse tar årligen beslut om storleken på statsbidrag till respektive län, med utgångspunkt i de regionala kulturplanerna och de behov som beskrivs i dialogen med mellan Kulturrådet och regionerna. Kulturrådets beslut om statsbidrag fattas i slutet av januari för innevarande år och meddelas regionerna omgående.

Region Kronoberg betalar ut statsbidraget till berörda verksamheter kvartalsvis, i enlighet med ordinarie rutiner för utbetalning och enligt de fördelningsprinciper som kulturnämnden i förhand beslutat. Summan regleras i efterhand beroende på beslutet från Kulturrådet.

Nedanstående fördelningsprinciper föreslås gälla för kulturnämndens fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018:

- fördelningen ska följa regionstyrelsens anvisningar,
- som riktvärde används 2017 års fördelning till de kulturorganisationer som ingår i kultursamverkansmodellen (se tabell Driftsanslag och stödsystem kultur 2017 nedan),

- den del av statsbidraget som omfattas av särskilda villkor för kvalitetsförstärkande insatser på scenkonstområdet¹ ska utgå från Kulturrådets anvisningar,
- fördelning av eventuella övriga villkorade medel ska utgå från Kulturrådets anvisningar,
- statsbidrag fördelas inte till verksamhet som inte uppfyller delmålen i arbetet med förverkligandet av funktionshinderspolitikens mål.²

Utöver detta behöver fördelningsprinciperna bygga på en beredskap inför de olika beslut om fördelning av statsbidrag som Kulturrådet kan fatta. Fyra möjliga utfall sammanfattas nedan, tillsammans med förslag på hantering för respektive utfall.

Alternativ 1 – Kulturrådet beslutar om utökad fördelning av statsbidrag samt löne- och prisuppräknings i enlighet med Region Kronobergs förhandlingsframställan

Detta alternativ innebär en statlig medfinansiering av regionala utvecklingsinsatser som beskrivs i den årliga förhandlingsframställan som ställts till Kulturrådet.

Tidigare har Kulturrådet utökat fördelningen av statsbidrag, utöver löne- och prisuppräknings, till Kronoberg vid två tillfällen: 2012 för Cirkus i Glasriket och 2017 för satsningen på professionell dans på Regionteatern Blekinge Kronoberg. Det framgår av Kulturrådets årliga beslut vilken/vilka utvecklingsinsatser i förhandlingsframställan som eventuellt utökat statsbidrag riktar sig till.

Förslag på hantering, alternativ 1:

- fördelning av statsbidrag sker i enlighet med Region Kronobergs förhandlingsframställan till Kulturrådet,
- uppräknings av statsbidrag till kulturorganisationer i kultursamverkansmodellen sker utifrån den procentnivå som Kulturrådet anger.

Alternativ 2 – Kulturrådet beslutar om utökad fördelning i form av löne- och prisuppräknings

En princip som Kulturrådet hittills har använt är att statsbidraget räknas upp om region eller landsting gör motsvarande. Kulturrådets uppräknings brukar generellt ligga på en lägre nivå än Region Kronobergs.

¹ Medel som förväntas frigöras inom ramarna för kultursamverkansmodellen med anledning av det nya pensionsavtal på scenkonstområdet som trädde i kraft 1 januari 2015. 2017 var summan som villkorades av Kulturrådet för detta ändamål i Kronoberg totalt 1 231 000 kronor. Berörda verksamheter är Regionteatern Blekinge Kronoberg, Musik i Syd och Berättarnätet Kronoberg (med anledning av omfördelningen från Cirkus i Glasriket).

² Dvs handlingsplaner för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, tillgänglighetsanpassade webbplatser och e-tjänster samt undanröjande av så kallade enkelt avhjälpbara hinder i de publika lokaler som används. Från och med 2017 är det den regionala nivåns ansvar att säkerställa att statsbidrag inte lämnas till verksamheter som inte uppfyller detta.

Tidigare har Region Kronoberg räknat upp verksamheter i kultursamverkansmodellen utifrån den procentnivå som Kulturrådet angett. I år föreslås att del av eventuell uppräknings används för att skapa regionala handlingsmöjligheter i det fortsatta arbetet med genomförandet av den nya regionala kulturplanen, om alternativ 1 inte blir aktuellt.

Förslag på hantering, alternativ 2:

- del av löne- och prisuppräknings av statsbidraget används i syfte att stärka infrastrukturen på bild- och formområdet i Kronoberg genom fortsatt regional samordning,³
- uppräknings av statsbidrag till kulturorganisationer i kultursamverkansmodellen där huvudmannskapet delas (se administrativ uppdelning under tabell Driftsanslag och stödsystem kultur 2017 nedan) sker utifrån den procentnivå som Kulturrådet anger,
- resterande del används för löne- och prisuppräknings av statsbidrag till övriga kulturorganisationer i kultursamverkansmodellen.

Alternativ 3 – Kulturrådet beslutar om samma nivå på statsbidrag som 2017

Detta alternativ innebär att löne- och prisuppräknings av statsbidraget utblir helt, vilket dock inte bedöms som sannolikt. Om fördelningen av statsbidrag till Kronoberg inte utökas så begränsas det regionala handlingsutrymmet och möjligheterna att genomföra vissa av insatserna i den regionala kulturplanen.

En möjlighet vid detta alternativ är att söka projektmedel (regionala utvecklingsmedel) från Kulturrådet för utvecklingsinsatser. Förvaltningen har dock begränsade resurser att hantera detta. Goda möjligheter att verka gemensamt finns inom ramarna för Regionsamverkan Sydsvetige.

Ytterligare en möjlighet är omfördelning av befintligt statsbidrag. Omfördelning kan öka handlingsutrymmet för utvecklingsinsatser i enlighet med den regionala kulturplanen. Det behöver dock beskrivas i regional kulturplan och kommuniceras både till berörda kulturorganisationer och Kulturrådet i god tid. Det är också motiverat att föra dialog inom Regionsamverkan Sydsvetige kring eventuella samordningsvinster vid planerade organisationsförändringar som föranleder omfördelning av statsbidrag.

Förslag på hantering, alternativ 3:

- ingen uppräknings av statsbidraget sker till berörda verksamheter,
- eventuella gemensamma utvecklingsinsatser sker företrädesvis inom Regionsamverkan Sydsvetige.

³ Högst 330 000 kronor, vilket motsvarar den regionala finansieringen av bild- och formsamordningen.

Alternativ 4 – Kulturrådet beslutar om nedskärning av statsbidrag

2015 skedde en neddragning till regionerna i kultursamverkansmodellen. Att en nedskärning skulle ske inför 2018 bedöms dock inte som sannolikt då nya medel tillförts modellen.

Även vid detta alternativ skulle möjligheter som beskrivs under alternativ 3 blir aktuella för att kunna genomföra den regionala kulturplanen.

Förslag på hantering, alternativ 4:

- ärendet hanteras av kulturnämnden vid närmast kommande sammanträde och summan regleras i samband med kommande utbetalningar till kulturorganisationer i kultursamverkansmodellen.

Ekonomiska effekter/konsekvenser av förslaget

2017 års fördelning av statsbidrag till Kronobergs län omfattade totalt 35 090 000 kr. Jämfört med 2016 år fördelning utökade Kulturrådet statsbidraget med 1 390 000 kronor i syfte att stärka regionala kultursatsningar beskrivna i kulturplan och förhandlingsframställan. Kulturnämndens fördelning av 2017 års regionala medel och statsbidrag till regional kulturverksamhet beskrivs i tabellen längre ner.

I förslag till Region Kronobergs årliga förhandlingsframställan till Kulturrådet inför 2018 formuleras prioriterade utvecklingsområden och ekonomiska förutsättningar. Förhandlingsframställan utgår från den nya regionala kulturplan som ligger för beslut i regionfullmäktige i november. Vad gäller behov av utökad fördelning av statsbidrag till Kronoberg så handlar det om en ökning på 1 602 000 kronor i förhållande till 2017 års fördelning.

De olika alternativen med fördelningsprinciper som föreslås gälla för fördelningen av statsbidrag 2018 för med sig olika ekonomiska effekter och konsekvenser.

Alternativ 1 innebär att beskrivna utvecklingsinsatser i den regionala kulturplanen kan genomföras som planerat.

Alternativ 2 innebär att beskrivna utvecklingsinsatser i den regionala kulturplanen kan genomföras som planerat genom ett regionalt ansvarstagande för det påbörjade utvecklingsarbete kring en starkare infrastruktur för bild och form. Ett flertal utvecklingsinsatser pågår redan och det finns behov av långsiktighet för att möta förväntningar från det professionella kulturlivet, det civila samhället och länets kommuner.

Den ekonomiska konsekvensen vid alternativ 2 blir dock en lägre uppräknings av statsbidraget till vissa av kulturorganisationerna i kultursamverkansmodellen, vilket påverkar det regionala handlingsutrymmet och möjligheterna att nå vissa av målen i den regionala kulturplanen. Delvis kompenseras detta av att löne- och prisuppräknings av det regionala driftsanslaget är jämförelsevis hög. Ett sätt att undvika ett likadant förfarande inför 2019 är att initiera en dialog främst med Region Blekinge kring gemensam statlig finansiering av bild- och formutveckling. Interregionala samarbeten är en statlig prioritering och samarbete inom

Regionsamverkan Sydsverige kan förbättra möjligheterna till utökad fördelning av statsbidrag framöver.

Alternativ 3 och 4 innebär att möjligheterna att uppnå målsättningarna i den regionala kulturplanen begränsas. Alternativ 3 och 4 påverkar också, i olika utsträckning, kulturorganisationernas möjligheter att genomföra sina uppdrag.

Förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

att godkänna föreslagna fördelningsprinciper och hantering för statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 2018

DRIFTSANSLAG OCH STÖDSYSTEM KULTUR 2017

	Regionala medel	Statliga medel via kultursamverkansmodellen	Totalt
Kulturparken Småland AB (inkl. Kronobergsarkivet)	10 908 079	6 938 384	17 846 463
Stiftelsen Musik i Kronoberg (inkl. Musik i Syd AB, Musica Vitae AB och Smålands musikarkiv)	8 731 793	13 749 242	22 481 035
AB Regionteatern Blekinge Kronoberg	11 627 433	13 136 889	24 764 322
Dans i Sydost	231 032	adm. via Blekinge	231 032
Sven och Ann Margret Ljungbergs stiftelse	1 278 076	105 769	1 383 845
Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg	2 792 780	adm. via Blekinge	2 792 780
Hemslöjden i Kronobergs län	804 839	649 501	1 454 340
Reaktor Sydost	985 352	adm. via Kalmar	985 352
Riksteatern Kronoberg	324 347	300 759	625 106
Berättarnätet Kronoberg	490 074	209 456	699 530
Italienska Palatset	84 652		84 652
Kronobergs läns Hembygdsförbund	55 074		55 074
Linneateatern	176 238		176 238
Smålands konstarkiv	180 644		180 644
Smålands Idrottsförbund	1 836 345		1 836 345
SISU	1 045 368		1 045 368
Studieförbund	8 081 249		8 081 249
Ungdomsorganisationer	1 445 000		1 445 000
Övriga regionala stödsystem kultur			
Utvecklingsmedel	825 000		825 000
Crowdculture	175 000		175 000
Priser och stipendier	120 000		120 000
Totalt	55 805 915	35 090 000	90 895 915

För de kulturorganisationer i kultursamverkansmodellen där det regionala huvudmannaskapet delas har följande administrativa uppdelning kring hantering av statsbidraget gjorts mellan huvudmännen:

- Regionteatern Blekinge Kronoberg: Region Kronoberg

- Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg och Dans i Sydost (Region Blekinge)
- Reaktor Sydost: Landstinget i Kalmar län

§ 176. Anvisningar inför fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen 17RK1515

Beslut

Regionstyrelsen beslutar

att uppdra åt kulturnämnden att fördela statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med regionstyrelsens anvisningar.

Sammanfattning

Kronobergs län ingår sedan 2012 i den statliga kultursamverkansmodellen. I Region Kronoberg är det kulturnämnden som ansvarar för administration och fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med den statliga förordningen 2010:2012. Av reglementet för kulturnämnden framgår att statsbidraget ska fördelas i enlighet med regionstyrelsens anvisningar. Anvisningarna som beskrivs i beslutsunderlaget föreslås gälla från 2018 och tills vidare.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår regionstyrelsen besluta

att uppdra åt kulturnämnden att fördela statsbidrag till regional kulturverksamhet i enlighet med regionstyrelsens anvisningar.

Expedieras till

Kulturnämnden

Beslutsunderlag

- §242 RSAU *Anvisningar inför fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen*
- Förslag till beslut - *Anvisningar inför fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen*
- *Anvisningar inför fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen, tjänsteskrivelse*

Paragrafen är justerad

Kulturpriser och stipendier 2017

10

17RK61

Kulturnämnden

Kulturutmärkelser och stipendier 2017

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

- att** utnämna NN till årets kulturpristagare
- att** utnämna NN till årets kreativa entreprenör inom kulturområdet
- att** utnämna NN till årets bubblare
- att** utnämna NN till mottagare av årets arbetsstipendium
- att** utnämna NN till mottagare av årets ungdomsstipendium

(Namn presenteras vid kulturnämndens sammanträde)

- att** bjuda in expertgrupp för stipendierna och kulturprisgrupp till prisutdelningen

Sammanfattning

Region Kronobergs årliga utdelning av kulturpriser och stipendier syftar till att främja den kulturella infrastrukturen i länet. Kulturpriser och stipendier tar sin utgångspunkt i Regional kulturplan för Kronobergs län 2015 - 2017. Förslag till kulturstipendiater och kulturpristagare tas fram av en expertgrupp för stipendierna och en kulturprisgrupp. Priserna delas ut vid regionfullmäktiges sista sammanträde.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Kulturpriser och kulturstipendier i Kronobergs län 2015-2017

Kulturnämnden

Kulturpriser och kulturstipendier i Kronobergs län 2015-2017

Beslutad av Kulturnämnden § 23/2015

Övergripande mål med utmärkelserna

Kronobergs län ska erbjuda ett innovativt kulturklimat med bredd och spets.

Regional kulturplan för Kronobergs län 2015-2017 är det styrdokument som anger riktningen för Region Kronobergs utvecklingsarbete inom kulturområdet.

Ur ett medborgarperspektiv innebär utvecklingsarbetet att:

- Du ska ha möjlighet att uppleva ett kulturutbud av hög kvalitet som speglar samhället utifrån en mångfald av uttryck
- Du ska få ökad tillgång till mötesplatser och kulturutbud
- Du ska få stöd att utveckla eget skapande och möjlighet att dela med dig av kunskap och idéer, samskapa och arrangera kultur med andra
- Kan du själv inte ta dig till kulturen så ska kulturen komma till dig
- Du ska få ökade möjligheter att påverka förändringar av det offentliga rummet
- Du som är professionell kulturskapare ska få bättre förutsättningar att verka i länet

Under 2015-2017 präglas utvecklingsarbetet av tre prioriteringar:

- Stärka förutsättningarna för kulturens egenvärde och konstnärlig förnyelse
- Utveckla publikarbete och förutsättningar för deltagarkultur
- Öka samhandling mellan politikområden

Region Kronobergs årliga utdelning av kulturpriser och kulturstipendier tar sin utgångspunkt i medborgarperspektiven och prioriteringarna.

Den totala summan för kulturpriser och kulturstipendier uppgår årligen till 135 000 kr, varav 35 000 kr går till omkostnader i form av annonsering, juryexpertis, blomsterinköp, diplom mm.

Kulturstipendium

Region Kronoberg delar årligen ut två kulturstipendier. Ett arbetsstipendium om 60 000 kronor samt ett ungdomsstipendium om 20 000 kronor. Stipendierna delas ut vid Regionfullmäktiges sista sammanträde för året.

Arbetsstipendiet ska stödja och uppmuntra förtjänstfull verksamhet inom skilda konstnärliga områden såsom litteratur, musik, sång, bildkonst, teater, dans, film, fotokonst, digitala medier och andra jämställda områden.

Sökande till arbetsstipendium ska bo eller verka i länet alternativt ha annan form av anknytning till länet. Stipendiet kan utdelas till person eller grupp.

Sökande till ungdomsstipendium ska bo i länet och vara högst 25 år gammal. Stipendiet kan utdelas till person eller grupp. Även unga arrangörer kan söka.

Rutiner och urvalsförfarande stipendier

Kulturstipendium annonseras i den lokala dagspressen och sökes via ansökan eller nominering till Region Kronoberg. Arbetsprover ska bifogas ansökan.

Kulturkansliet tillsätter experter inom respektive kulturområde vars uppgift är att bedöma ansökningarna. Vid ett gemensamt möte mellan experterna för de fram de kandidater de anser är lämpliga stipendiater. Samtalet utgår från grunder för prioritering där bland annat konstnärlig färdighet, verksamhet i länet, kulturområde och kön behandlas.

Förslag till stipendiater presenteras för kulturnämnden för beslut.

Kulturpris

Kulturpristagare utses av Region Kronobergs kulturnämnd och delas årligen ut vid regionfullmäktiges sista sammanträde.

Region Kronobergs kulturpris ska hedra personer som genom sin verksamhet gjort en förtjänstfull kulturell insats i Kronobergs län. Priset består av ett konstverk eller konsthantverk som pristagaren själv får välja, till ett värde av 10 000 kr.

Kreativ entreprenör inom kulturområdet

Kreativ entreprenör beslutas av Region Kronobergs kulturnämnd och delas årligen ut vid Innovationsdagen.

Kreativ entreprenör delas ut till en entreprenör som på ett betydelsefullt sätt bidragit till att skapa ett kreativt klimat och främjat kreativa mötesplatser i Kronobergs län. Det kan t.ex. gälla restauranger, kaféer, företag, ideella organisationer eller andra aktörer. Priset består av ett konstverk eller konsthantverk som pristagaren själv får välja till ett värde av 10 000 kr.

Bubblare

Pristagare till Bubblare beslutas av Region Kronobergs kulturnämnd och delas årligen ut vid regionfullmäktiges sista sammanträde för året. Bubblare ska gå till en aktör som just inlett en spännande utveckling, gärna med fokus på sektoröverskridande samarbete. Priset är ett vandringspris bestående av ett glaskonstverk från Transjö Hytta i Kosta.

Rutiner och urvalsförfarande utmärkelser

En kulturprisgrupp utsedd av Region Kronobergs kulturnämnd tar fram förslag till pristagare för Kulturpris, Kreativ entreprenör och Bubblare. Vid sammansättning av prisgruppen tas hänsyn till kännedom om länet och olika delar av kulturlivet, liksom en jämn fördelning mellan könen samt spridning mellan olika kulturområden.

När pristagare föreslås skall prisgruppen särskilt beakta; spridning i länet, kön och kulturområde, i den ordningen.

Region Kronoberg efterlyser inför kulturprisgruppens möte förslag från kommunernas tjänstepersoner med ansvar för kultur. För Kreativ entreprenör efterfrågas även förslag från kommunernas tjänstemän med ansvar för näringslivsfrågor.

Prisgruppens förslag presenteras för kulturnämnden som tar beslut.

Konstprogram nya vuxenpsykiatrin

11

17RK1299

Kulturnämnden

Konstprogram nya vuxenpsykiatri

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

Att godkänna förslag till reviderat konstprogram nya vuxenpsykiatri.

Sammanfattning

Region Kronobergs inköp av konstnärlig gestaltning styrs av *Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg* § 80/2016 samt av *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg*.

Vid upphandling av konstnärlig gestaltning tar kulturnämnden beslut om ett övergripande konstprogram. Konstprogrammet för nya vuxenpsykiatri fastställdes i juni 2017. Med anledning av behovet av så kallad lös konst till Nya vuxenpsykiatri och Habiliteringen samt den diskussion som varit gällande utbildningsnivå hos professionella konstnärer föreslås vissa förändringar i konstprogrammet.

Förändringarna är markerade i gult och innebär bland annat reviderade krav på de konstnärer som lämnar anbud i kommande upphandling. Förändringarna gör att det är möjligt för konstnärer som inte har konsthögskoleutbildning att delta i upphandlingen. Ett annat förslag är att anbuden hanteras i två led, där konstkonsulten gör en första gallring av anbuden. Anbuden hanteras sedan av juryn. Detta förslag är ett avsteg från Riktlinjen för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg. Riktlinjen fastslår att två personer med konstkompetens ska göra konstnärliga bedömningar.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Förslag till reviderat konstprogram nya vuxenpsykiatri
Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg
Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg

Konstprogram Ny Vuxenpsykiatri Sigfridsområdet och Habilitering Kronobergs län

Av Åsa-Viktoria Wihlborg, ArtPlattform

”Lugn, fridfullhet, trygghet, harmoni och balans samt värme och kärlek”

Bild av Liljewall arkitekter

Konstprogrammet fungerar som ett stöd och styrdokument för hur den konstnärliga gestaltningen i Vuxenpsykiatri Sigfridsområdet, Växjö, Kronobergs region ska hanteras. I konstprogrammet finns även konkreta förslag på placering av konsten och kriterier för respektive uppdrag.

Innehåll:

Introduktion

I

Bakgrund

Bärande idé: Ny Vuxenpsykiatri Sigfridsområdet

Befintlig konst i Sigfridsområdet

Befintlig konst på Vuxenpsykiatri i Sigfridsområdet

Övergripande Mål

Trygghet och säkerhet

II

Konsten i Ny Vuxenpsykiatri Sigfridsområdet

Inledning

Grundläggande idé

Behandlingar

Utmaningar

Brukare och representanter från verksamheten

Konstpedagogik

Studie över lämpliga platser för konst

Budget

Process

Organisation

Tidsplan

III (Upphandling av konstnärer omgång 1)

Kriterier

Behörighet

Beslutsprocess

Jury

III (Upphandling av konstnärer omgång 2)

Kriterier

Behörighet

Beslutsprocess

Jury

Introduktion:

Regionstyrelsen har beslutat att satsa 435 miljoner kronor på en helt ny byggnad för vuxenpsykiatri på Sigfridsområdet. En ny byggnad för äldre-, psykos, beroende- och allmänpsykiatri samt psykiatrisk akutmottagning ska stå klar på Sigfridsområdet 2018 och kunna tas i bruk under 2019. På över 12 000 kvadratmeter kommer flertalet psykiatriska mottagningar och avdelningar att finnas samlade.

Regionens nuvarande lokaler är gamla och slitna. De byggdes i början av 70-talet och inte anpassade till den vård vi vill kunna erbjuda våra patienter idag och i framtiden. Nuvarande lokaler erbjuder inte heller en bra arbetsmiljö.

I

Bakgrund:

Den nya psykiatribyggnaden är belägen på Sigfridsområdet, vilket har en lång historia som sjukhusområde och där en del av de äldre byggnaderna är byggnadsminnesförklarade. Idag fungerar området som ett populärt rekreationsområde intill sjön Trummen, med en motionsslinga som binder samman området med Växjö centrum och Växjö universitetsområde. Längs med sjön i söder finns ytor för sport-, bad-, och fritidsaktiviteter, och i norr har området en lugnare parkkaraktär. Tillsammans tillgodoser området de olika behov som både allmänheten och verksamheterna har för utevistelse.

Bärande idé: Ny Vuxenpsykiatri Sigfridsområdet

Gestaltungsarbetet har utgått från idén om att förena en läkande och säker miljö med en tekniskt väl fungerande byggnad. Grunden är en robust och enkel byggnadsvolym som får spännande karaktär genom ett organiskt formspråk och välvda fasader. Huskroppen breder ut sig likt en fjäril i det småländska landskapet och skapar ett mjukt och varmt uttryck. Gestaltningssidén om en fjäril i det småländska landskapet, ger visionen om byggnadens mjuka och eleganta framtoning med egen identitet, samtidigt som byggnaden smälter in i omgivningen med neutrala kulörer och naturliga material, vilket är material som stödjer den läkande processen.

Befintlig konst i området:

Gyrokompassen av Gunilla Bandolin. 2013.

Placering: Vid sjön Trummen på Sigfridsområdet.

Befintlig konst på Vuxenpsykiatri i Sigfridsområdet:

Fyra kristallpelare av Sven Palmqvist får ny placering i konferensområdet på Nya vuxenpsykiatri i Sigfridsområdet

En enkät kommer att skickas ut hösten 2017 till verksamheten där personalen uppmanas att svara på ett antal frågor om den befintliga konsten. Vi kommer tillsammans med verksamheten utveckla strategi för detta samt formulera innehållet i enkäten. Under våren-sommaren 2018 utförs en inventering av de verk som behöver renoveras inför omhängning.

Övergripande mål:

Gestalta en läkande miljö och ett övergripande formspråk som är tydligt såväl in- och utvändigt.

Gestaltningen ska bidra till att byggnaden känns välkomnande och signalerar förtroende, trygghet och omsorg, samt ha god orienterbarhet.

Byggnaden ska utformas så att det passar in i Sigfridsområdet, där hänsyn tas till de övriga sjukhusbyggnaderna samt till kringliggande natur och rekreationsområde.

Material och utformning ska vara hållbart över tid och bidra till att byggnaden ska uppnå Miljöbyggnad Silver.

Trygghet och säkerhet:

Tillgänglighetsaspekterna och säkerheten har i detta projekt beaktats redan i ett tidigt skede för att skapa en byggnad som är fullt tillgänglig och trygg för patienter, personal och besökare. I den nya byggnaden ska tillgänglighet och säkerhet vara en del av gestaltningen och integreras i byggnaden på ett naturligt sätt. Lokalerna ska vara överblickbara och funktionella. Kontrastverkan, ledstråk, arbetshöjder osv. ska vara en del av detaljprojekteringen så att alla delar kopplas samman. Materialens naturliga egenskaper ska användas för att skapa taktila stråk och kontraster. Färgsättningskonceptet ska bidra till att kontrastverkan blir en del av gestaltsidén. Även den konstnärliga utsmyckningen kan vara en del av utformningen av kontrastmarkeringar. God ljusmiljö är en annan viktig del av tillgänglighet. Rätt belysningsplanering inom psykiatri ökar patienters och personalens välbefinnande och sinnesstämning samt byggnadens orienterbarhet och säkerhet.

II

Konsten i Ny Vuxenpsykiatri Sigfridsområdet:

”Sveriges bästa” är målet med den nya vuxenpsykiatri på Sigfridsområdet och med det vill man uppfattas som Sveriges mest framstående psykiatrimottagning. För att uppnå detta mål är det viktigt att den höga ambitionen även återspeglas i konsten likväl som i arkitekturen. Enligt en rapport om konst i vårdmiljö av Annika Wik (Konsten att vara specifik om konsten i vården) framkommer det att konsten bidrar med att skapa en varmare och mer human miljö, ett komplement till det medicinska och kliniska perspektivet samt en distraktion från varför man vistas där. En välvårdad miljö överlag bidrar till att besökande känner sig värdefulla och respekterade.

Inledning:

Den 28 december 2016 fastställdes att man i Kronobergs län avsätter 1% av bygginvesteringar som överstiger 20 miljoner kronor i lokaler för verksamhet eller personal till konstnärlig gestaltning.

Ny Vuxenpsykiatri i Sigfridsområdet kommer att besökas av människor med behov av akut hjälp, de som söker upp vård, följer med alternativt besöker anhöriga samt de som arbetar i området. För många kan det medföra stress och oro och därför är det extra viktigt att lära sig och förstå platsen, det som kommer att ske här och vilken stämning vi vill förmedla med hjälp av konsten. Konsten innehar förmågan att tillför platsen en etisk och existentiell dimension och står på så sätt fri från kravet att tillgodose omedelbara bruksfunktioner vilket utgår från övertygelsen om att konsten inverkar positivt på vår upplevelse av att vara där.

Idé: Ny Vuxenpsykiatri Sigfridsområdet

Ledord för den konstnärliga utsmyckningen för vuxenpsykiatri är lugn, fridfullhet, trygghet, harmoni och balans samt värme och kärlek. Vuxenpsykiatriens konstnärliga utsmyckning bör integrera fler sinnen än bara synen. Användbar och interaktiv konst är mycket omtyckt och kan aktivera sinnen som hörsel och känsel. Till exempel kan det vara konst som använder taktila material med olika struktur eller ljud från naturen som ger en rogivande effekt, exempelvis porlande vatten.

Mål:

I arbetet med konsten i Sigfridsområdet följer vi den målsättningen med den konstnärliga gestaltningen i Region Kronoberg som lyder:

Att konsten ska bidra till estetiska upplevelser som stimulerar visuellt och intellektuellt.

Arbetet med den konstnärliga gestaltningen ska stärka förutsättningarna för professionella kulturskapare och möjliggöra för konstnärer att representeras i offentliga miljöer genom inköp och uppdrag. Konsten ska vara av hög konstnärlig kvalitet, skapad av nu verksamma, professionella konstnärer och inköpen ska eftersträva en spridning av tekniker, material och uttryckssätt. Regional anknytning, jämställdhet och mångfald ska beaktas för att skapa en god balans. Ett övergripande krav på den konstnärliga gestaltningen är att verket enligt professionell bedömning är väl utfört, både tekniskt och innehållsmässigt. Ur Plan för Konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg 2016-12-28

Behandlingar

Öppenvård

Akutmottagning

Akutavdelning

Psykosavdelning

Äldreavdelning

Allmänavdelning

BUP

Utmaningar:

Att ta hänsyn och förhålla sig till patienter med olika psykologiska förutsättningar. Förhålla sig till skalan. Relatera till arkitekturen och verksamhetens olika funktioner.

Brukare och representanter från verksamheten:

Konsten ska vara en del i uppgiften att få besökande att känna hopp, ej framstå för mörk och inge känslor av obehag. Ta hänsyn till olika diagnoser och hur de ter sig. Såsom patienter som ej kan passera ett område med ett alltför häftigt informationsflöde. Under en workshop med verksamheten, patientföreningarna *Attention* samt Anders Elfström, Sjukhuspastor och Hanna Stark, Sjukhuspräst på Sigfridsområdet framkom att brukare önskar taktill konst. Konst för beröring men utan alltför intensiva uttryck då patienter lätt kan "fastna". Konst som går att nyttja i arbetet med patienter. Konst som har en lugnande effekt och ej kräver alltför mycket förklaring. Konst som distraherar från orsaken till vistelse i sjukhusmiljö. Konst som sitter fast ej kan brukas som tillhygge allt vid självska debeteende. Gärna konst som går att "ta fram och dölja" vid akutingång och intilliggande väntrum. I Andaktsrummet finns en idé om att arbeta med en kompass så att besökare med olika trosuppfattning kan orientera sig i förhållande till omvärlden.

Konstpedagogik:

Det pedagogiska arbetet med konsten i Nya Vuxenpsykiatri i Sigfridsområdet är en angelägen fråga då vi arbetar med en känslig miljö där brukare med olika psykiska funktionshinder vistas. Personal som dagligen arbetar i miljön och anhöriga som besöker platsen. I anslutning till skissarbetet under hösten kommer vi att ta kontakt med konstpedagog som kan vara av intresse för att utveckla ett pedagogiskt program och pedagogiska aktiviteter. Både under byggprocessen och i förmedlingen av konsten efter att Nya Vuxenpsykiatri står klar. En tyngdpunkt i den pedagogiska ingången är involvera brukare och verksamheten i den konstnärliga processen. Vi ser även möjligheten till ett vidare samarbete inom ramen *Kultur i vården*.

Studie över lämpliga platser för konst:

PLAN 1

Huvudentré PLAN 1

Placering av skulptur

Material: brons, aluminium, sten, betong.

Andaktsrum PLAN 1:

Väggbaserat konstverk

Material. Trä, textil, glas, brons, aluminium.

Ljuskå PLAN 1:

Skulptur

Material: brons, aluminium, ljus, glas, sten, betong

Hissområde PLAN 1:

Integrerat verk i befintlig gipsskiva.

Material: Trä, textil, brons, kakel, glas, klinker, mosaik, väggmålning, ljus

Raviner 1-2 PLAN 1

Skulptur alt väggbaserat verk

Material: keramik, glas, ljus, brons

Konferensområde: PLAN 1

Omplacering av befintligt konstverk av Sven Palmquist, 1980.

Material: Glas, sten, betong, marmor

PLAN 2

Ljuskäddor PLAN 2

Skulptur

Material: brons, aluminium, ljus, glas, sten, betong

Hissområde PLAN 2

Integrerat verk i befintlig gipsskiva.

Material: Trä, textil, brons, kakel, glas, klinker, mosaik, väggmålning, ljus

Akutentré PLAN 2

Skulptur

Material: Brons, aluminium, glas, integrerad väggmålning i entrépartier

Upphållsrum 1-2 PLAN 2

Screentryckta befintliga akustikskivor mot vägg

Ljuskäddor PLAN 3

Förankring av hängande verk i bjälklag alt liknande som tål tyngre vikter upp till 1 ton

Förankring i pelare

Framdragen el för belysning alt integrerad el i konstverket. (Exempel konstverk bestående av LED belysning).

PLAN 3

Hissområde PLAN 3

Integrerat verk i befintlig gipsskiva. Ex görs en ursparing så att verket kan placeras på väggen och ligga i liv med gipsskivan.

Material: Trä, textil, brons, kakel, glas, klinker, mosaik, väggmålning, ljus

Upphandling av konstnärer:

Arbetet med upphandling sker i två omgångar för att vi på så sätt ska nå ut till ett bredare antal konstutövare och fånga upp de konstnärskap som efterfrågas för respektive plats. I första upphandlingen upphandlas konstnärer till Entréer i Nya Vuxenpsykiatri och Habilitering samt, hissområdet i 3 plan och ljusgården. I andra upphandlingen upphandlas konstnärer till Andaktsrum, Personalrum, Akutentré och Raviner.

Arbetsprocess:

Konstkonsult skriver ett övergripande konstprogram som ska fungera som ett stöd och styrdokument för hur den konstnärliga gestaltningen i Ny Vuxenpsykiatri i Sigfridsområdet konkret ska hanteras i utvecklingen av sjukhusmiljön.

Konstprogrammet grundas på gestaltningsprogrammet samt möten med berörda aktörer i projektet.

Ett utkast av konstprogrammet presenteras för arkitekt och fastighetskontoret och justeras/förtydligas vid behov.

Konstkonsult presenterar konstprogrammet för presidiet/kulturnämnden.

Skissuppgiften utlyses via upphandlingsverktyget Konstpool.se.

Annonsering sker i via Konstpool, Tendsign, lokal press samt via KRO och facebooksidor.

En egen hemsida läggs ut med relevant information till utlysningen. Exempel
Konstkonsult förser kommunikatör med all redaktionell text och relevanta dokument.

Organisation:

Martin Giraud, arbetsledare. (Tomas Kristoffersson maj-augusti 2017)Kronobergs Län
Thomas Carlsson planeringssekreterare inom vuxenpsykiatri och verksamhetens
representant i projektet. Kronobergs län

Ulla-Stina Hvarfvén Schelin arkitekt MSA. Liliewalls Arkitekter
Peter Rung arkitekt MSA. Liliewalls Arkitekter

Thomas Franzén, konsthandläggare Kronobergs län
Åsa-Viktoria Wihlborg, konstkonsult ArtPlattform för Kronobergs län

Upphandlare
Upphandlingschef
Kommunikatör
Presidiet, politiska representanter:
RosMarie Jönsson (S)
Pernilla Sjöberg (M)
Ragnar Lindberg (S)

Preliminär tidsplan

januari 2017

- Startmöte
- Möte med projektgruppen för Vuxenpsykiatri

februari 2017

- Möten med nyckelpersoner i projektet (arkitekt, fastighetskontoret, verksamheten) lämpliga platser för konst utses inför upphandling av entreprenör deadline 1 mars 2017
- Konstprogram utformas

mars 2017

- Arbetet med konstprogrammet fortsätter
- Presentation av programmet för presidiet

april-maj 2017

- Utforma upphandlingen omgång 1, Entréer i Nya Vuxenpsykiatrin, Habilitering samt Hissområde 3 våningsplan och Ljussgård.

juni-september 2017

- Utlysning av 7 skissupdrag via Konstpool

september 2017

- Juryarbete
- Beslut om skissande konstnärer fattas av jury.
- Startmöte med fastighet och konstnärer inför skissfas.
- Konstprogrammet uppdateras angående utlysning omgång 2, Andaktsrum, Raviner, Personalrum och Akutentré.
- Beslut om uppdaterat konstprogram fattas i kulturnämnd.

september-december 2017

- Skissfasen sker parallellt med projektering av Nya Vuxenpsykiatrin.
- 1-2 workshops mellan verksamhet, brukare och konstnärer produceras i samarbete med konstpedagog.

oktober 2017

- Utlysning via Konstpool av uppdrag i omgång 2.
- Enkät gällande befintlig löskonst på Vuxenpsykiatri och BUP går ut till personalen.

januari 2018

- Beslut om konstnärer som tilldelas uppdraget att producera sina skissförslag i omgång 1.
- Produktionsstart av konstverk i omgång 1.
- Juryarbete omgång 2.

januari-juni 2018

- Inventering av befintlig löskonst som ska renoveras och flyttas med till Nya Vuxenpsykiatri.
- Vi ser över möjligheten till ett vidare samarbete inom ramen *Kultur i vården* med start 2018.

Januari 2018 - våren 2019

- produktion

III (Upphandling av konstnärer omgång 1)

Upphandlande myndighet

Region Kronoberg

Upphandlingsform

Upphandling enligt LOU med Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU), med gällande ändringar och tillägg.

Annonser / Publicering

Inbjudan om deltagande i upphandling har offentliggjorts och publicerats i allmänt tillgänglig databas, Tendsign, fackpress samt på kommunens hemsida.

Sekretess:

Under tiden för upphandlingen och till dess tilldelningsbeslut fattats råder full sekretess. När upphandlingen är slutförd blir samtliga handlingar offentliga om det inte finns anledning att sekretessbelägga delar av ansökan enligt offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400). Sekretessprövning kan inte göras i förväg och garantier om sekretess kan därför inte lämnas. Önskar konstnär sekretessbelägga uppgifter i sin ansökan, ska det klart framgå vilka uppgifter och vilken skada den skulle lida om uppgifterna röjs, samt vad i sekretesslagen som åberopas.

Kriterier:

1. Konstnärlig intention i förhållande till konstprogrammet, projektets utmaningar, förutsättningar och mål.
2. Ha möjlighet att nå verkshöjd gällande nyskapande förmåga, individualitet och självständighet.
3. Erfarenhet och samarbetsförmåga.
4. Teknisk materialkunskap i relation till projektet samt ur ett förvaltnings hållbarhetsperspektiv.

Kvalificeringskrav:

Behörighet att ansöka gäller konstnärligt verksamma konstnärer med genomgången konsthögskola och dokumenterad konstnärlig yrkesverksamhet av relevant inriktning och kvalitet som:

- har erfarenhet av att arbeta med konst i offentlig miljö
- vid uppdrag ska du vara registrerad för F-skatt
- inte vara föremål för konkursansökan eller vara dömd för brott avseende yrkesutövningen
- kunna delta i processen samt leverera enligt de tidsramar som är fastslagna
- uppdraget ska levereras i tid och hålla given budgetram
- teknisk beskrivning och skötselanvisning ska levereras
- uppvisande av väl genomfört skissmaterial utifrån kriterier och ev. tidigare referensmaterial.

Beslutsprocess:

1, Konstkonsult (jurymedlem) genomför en första poängsättning som grundar sig på behörighet, teknisk kunskap, erfarenhet och konstnärlig verkshöjd (detta gäller om inkomna intresseanmälningar överstiger 15 st)

2, Konsthandläggare bjuds in till andra poängsättningen.

Juryn sammanträder och poängsättning sker gemensamt i samband med mötet.

Vid juryns sammanträde bjuds presidiet in som medhörare (har ej beslutsrätt).

3, De anbudsgivare som har kvalificerat sig i första bedömningsomgången får uppdrag gällande skissuppdrag. Avtal tecknas med de som får skissuppdrag.

4, Skissande konstnärer presenterar sina förslag för jury och presidiet
juryn utser de förslag som går vidare till produktion

5, Tilldelningsbeslut fattas av upphandlinschef. Slutliga avtal tecknas efter 10 dagar om det rör sig om upphandling över 538 tkr.

Jury:

Konsthandläggare Kronobergs län
Konstkonsult Kronobergs län
Representant från Liliewalls Arkitekter
Avdelningschef, Kulturparken Småland
Konsthallschef, Kalmar konsthall
Representant från verksamheten

Presidiet: politiska representanter

RosMarie Jönsson (S)
Pernilla Sjöberg (M)
Ragnar Lindberg (S)

III (Upphandling av konstnärer omgång 2)**Upphandlande myndighet**

Region Kronoberg

Upphandlingsform

Upphandling enligt LOU med Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU), med gällande ändringar och tillägg.

Annonser / Publicering

Inbjudan om deltagande i upphandling har offentliggjorts och publicerats i allmänt tillgänglig databas, Tendsign, fackpress samt på regionens hemsida.

Sekretess:

Under tiden för upphandlingen och till dess tilldelningsbeslut fattats råder full sekretess. När upphandlingen är slutförd blir samtliga handlingar offentliga om det inte finns anledning att sekretessbelägga delar av ansökan enligt offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400). Sekretessprövning kan inte göras i förväg och garantier om sekretess kan därför inte lämnas. Önskar konstnär sekretessbelägga uppgifter i sin ansökan, ska det klart framgå vilka uppgifter och vilken skada den skulle lida om uppgifterna röjs, samt vad i sekretesslagen som åberopas.

Kriterier:

1. Konstnärlig intention i förhållande till konstprogrammet, projektets utmaningar, förutsättningar och mål.
2. Ha möjlighet att nå verkshöjd gällande nyskapande förmåga, individualitet och självständighet.
3. Erfarenhet och samarbetsförmåga.
4. Teknisk materialkunskap i relation till projektet samt ur ett förvaltnings hållbarhetsperspektiv.

Behörighet:

Professionell konstnär med dokumenterad konstnärlig yrkesverksamhet inklusive solo- och gruppställningar på gallerier och institutioner.

Kvalificeringskrav:

- vid uppdrag ska du vara registrerad för F-skatt. (Antagen leverantör ansvarar för att eventuell moms, skatt och andra avgifter som uppkommer till följd av uppdraget betalas).
- kunna delta i processen samt leverera enligt de tidsramar som är fastslagna
- uppdraget ska levereras i tid och hålla given budgetram
- teknisk beskrivning och skötselanvisning ska levereras
- uppvisande av väl genomfört skissmaterial utifrån kriterier och ev. tidigare referensmaterial.

Beslutsprocess:

1, Konstkonsult (jurymedlem) genomför en första poängsättning som grundar sig på behörighet, teknisk kunskap, erfarenhet och konstnärlig verkshöjd (detta gäller om inkomna intresseanmälningar överstiger 15 st). Upphandlare ser över om de sökande har en godkänd F-skattsedel. **För anbudsgivare med verksamhet utomlands ska motsvarande intyg finnas**

2, Konsthandläggare bjuds in till andra poängsättningen.

3, Juryn sammanträder och poängsättning sker gemensamt i samband med mötet. Vid juryns sammanträde bjuds presidiet in som medhörare (har ej beslutsrätt).

4, 4-10 konstnärer väljs ut inför produktion.

5, Det slutgiltig beslutet om vilka konstnärer som får uppdraget att producera sina konstverk fattas av upphandlingschef.

Jury:

Konsthandläggare Kronobergs län

Konstkonsult Kronobergs län

Ytterligare konstkompetens beroende på antal medverkande från verksamheten

1-2 Representanter från verksamheten

Presidiet: politiska representanter

RosMarie Jönsson (S)

Pernilla Sjöberg (M)

Ragnar Lindberg (S)

Konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg

Gäller för: Kulturnämnd

Fastställd av Kulturnämnden § 80/2016 och reviderad av Kulturnämnden § 25/2017.

Bakgrund och definitioner

Region Kronoberg äger i dag ca 6 500 konstverk i form av lös och fast konstnärlig gestaltning. Konstnärlig gestaltning omfattar förutom traditionella konstuptryck exempelvis rörlig bild, ljus- och ljudkonst, tillfälliga verk eller idébaserade verk där idén bakom konstverket är viktigare än själva konstverket.

Region Kronobergs konstnärliga gestaltning är en del av genomförandet av *Gröna Kronoberg 2025* samt dess understrategi *Regional kulturplan för Kronobergs län*.

Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg styr inköpen utifrån politiska målsättningar och tydliggör ansvarsfördelning i arbetet och beslutas av Region Kronobergs kulturnämnd.

Fast konst

En del av den konstnärliga gestaltningen är platsspecifik *fast konst*. Fast konst är tillverkad på beställning, integrerad i byggnadens arkitektur eller på en specifik plats och kan innebära byggnadsteknisk påverkan. Fast konst placeras i och i anslutning till Region Kronobergs egna fastigheter. Det är av vikt att identifiera byggprojekt med god framförhållning för att möjliggöra att inkludera konstnärer tidigt i processen. Detta för att ge konstnären utrymme att tillsammans med övriga professioner och kulturnämndens presidium skapa en helhet i den aktuella miljön.

Lös konst

Den konst som går att flytta och inte är bunden till en specifik plats, byggnad eller lokal kallas *lös konst*. Lös konst kan köpas in via museer, konsthallar och gallerier.

Mål med Region Kronobergs konstnärliga gestaltning

Den konstnärliga gestaltningen utgör en naturlig del av planeringen av Region Kronobergs miljöer. Konst, arkitektur, färgsättning, belysning och inredning samverkar för att skapa en god miljö som utgår från patienter, besökare och personals behov.

Målsättningen med den konstnärliga gestaltningen i Region Kronoberg är att bidra till estetiska upplevelser som stimulerar visuellt och intellektuellt. Arbetet med den konstnärliga gestaltningen ska stärka förutsättningarna för professionella kulturskapare och möjliggöra för konstnärer att representeras i offentliga miljöer genom inköp och uppdrag.

Den konstnärliga gestaltningen i Region Kronoberg ska vara av hög konstnärlig kvalitet, skapad av nu verksamma, professionella konstnärer och inköpen ska eftersträva en spridning av tekniker, material och uttryckssätt. Regional anknytning, jämställdhet och mångfald ska beaktas för att skapa en god balans. Ett övergripande krav på den konstnärliga gestaltningen är att verket enligt professionell bedömning är väl utfört, både tekniskt och innehållsmässigt. Gestaltningen ska placeras i Region Kronobergs verksamheter och upphandlas och köpas in i enlighet med *Lagen om offentlig upphandling, LOU* och *Upphandlingsreglemente för Region Kronoberg*.

Region Kronoberg har ansvar att tillgängliggöra och synliggöra konsten för patienter, besökare och personal. Konstverk och konstnärer ska således presenteras genom god skyltning.

Vid val av konstnärlig gestaltning för ansvarig konsthantare samråd med representant från berörd personal samt vid behov med exempelvis konstkonsult, arkitekt, teknisk sakkunnig och eventuell patientförening.

Anslag till konstnärlig gestaltning

Det finns två anslag för konstnärlig gestaltning som kan användas för fast och lös konst inom Region Kronoberg:

- Fast årligt anslag i förvaltningsbudget. Anslaget ska komplettera konstsamlingen med nya verk till befintliga verksamheter
- Rörligt anslag ur investeringsbudget i enlighet med *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg*

Ur *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg* 2016-11-18:

I samband med byggnadsinvesteringar som överstiger 20 miljoner kronor i lokaler för verksamhet eller personal avsätts 1 % till konstnärlig gestaltning. I tekniska installations- och försörjningsprojekt avsätts ej dessa medel. I samband med nya förhyrda lokaler tillämpas avsättning på motsvarande sätt om uppskattad investeringsvolym överstiger 20 miljoner och om fastighetsägaren ej gör egen avsättning för konstnärlig gestaltning. Budgetmedel ska framgå i samband med investeringsbeslut. För projekt under 20 miljoner gäller inte enprocentsregeln. Inköp av konst till dessa projekt kan ske inom den årliga konstbudgeten för konstnärlig gestaltning.

Ansvar och uppföljning

Regionfullmäktige är ansvarig för Region Kronobergs investeringar i om-, till- och nybyggnation. Vid beslut om sådan investering över nivån i *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg* beslutar regionfullmäktige även om budget för konstnärlig gestaltning. Kulturnämnden ansvarar sedan för Region Kronobergs konstköp i enlighet med *Arbetsordningar och reglementen för den politiska organisationen i Region Kronoberg*.

Den regionala politiska nivån arbetar enligt principen om armlängds avstånd i enlighet med Regional kulturplan för Kronobergs län. Principen bygger på

konstens möjligheter att uttrycka sig fritt, vilket är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Mer konkret så innebär principen om armlängds avstånd att den politiska nivån beslutar om mål och principer samt lägger fast ekonomiska ramar, men överlåter konstnärliga och andra kvalitativa bedömningar till sakkunniga, i form av ämnesexperter och konstnärliga ledare.

Vad gäller konstinköp innebär principen att kulturnämnden beslutar om *Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg* som beskriver ramar för hur inköpen kan göras och överlåter konstnärliga bedömningar till konsthantare och eventuell konstkonsult. *Upphandlingsreglemente* och *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg* beskriver arbetssätt för hantering av inköp, förvaltning och gallring av den konstnärliga gestaltningen.

Vid upphandling av konstnärlig gestaltning tar kulturnämndens ordförande, i samråd med kulturnämndens förste och andra vice ordförande, beslut om ett övergripande konstprogram. Kulturnämndens presidium är sedan adjungerade vid beredning inför beslut gällande konstnärlig gestaltning.

Uppföljning av inköp av konstnärlig gestaltning görs på förvaltningsnivå under året för att möjliggöra komplettering av lös konst i förhållande till tekniker, material, uttryckssätt, regional anknytning, jämställdhet och mångfald. Uppföljning görs på politisk nivå i enlighet med kulturnämndens årscykel.

Hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg

Inköp och hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg regleras av *Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg*, *Upphandlingsreglemente för Region Kronoberg* samt *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg*.

Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg styr inköpen utifrån politiska målsättningar och tydliggör ansvarsfördelning i arbetet och beslutas av Region Kronobergs kulturnämnd. *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg* beskriver arbetssätt för hantering av den konstnärliga gestaltningen och beslutas av Region Kronobergs regiondirektör.

1.1 Inköp av konstnärlig gestaltning

1.1.1 Anslag för byggregaterad konstnärlig gestaltning

I samband med byggnadsinvesteringar som översiger 20 miljoner kronor i lokaler för verksamhet eller personal avsätts 1 % till konstnärlig gestaltning. I tekniska installations- och försörjningsprojekt avsätts ej dessa medel. I samband med nya förhyrda lokaler tillämpas avsättning på motsvarande sätt om uppskattad investeringsvolym överstiger 20 miljoner och om fastighetsägaren ej gör egen avsättning för konstnärlig gestaltning. Budgetmedel ska framgå i samband med investeringsbeslut. För projekt under 20 miljoner gäller inte enprocentsregeln. Inköp av konst till dessa projekt kan ske inom den årliga konstbudgeten för konstnärlig gestaltning.

1.1.2 Inköp av lös konst

Hur lös konst köps in beskrivs i *Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg*. Vid val av konstnärlig gestaltning för ansvarig konsthantare samråd med representant från berörd personal samt vid behov med exempelvis konstkonst, arkitekt eller teknisk sakkunnig.

1.1.3 Inköp av fast konst

För inköp och upphandling av fast konst skapas en expertgrupp med olika kompetenser kopplade till aktuellt projekt kring konstnärlig gestaltning. Gruppen ska komponeras så att den innehar relevant kunskap om arkitektur, konstnärlig gestaltning, de politiska målsättningarna i *Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg*, Region Kronobergs konstsamling samt aktuell målgrupp (i form av representanter från verksamheten). Minst två personer i expertgruppen ska inneha konstkompetens i form av konstnärlig utbildning.

Vid upphandling ställs krav på tydlighet och specifikation, både för uppdragsgivaren och för konstnären. Uppdragsgivaren ska specificera avsikten med den konstnärliga gestaltningen, dess placering, tekniska förutsättningar och andra utgångspunkter. Bedömningsgrunder ska också anges.

Upphandlingsförfarandet förutsätter att de som avgör och hanterar inköpen är utbildade och professionella inom området. Detta innebär att representanterna i

expertgruppen har olika roller i upphandlingen. Estetiska bedömningar görs av personer med konstkompetens medan bedömningar om exempelvis personals behov uttrycks av deras representanter. Region Kronobergs upphandlingsenhet ansvarar för upphandling av fast konst och slutgiltigt beslut fattas i enlighet med delegationsordning.

I princip används följande metoder vid inköp:

- Upphandling med offentlig annonsering
- Direktupphandling med undantag av konstnärliga skäl
- Direktupphandling på grund av att kontraktets värde är lågt
- Projekttävling

Vid upphandling med offentlig annonsering sker annonseringen på Visma TendSign. Vid offentliggörandet uppmärksammas relevanta aktörer såsom intresseorganisationer, relevanta tidskrifter samt aktörer med regionala uppdrag på bild- och formområdet.

1.1.4 Upphandling av konstkonsult

Vid behov kan konstkonsult upphandlas. En konstkonsult ansvarar för att ta fram underlag för, planera och driva den konstnärliga gestaltningen till aktuellt projekt i Region Kronobergs lokaler. Upphandlad konstkonsults verksamhet styrs både av *Plan för konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg* och *Riktlinje för hantering av konstnärlig gestaltning inom Region Kronoberg* och ska ske i nära samverkan med konsthantare, arkitekt och övriga professioner.

1.2 Förvaltning, underhåll och förvaring

1.2.1 Registrering, magasinering och vård

Den konstnärliga gestaltningen ska vid inköp registreras i en databas och fotograferas digitalt. Information som ska registreras är identifikationsnummer, konstnär, verksnamn, teknik, inköpsdatum, inköpsplats, placering inom Region Kronoberg och eventuella skötselanvisningar.

Magasinering av Region Kronobergs konstnärliga gestaltning syftar till att tillsvidare förvara den konstnärliga gestaltning som konsthantare får ta ner och hänga om. Äldre konst återbördas kontinuerligt till konstförrådet för bedömning, potentiell renovering och magasinering inför eventuell ny placering. Nyinköpt konst magasineras tills utplacering sker. Konstverken ska förvaras säkert från brand och stöld samt ha rätt klimat- och ljusförhållanden.

Konsten ska inventeras årligen av kontaktpersoner i verksamheten och avvikelser ska följas upp av konsthantare. Vid större förändringar i Region Kronobergs verksamheter ska konsthantare informeras för att kunna göra inventeringar på plats. Riktade inventeringar kan också förekomma för att dokumentera renoveringsbehov eller liknande.

1.2.2 Stöld och skador

Lös konst i Region Kronobergs konstsamling är försäkrad inom objekttypen *Maskinerier* till fullvärde. Den fasta konsten ingår i objekttypen *Fast egendom som inte*

hänförs till byggnad är försäkrade intill 2 000 tkr, första riskförsäkring Omfattning BIV (brand, inbrott & vatten) och allrisk.

Vid en skada eller stöld ska konsthanterare underrättas och tillfrågas om eventuell åtgärd. Alla stölder polisanmäls.

1.2.3 Deposition och utlån

Vid behov av konst i en verksamhet inom Region Kronoberg alternativt vid beslut om om-, ny-, eller tillbyggnation ansvarar konsthanterare för utplacering av konst. Konsthanterare ansvarar för utplacering och eventuell hängning av konst. Ansvarig verksamhetschef undertecknar depositionsavtalet för den konst som är placerad ute i verksamheten. Varje konstverk registreras som en deposition.

Varje verksamhetschef är ansvarig för den konst som är placerad i den lokal där enheten bedriver sin verksamhet. En kontaktperson ska finnas vid verksamheten och rapportera eventuell skadad, förflyttad eller försvunnen konst till konsthanterare. Om skadad konst utgör en fara för allmänheten ska den avlägsnas. Verksamheternas kontaktpersoner har kontakt i en grupp på Region Kronobergs intranät.

Vid förändrade driftsformer inom Region Kronobergs enheter ska överlåtelse av konstverk handhas av konsthanterare. Överlåtelsen ska dokumenteras samt beslutas av ansvarig verksamhetschef. Om befintlig verksamhet inom Region Kronoberg övergår i privat eller föreningsdriven verksamhet och stannar i Region Kronobergs lokaler kan den konstnärliga gestaltningen i vissa fall vara kvar och ett depositionsavtal upprättas där både förvaltning och underhåll regleras. Förutom föreskrifter vid hantering av konst ska avtalets parter, utlåningsperiod samt försäkringsvillkor framgå. Innan utlåningen ska konstverkets status registreras hos långivaren. Region Kronoberg har rätt att vid behov återhämta konsten. Vid förändrade driftsformer inom Region Kronoberg ska överlåtelse av konstverk handhas av konsthanterare.

Övrig utlåning av konstverk till konstnärer, utställningsarrangörer och museer kan ske under förutsättning att det inte belastar Region Kronoberg ekonomiskt eller påverkar verksamhetens behov negativt. Omkostnader för frakt och försäkringar står låntagaren för. Vid frakt av större, ömtålig och värdefull konst ska ett specialtransportföretag anlitas som är vana vid hantering av denna typ av föremål.

1.2.4 Donationer och gåvor

All konst som erbjuds som gåvor till Region Kronoberg ska bedömas av konsthanterare. Konsten måste uppfylla samma krav som inköp av nya verk. Vid mottagning förs verken in i konstregistret med en anteckning om givaren. Gåvor får endast tas emot villkorslöst till Region Kronoberg, inte till särskild verksamhet eller medarbetare. Region Kronoberg behöver inte uppfylla krav om särskild placering av konstverk. Konsthanterare kan också avstå från att ta emot gåvor som inte bedöms ha någon passande plats, inte har något värde eller som inte uppfyller Region Kronobergs kvalitetskrav. Beslut om mottagande av gåva tas i enlighet med delegationsordning.

1.2.5 Anläggningstillgångar och avskrivning

Region Kronobergs konstnärliga gestaltning är anläggningstillgångar och hanteras i enlighet med *Anvisning anläggningstillgångar och avskrivningar*. Lös konst vars värde överstiger ett halvt basbelopp skrivs inte av då värdet anses bestående. Kostnaden för verken belastar balanskontot först vid eventuell försäljning eller destruktions.

1.2.6 Medverkans- och utställningsavtal

När Region Kronoberg anlitar konstnärer utöver inköp av konstnärlig gestaltning, exempelvis vid tillfälliga utställningar, föreläsningar och pedagogisk verksamhet ska Medverkans- och utställningsavtalet, MU, tillämpas.

1.3 Gallring

När ett konstverk utsorteras ur Region Kronobergs konstsamling är orsaken att verket inte längre uppfyller de krav som ställs vid konstnärlig gestaltning inom Region Kronobergs verksamhet. Exempelvis på grund av konstnärlig kvalitet, ej längre gångbara motiv eller konstverkets dåliga kondition. Gallring av konstverk sker i första hand genom försäljning/skänkning och i andra hand genom destruktions.

Vid eventuell försäljning bereder konsthantare beslutet till Region Kronobergs ekonomidirektör. Region Kronobergs konst får inte skänkas som gåva till privatperson. Museidonation kan övervägas vid svårplacerad konst med musealt värde.

Beslut om destruktions av konstnärlig gestaltning fattas av ekonomidirektör. Beslutsunderlag för destruktions tas fram av konsthantare till Region Kronobergs ekonomidirektör och ska omfatta följande: registreringsnummer, konstnär, titel, format, teknik, inköpsdatum, inköpspris, tidigare placering, orsak till förslag till destruktions av verket, bedömning av ekonomiskt värde samt destruktionsätt. Ytterligare synpunkter inhämtas av en extern person med konstkompetens. Beslutet dokumenteras via delegationsbeslut samt inom konstsamlingens databas och delges kulturnämnden på nästkommande nämndsmöte. Verkställande av destruktions kan ske först tre veckor efter justering av nämndsprotokoll. Konstnären ska kontaktas om möjligt, om denne önskar ta över verket återböras det utan ekonomisk ersättning. Bildupphovsrätt i Sverige (BUS) kontaktas. Region Kronoberg har inte rätt att förvanska verket utan konstnärens tillstånd med anledning av upphovsrätten.

Destruktion av verk som på grund av ålder (före 1990) inte är identifierbar i inventariemodulen ska destrueras från sammanslagen post från 1990. Kostnaden ska gå mot basdelenhet gällande Konstinköp.

1.3.1 Riktlinjen ersätter följande:

Ekonomidirektörs beslut 4/2014 – *Utrangering av byggrelaterad (platspecifik) konst*

Regiondirektörsbeslut 5/2016 – *Riktlinje för anslag till konstnärlig utsmyckning*

Gäller för: Region Kronoberg

Studieförbundens tematiska utvecklingsbidrag 2018

12

17RK1836

Kulturnämnden

Studieförbundens tematiska utvecklingsbidrag 2018

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

att fastställa övergripande tema för år 2018 kopplad till studieförbundens utvecklingsbidrag är breddad delaktighet, vilket inkluderar bland annat integration, jämställdhet och delaktighet i samhället.

Sammanfattning

Kulturnämnden har fastställt ett nytt bidragssystem för studieförbund i Kronobergs län (§24/2017). Region Kronobergs avsikt med bidragssystemet är att skapa ändamålsenliga former för dialog och samverkan med folkbildningens aktörer och därigenom utveckla förutsättningarna för det civila samhället att delta i planering och genomförande av lokalt och regionalt utvecklingsarbete. Bidragssystemet beskriver roller och ansvar, regionala målsättningar, grundläggande villkor, fördelningsmodell samt modell för uppföljning, dialog och lärande. Nytt i systemet är att 10 % av det totala bidraget fördelas som ett tematiskt utvecklingsbidrag. Syftet med det tematiska utvecklingsbidraget är att främja förnyelse samt utveckla dialog och samverkan med utgångspunkt i Gröna Kronoberg 2025. Utvecklingsbidraget fördelas till de studieförbund som tackar ja till att aktivt bedriva utvecklingsarbete i enlighet med temat och utifrån sin profil. Enligt det nya systemet så träffas Region Kronoberg och studieförbunden för dialog under kvartal tre. Syftet är dels en gemensam uppföljning av det arbete som genomförts inom ramarna för bidragssystemet, dels att ha en dialog inför kommande års tematiska utvecklingsbidrag. Det årliga verksamhetssamtalet för 2017 ägde rum den 26 september 2017 i Växjö. Under mötet presenterade studieförbunden exempel på de aktiviteter som genomfördes under 2017 kopplat till temat integration. Dialogen visade på en bred tolkning av integrationsbegreppet och med det en stor bredd av aktiviteter. Samtalet visade dessutom på ett behov av att fortsätta prioritera området och vidga begreppet från integration till breddad delaktighet.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: -

Kulturnämndens årsplan 2018

13

17RK876

Kulturnämnden

Kulturnämndens årsplan 2018

Ordförandes förslag till beslut

Föreslås att kulturnämnden beslutar

att notera informationen till protokollet.

Sammanfattning

Regionfullmäktige har beslutat (§ 97/2017) om sammanträdestider för Region Kronobergs politiska organisation 2018. Föreslås att Kulturnämnden noterar information om sammanträdestider för nämnden samt beredningstider till protokollet.

Ragnar Lindberg
Kulturnämndens ordförande

Christel Gustafsson
Regional utvecklingsdirektör

Bilaga: Sammanträden 2018 Region Kronoberg Kulturnämnden med beredningstider

Årsplan och sammanträdestider 2018 för kulturnämnden (KN) med beredning

Stopptid för handlingar	<i>RUD Ledningsgrupp Tisdag 09.00- 15.00</i>	Presidieberedning Lokal:	Kulturnämnden <i>Onsdag 13.00-16.00</i> Lokal:	Återkommande ärenden
		12 februari	22 februari	
		26 mars (måndag)	5 april	
		21 maj (måndag)	31 maj	
		10 september (måndag)	20 september	
		12 november (måndag)	22 november	

Kulturnämndens sammanträden är öppna för allmänheten

Presidieberedning ordinarie tjänstemannastöd:

Nämndssekreterare, regional utvecklingsdirektör (RUD) och ekonomichef

Kulturnämndens sammanträden ordinarie tjänstemannastöd:

Nämndssekreterare, regional utvecklingsdirektör (RUD) och ekonomichef